Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Auctoritates utriusque Testamenti

Nicolaus <de Hanapis>

[Straßburg], um 1475-80

urn:nbn:de:bsz:31-313490

Visual Library

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

X Pg 94

W 49

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Nicolaus de Hanapis: Auctoritates utriusque testamenti
Straßburg: Eggestein [um 1470]

Recepit dominus
ade dicens ex omni
ligno paradiſi co-
medes. Geneſis. ij.
In quo etiā abſti-
nēcia cōmendat̄ cū
dn̄s noluit hominē uti omni cibo
etiam in paradiſo.
Moyſes fuit cum dn̄o in monte. xl.
dieb9 et. xl. noctib9 ꝙ neq3 manduca
uit neq3 bibit. Exodi. xxiiij.
Exquo patet ꝙ abſtinencia eſt bo-
na diſpoſicio ad capiendas reuela-
tiones diuinas et ꝙ homo refectus
diuina reuelatione ſolet conſolatio-
nes corporales abhorrere.
Filijs iſrahel precepit dn̄s a multis
cibis abſtinere. Leuitici. xi.
Vir ſiue mulier cū uotum fecerint
dn̄o ut ſanctificent̄ et ſe uoluerint
dn̄o conſecrare abſtineāt a uino et
ab omi eo ꝙ inebriare pt. Nūi. vi.
Vxori manue filium liberatorē po-
puli concepture angelus apparens
abſtinenciā indixit. Judicum. xiij.
Philiſtei tp̄e hely debellarunt fili-
os iſrahel una uice et altera uice ar-
cha domini fuit capta poſtea tercia
uice congregati ſunt philiſtei ſub
ſamuele. Sed filij iſrahel ieiunaue-
runt die illa atq3 dixerunt tibi pec-
cauimus dn̄e. et ſequit̄ ꝙ ceſi ſunt
philiſtei a filijs iſrahel. Primo Re-
gum. iiij. et. vij.
Filij iſrahel de. xj. tribubus debellati
ſunt a filijs beniamin. poſtea ieiuna
uerunt et fleuerunt die illa coram
dn̄o et ſic in illos pualuerūt. Ju. xx.

Populus iſrahel erat in caſtris eſu-
riens et null9 comedit de melle niſi
Jonatas fili9 ſaul. p̄mo Regū. xiiij.
Tenuis cibus ſufficiebat helye qui
pecijt a uidua ſarepte pauxillū aque
et buccellā panis. iij. Regū. xvij.
Et nota ibi pauerunt eū corui bis
in die angelus etiā dn̄i attulit helye
panem triticeū et vas aque. iij. Re-
gum. xix.
Achab etiā audiens cōminationem
ſibi factam a dn̄o poſt mortem Na
both per helyam operuit cilicio car
nem ſuam et ieiunauit et dormiuit
in ſacco et ambulauit demiſſo capi-
te ꝓpter qd̄ deus ſententiā et penam
ſibi cōminatā tpauit. iij. Regū. xxj
Congregati ſunt filij iſrahel et filij
amon et cum eis filij ydumei ut pu
gnarent contra ioſaphat regem iu-
deorum qd̄ ille audiens predicauit
ieiunium in uniuerſa iudea. et ſeq-
tur ꝙ ip̄e victoriam obtinuit. ij. pa
ralipo. xx.
Et deus ordinauit qui petituri erāt
a dn̄o ut uiam rectam et ꝓſperam
daret eis ꝙ ieiunarent et orarent.
Vnde ſequit̄ ieiunauimus et oraui-
mus deū nr̄m et per hoc euenit no-
bis proſpere. Eſdre. viij.
Rogatur9 neemias arthaxerſe re-
gem pro ciuitate ſua ut repararent̄
muri eius dicit de ſeipo ieiunabam
et orabā ante faciem dei celi. Nee-
mie primo.
Cōuenerāt filij in ieiunijs et ſaccis
et cōfitebant̄ pec̄ca ſua Neemie. ix.
Thobias cū audiſſet unum de filijs
iſrahel iugulatum reliquit prandiū
bonū et uenit ad corpus ſepeliendū
ieiunus. Thobie. ij.
Angelus etiam dixit thobie iumori

Bona eſt oracio cū ieiunijs et ele:
moſinis. Thobie·xij·
Audientes filij iſrahel terribilem po
tenciam holofernis humiliauerunt
animas ſuas ieiunijs et oracionib⁊
Judith·iiij·
Et judith que noluit veſci de cibis
holofernis ipm occidit et populum
ſuū liberauit· Judith·xij·et·xiij·
Heſter locutura regi dixit mardo:
cheo congrega omnes iudeos quos
reperis in ſuſis et orate pro me non
comedatis neq̨ bibatis tribus die
bus et tribus noctibus et ego cum
ancillis meis ſimiliter ieiunabimus
Heſter.iiij.
Daniel et ſocij eius propoſuerunt
in corde ſuo ne polluerentur de mē:
ſa regis et ſequitur ꝙ pueris illis
deus dedit ſcientiam in omni verbo
Danielis·j·
Item dauid dicit de ſeipo poſui fa
ciem meam ad dominum deū meum
rogare et deprecare in ieiunio ſacco
et cinere et tunc percepit reuelatio:
nem ſpecialē de incarnacione et paſ:
ſione xpi. Danielis·ix·
Item daniel iterum dicit de ſeipo.
Ego daniel lugebam triū ebdoma:
darū dieb⁊ panem deſiderabilem nō
comedi Danielis·x·
Eleazar vir etate profectus maluit
occidi ꝙ carnes comedere porcinas
ij·Machabeorū·vj·
Contigit ſeptem fratres cum matre
a rege compelli contra legem car:
nes porcinas comedere illi autē ma:
gis mortem crudeliſſimā elegerunt
ij·Machabeorum·vij·
De beato johanne baptiſta dicitur
ꝙ cibus eius erat mel ſilueſtre et lo
cuſta Mathei·iij·

Vnde de eo dicebat xp̄s. Venit jo:
hannes non manducans neq̨ bi:
bens Mathei·vi·
Saluator ieiunabat·xl·diebus et·xl
noctib⁊ poſtea eſuriebat Math·iiij
Abſtinencia multum valet ad hoc
ꝙ homo poſſit faciliter ieiunare et
vigilare. Nam poſt cenam increpa
uit dominus diſcipulos ſuos dicēs
non potuiſtis vna hora vigilare me
cum Mathei·xxvi·
Mittens dn̄s diſcipulos ſuos ad p̄
dicandum iuſſit vt in quācumq̨ do
mum intrarent edentes et bibentes
que apud illos ſunt et hoc ꝙ cōmu
nib⁊ cibis contenti eſſent et nō que:
rerent magis delicata Luce·x·

De acceptione munerum·

Acceptio munerū eſt deteſtā
da vnde abraham noluit ac
cipere munera q̄ obtulit ſibi
rex ſodomorū licet ipe optime me:
ruiſſet Geneſis·ix·quādo reuerſus
eſt abraham a cede quatuor regū
Munus obtulerūt filij iſrl̄ ad op⁹
tabernaculi dei in tanta quantitate
ꝙ iuſſit dn̄s moyſi ꝙ nullus vlteri:
us aliqd̄ offerret Exodi·xxxvj·
Mercedē iniq̄tatis amau͛ balaā et
iuit cū nūcijs balach q̄ diuinacōis
p̄ciū habuērt i maib⁊ ſuis Nūi·xxij
Aoth munera obtulit regi moab e:
glon et poſtea ſecrete loquens cum
eo percuſſit eū et occidit Judicū·iij·
Samuel cōſtituit duos filios ſuos
iudices iſrl̄ q̄ declinauerūt p⁹ auari
tiā et puerterēt iudiciū·j·Regū·viij
Samuel autē·xx·annis regnauit ſup
iſrahel et nunq̄ legit munera acce:
piſſe·j·Regum·xij·
Rex ſyrie benadab fedus habebat

cũ baaſſa rege iſrahel ſed ꝓpter mu
nera que miſit ei aſa rex iuda rapto
federe cum baſſa grauiter cũ impu=
gnauit·iij·Regum·xvi·
Naaman ſyrus fuit ab helizeo a le
pra gratis mũdatus et q2 ieſi ab eo
accepit munera ideo fuit etiam per=
cuſſus lepra·iiij·Regũ·v·
Miſit rex babilonis litteras et mu=
nera ad ezechiã et letatus eſt in ad=
uentu eorũ ezechias Et nota ibidẽ
quomodo diſplicant domino ꝓpter
hoc·iiij·Regum·xx·
Daniel cõtempſit munera ſibi a re=
ge oblata quãdo dixit Sint mune=
ra tua tibi et dona tua alteri da·Da
nielis·v·
Propter munera quedã que dedit
iaſon ambitioſus regi anthiocho ob
tinuit ſũmum ſacerdotiũ· cum autẽ
miſiſſet pecuniam per menelaum re
gi ipſe eum ſupplantauit et princi=
patum obtinuit q2 ſuppoſuit iaſoni
argenti trecenta talenta·ij·Macha
beorum·iiij·
Cupiens ſũmum ſacerdotium obti=
nere alchimius proditor et detra=
ctor obtulit demetrio regi coronam
auream et quedã alia·ſecũdo Ma=
chabeorum·xiiij·
Milites cuſtodientes ſepulchrũ xpi
accepta a iudeis pecunia dixerũt q2
diſcipuli ipſum furati ſũt cum dor=
mirent·Mathei·xxviij·
Judas accepta pecunia a iudeis ip=
ſũ xpm tradidit eis·Mathei·xxvi·
Cum vidiſſet ſymon ꝙ per impoſi=
tionem manuum darent ſpiritũ ſan=
ctum obtulit eis pecuniã dicens da
te michi hanc poteſtatẽ· Actuũ·viij
Dñs cõqueritur per yſayam dicens
principes tui infideles ſocij furum·
omnes autẽ diligũt munera ſequũ=
tur retributiones·Yſaye·j·
Et nota quicquid poteſt aptari ad
auariciam etiã poteſt fieri de accepci
one munerũ q2 vnũ viciũ eſt ꝓpter
alterum·

De auaricia.

Auariciam plus ꝙ aliud vi=
tium debent odire prelati et
principes et iudices· ideo ſi=
gnãter dixit illud capitulũ de iudi=
cib9 q2 auariciã cõmiſerũt·Exo·xxiij
Omnia poſita in ꝑcedenti capitulo
poſſunt etiã ad iſtã materiã abduci·

De affectione carnali.

Affectio carnalis Moyſes di
ſtribuit duodecim oues et
ſex plauſtra q̃s obtulerunt
principes filiorum iſrahel ſed nõ de=
dit filijs Caath licet ei eẽnt magis
ꝓpinqui·Nũi·vij·
Moriturus moyſes ſollicite dñm
rogauit vt populo iſrł de duce ꝓuido=
neo ꝓuideret nullum tamen de ge=
nere ſuo nominauit·Nũi·xxvij·
Diſtribuens ioſue terram filijs iſra=
hel ita paruã portionẽ dedit illis ꝙ
ipſi de hoc fecerũt querelam Sed no
ta ibidem reſponſũ·Joſue·xvij·
Audiens hely mortẽ duorũ filiorũ
ſuorum in prelio nõn multũ videtur
curaſſe ſed cum audiret archam dñi
captam cecidit de ſella et mortuus
eſt·j·Regum·iiij·
Quando dauid nimis fleuit abſo=
lon occiſũ dixit ei ioab ꝙ nõ tantũ
doluiſſet ſi totum exercitum perdi=
diſſet·ij·Regũ·xix·
Euntib9 iudeis ad preliũ contra ca
norẽ erat eis pro vxorib9 et liberis

minor ſollicitudo pro ſanctitate aūt
templi maximus et primus timor·j·
Machabeorum·vij·et·ij· Macha-
beorum·viij·

Loquente jheſu turbis dixit ei qui-
dam ecce mater tua ⁊c̄·nota reſpon
ſum Mathei·xij·Luce·viij·

Petente matertera criſti ſecundū car
nem reſpondit ei ita dure ac ſi oino
ei aliena fuiſſet Mathei·xx·

Quamuis beatus iacobus et iohā-
nes fuiſſent maxime ſanctitatis nul-
li tamen eorum commiſit xp̄us cu-
rā eccleſie generalem ſed petro qui
ſibi carnaliter non attinebāt Johā
nis·xxi·Mathei·xvi·

Apoſtolus dixit ad Gal·j· Cum
autē placuit ei qui me ſegregauit
⁊c̄·Et ſequit̄ ꝙ non acquieui carni
et ſanguini·

De angelis bonis

Angeli boni abrahe appa-
ruerunt et erga eum fami-
liariter ſe habuerunt·Ge-
neſis·xviij·

Angeli apud loth hoſpitāti quaſi
piam ei violentiam facientes de gra-
ui periculo extraxerūt Gen̄·xix·

Angelus dn̄i prohibuit abraham
ne filium ſuum ymmolaret et ma-
gna ei propter obedienciam ſuam re
promiſit Geneſis·xxij·

Angelus domini preceſſit caſtra fi-
liorum iſrahel quādo exierūt de egi-
pto Exodi·xxij·

Unde exodi·xxij·dicit̄ ·Ecce mitto
angelum meum qui p̄cedat te et cu-
ſtodiat in via et introducat in locū
quem paraui tibi.

Angelus apparens gedeoni confor-
tauit ac animauit eū ad liberacōem
populi Judicum·vj·

Helyam fugientem reginā ieſabel
angelus dn̄i confortauit et nobili
cibo eū refecit·iij·Regū·xix·

Judas machabeus et qui cum eo
erant rogabant dominum vt bonū
angelū ad ſalutem mitteret et ſequi-
tur.Et precedens eos apparuit e-
ques in veſte candida·ij· Macha-
beorum·xj·

Ad annunciandum criſti et johan-
nis baptiſte conceptionem miſſus ē
angelus gabriel Luce·j·

Et nato domino ibidē. Angelus do
mini paſtoribꝫ annunciauit·

Angelus domini legitur tribꝫ vici-
bus ioſeph apparuiſſe ſcilicet ante
natiuitatem domini Ma·j·di·noli ti
mere accipe mariam coniugem tuā.

Et poſt adoracionē magorū Ma-
thei·ij· Surge et accipe puerum.

Tercio poſt mortem herodis· Ibi-
dem dicens Accipe puerum et ma-
trem eius et reuertere.

Poſt temptacionem criſti angeli ac-
ceſſerūt ad xp̄m et miniſtrabant ei
Mathei·iiij·

Angeli apparuerunt in reſurrectio-
ne dn̄i. Item in eiꝰ aſcenſione ſicut
patet ex euangelio Principes ſacer-
dotum et omnes qui cum eis erant
iniecerūt manus in apoſtolos et po-
ſuerunt eos in cuſtodiā Angelꝰ aūt
dn̄i denocte apparens eis eduxit eos
cuſtodia publica Actuum·v·

Angelus dn̄i eduxit petrum de car
cere herodis·Actuum·v·

Herodes rex ſedebat pro tribunali
populus autē acclamabat voces dei
et non hominis· confeſtim percuſſit
eum angelus domini et expirauit·
Actuum·xij·

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

¶ De angelis malis·

Angeli mali ſunt in poteſta-
te dñi et ipo pmittente ope-
rantur quicq̃d operant᷑· Vñ
dictũ eſt ſaul Spũs malus exagita
bat te·j·Regum·xvij·
Demon occidit ſeptem viros ſare fi
lie ipius raguel Sed per angelũ ra
phaelẽ fuit eiect⁹· Thō·vij·et·viij·
Super animalia et filios et ꝓprium
corpus Job potuit in eũ demonium
quantũ pmiſit dñs· Job·j·
Spiritus malus facit hoiez immũ-
dum vt patet in illis duobꝫ demoni
bus in ſepulchris habitantibus et
demones ab eis expulſi petebant vt
poſſent porcos ſubintrare· Mathei
viij·et Luce·viij·
Item demoniũ fecit hoiem cecum et
mutum· Mathei·xij·et Luce·ij·
Item filium viri de turba apphendit
et fecit eum ſtridere dentibꝫ et ſpu-
mare et frequenter eum in ignem et
aquam miſit vt perderet eum· Luce
ix·Mathei·ix·
Poteſtatem autẽ eorũ paruam eſſe
probat illud exemplũ ꝙ nec in por-
cos niſi de licencia dei poterãt intra-
re·Mathei·viij·et Luce·viij·
Dñs phibuit diſcipulis ne de hoc
gauderent ꝙ ſpũs maligni ſubiace-
bant eis nec magnum deberent re-
putare· Luce·x·
Volentes iudeorũ exorciſte demoniũ
nomine iheſu quẽ paulus pdicabat
adiurare reſpõdit eis demon et dixͤ
iheſum noui et paulum Sed vos q̃
eſtis et michi ſimiles vulnerauit eos
egregie ita vt ipi fugerent vt patet
Actuum·xix·

¶ De audientia alias de obedientia

Locutus ẽ aaron omnia ver
ba dei qd̓ dixerat dominus
ad moyſen ac credidit po-
pulus iſrahel et proni adorauerunt
Exodi·iiij·
Dixit moyſes corã dño filij iſrahel
non me audiunt et quomodo audi-
et pharao·Exodi·iij·
Cunctus populus dixit moyſi vna
vice omnia que locutus eſt dñs fa-
ciemus· Ibidem·xxiiij·
Eglon rex moab ſedebat in eſtiuo
cenaculo dixitqꝫ ad eum aoth. Ver
bum dei habeo ad te qui ſtatim ſur
rexit de throno·prius enim dixerat
verbum ſecretum habeo ad te· rex
autẽ ille non mouit ſe ſed cum dixͭ
verbum dei de throno ſurrexit quaſi
reuerentiam exhibens verbo dei· Ju
dicum·iij·
Achab rex iſrahel noluit audire mi-
cheam prophetam dñi qꝛ non ꝓphe-
tauit ei niſi malum·et nota que ſe-
cunt᷑ ibidem·iij·Regũ·xxij·
Eſdras legit in libro legis de mane
vſqꝫ ad medium diem et aures om-
nis populi erant erecti ad librum·
et ſequitur poſt Et fleuit omnis po
pulus cum audirent verba legis·ij·
Eſdre·ix·
Reſpondens job domino dixit au-
ribus audiui te nunc oculus meus
videt te idcirco ago penitenciã· Job
quadrageſimo ſecundo·
Factum eſt verbum dñi ad ieremiã
dicẽs noli ſubtrahere verbũ ſi forte
audiant et reuertatur vnuſquiſqꝫ a
via ſua mala ꝛc· Jeremie·xxvj·
Dixit dñs ad ezechiã vade ad dñm
iſrl̃ et loquere verba mea ad eos et

ſequit dominus iſrahel noluit audi
re Ezechielis·iij·
Maria magdalena audiuit verba
xpi et ideo xpus ad eam dixit Ma:
ria optimam partem elegit que non
auferetur ab ea Luce·x·
Dominus in fine ſermonis in mon:
te dixit omnis qui audit verba mea
et facit ea aſſimilatur viro ſapienti
Mathei·vij·Luce·vj·
In alio ſermone quando extollens
vocē quedā mulier dixit beatus ven
ter qui ꝛc· Reſpōdit xps quinymo
Beati qui audiunt verbum dei et
cuſtodiunt illud·Luce·xj·
Audito ſmone petri in die penthe:
coſtes poſt aduentū ſancti ſpiritus
conpuncti ſūt corde et baptizati ſūt
circiter tria milia hoim Actuū·ij·
Apoſtoli conuocatis diſcipulis dixe:
rūt nō eſt equū nos relinqre verbū
dei et miniſtrare menſe·Actuū·vj·
Dn̄s p yſaiā dicit pdicatoribꝫ cla:
ma ne ceſſes qī tuba exalta vocē tuā
Item ione dicit ſurge et vade in ni:
niuen et predica in ea pdicationem
quam loquar ad te Ione·j·
Itē marci·xvj·Eūtes in mundū vni
uerſū pdicate euangeliū oī creature
Paulus excitans thimotheum di:
cit predica verba iuste oportune·ij·
ad Thimotheum·iiij·
Sed ſunt multi ſicut cayn qui au:
diens deū ſe increpantē quaſi conci
dit vultus eius a concepta iniquita
te minime ceſſauit nec poſt mortem
fratris dn̄o eū interrogāte penituit
ſed deſperauit·Gen̄·iiij·
Item ſodomite quos dn̄s pie mo:
nebat dicens queſo fratres mei no:
lite hoc malū facere et illi cōtumaci
ter ſibi reſponderūt vtꝫ Gen̄·xix·

Item rex ieroboam noluit cōſilio
ſenum acquieſcere ſed conſilio iuue
num qd̄ accidit ſibi in malum vt pa
tet·iij·Regum·xij·
Perrexerūt curſores id eſt pdicato:
res cū epiſtolꝭ ex regis aſſueri impe:
rio ad vniuerſū iſrl̄ et iudeā dicen:
tes reuertimini ad dn̄m deū abrahā
yſaac·Parali·xxviij·
Bonū conſiliū dedit daniel nabu:
chodonoſor regi dicens conſilium
meū tibi placeat et peccata tua ele:
moſinis redime·Danielis·iiij·
Mathatias moriturus filios ſuos
exhortatus eſt ad agendum viril:
ter pro lege·j·Machabeorum·ij·
Item iudas machabeus exhortabat
populum ſuū contra hoſtes pugna
turus ſermonibꝫ bonis et ſingulos
armauit nō clipeo et haſta munitōe
ſed ſermonibꝫ optimis et exhorta:
cionibus·ij·Macha·xv·
Dn̄s p viſionē dixit paulo noli ti:
mere ſꝫ loqre et ne taceas Act·xviij
Itē paulus de aſia receſſurus dixit
maioribꝫ natu per triennū nō ceſſa:
ui die ac nocte cū lacrimis monens
vnūquemqꝫ veſtrū·Actuū·xx·

¶ De adoratione·

Cum eleuaſſet oculus abra:
ham tres angelos id eſt per
ſonas in diuinis adorauit et
patet Geneſis·xviij·
Fornicatus eſt populus filioꝝ iſra
hel cum filiabus moab que eos ad
adorandū deos ſuos perduxerunt
Numeri·xxv·
Non ſuffecit regi achab vt ambu:
laret in peccatis ieroboam ſed inſu:
per ſeruiuit baal et adorauit eum
iij·Regum·xvj·

Sennacherib rex aſſiorum adora-
uit in templo neſrach deum ſuum et
duo filij eius percuſſerunt eum gla-
dio et occiderūt eū·iiij·Regū·xix·
Manaſſes rex iuda erexit baal aras
et adorauit omnem miliciā celi·iiij·
Regum·xxj·
Nabuchodonoſor fecit ſtatuam au
ream et precepit vt omnes eam ado-
rarent·Danielis·iij·
Babilonij draconem adorauerunt
Danielis·xiiij·
Audientes filij iſrahel ꝙ dominus
eos viſitaret et reſpexiſſet afflictio-
nem eorum adorauerūt proni in ter-
ram·Exodi·iiij·
Moyſi dixit dn̄s aſcende in mon-
tem tu et aaron et nadab et abyn ſe
ptem ſenes ex iſrahel et adorabitis·
Exodi·xxiiij·
Poſt preceptum decalogi non habe
bis deos alienos non adorabis neq̧
coles ea·Exodi·xx·
Helchana aſcendebat ſtatutis die-
bus vt adoraret dn̄m deum exercitu-
um in ſylo·j·Regū·j·
Filij iſrahel reuerſi de captiuitate
babilonis quater in die et quater in
nocte confitebant̄ et adorabāt dn̄m
deum ſuum·Neemie·xix·
Cum irent omnes filij iſrahel ad vi-
tulos aureos thobias fugiebat in
iheruſalem ad templū dn̄i et ibi ado-
rabat dn̄m deū ſuū·Thobie·j·
Cum audiſſet iob nunciorum ver-
ba dicencium ſibi perdicōem rerum
et filiorum ſurrexit corruens in ter-
ram adorauit·Job·j·
Quāuis ꝓhibitum eſſet ne aliquid
peteretur a deo vel ab homine niſi a
ſolo rege dario triginta diebꝯ·Da-
niel tamen tribus temporibꝯ in die
flectebat genua ſua et adorabat do
minum deū ſuū·Danielis·vj·
Magi intrantes domū inuenerūt
puerū cū maria matre eius et ꝑcidē
tes adorauerūt eū·Mathei·ij·
Cum deſcendiſſet Jheſus de monte
ecce leproſus veniēs adorabat eum
dicens domine ſi vis potes me mun-
dare·Mathei·viij·
Cecus natus a deo illuminatus ado
rauit eum Johannis·ix·
Videntes diſcipuli dominum poſt
reſurrectionem adorauerunt eum·
Mathei·xxviij·
Dn̄s quoq̧ dyabolo dixit dn̄m deū
tuum adorabis·Mathei·iiij·
Poſtꝙ vidiſſet et audiſſet johan-
nes dei reuelationes cecidit ante pe-
des angeli vt adoraret qui hoc oſtē
debat et dixit ei vide ne feceris ꝛc̄·et
poſt hoc ſequit̄·Apocalipſis·xxij·

¶ De adulatione·

Aꝯore et complices eius cum
reſtitiſſent aduerſus moy-
ſen et aaron dixerunt ſuffici-
at nobis vt omnis iſta multitudo ē
filiorum ſanctorū et in ipis eſt dn̄s
in quo apparet ꝙ beniuolentia po-
puli captabant·Nūi·xvj·
Adoleſcens narrans dauid mortem
ſaul et jonathe occiſus eſt de manda
to dauid·ij·Regū·j·
Mali ꝑphete dicebant achab regi
iſrahel ꝓſpera de bello futuro ſicut
eum velle ſciebant et ſequit̄ ꝙ ipſe
eſt ibi occiſus·iij·Regum·xxij·
Vxor amon et amici eius aduerten-
tes peſſimū animū eius cōtra mar-
docheum ſed adulantes dixerūt ſibi
iube parari ſibi excelſam trabem in
q̄ ipſe poſtea eſt ſuſpenſus·Heſter·v

Criſtus johannem baptiſtam lau=
dauit non p̄ſentem. Mathei. xj.
Datis in hoc exemplum ꝙ nullus
in p̄ſencia ſua debet laudari.
Phariſei volentes jheſum capere in
ſermone ceperunt eum laudare et
dicere magiſter ſcimus quia verax
es Mathei. xxij.
Orator ille terribilis contra paulum
a principe ſacerdotum in principio
quieſcens adulatus eſt dicens felici
p̄ſuli ꝛc. Actuum. xxiiij.

¶ De ambitione.

Locutus eſt aaron et maria
cōtra moyſen dicentes. Nō
ne ſimiliter locutus eſt no=
bis dominus et per hec verba viden
tur principatū populi ambire. Nu
meri. xij.
Chore et cōplices eius ambientes
ad regnū ꝑpli ceperunt populū cō=
mendare. moyſen vero et aaron ac
cuſare dicentes ſufficiat vobis ꝙ om
nis multitudo ſanctorū eſt cur eleua
mini ſuper populū dn̄i Nūi. xvj.
Amalech filius fratris gedeonis cal
lidos procurauit ſe elegi per amicos
ex parte matris ſue ſed poſtea peſ=
ſime ſucceſſit vtriſqꝫ vtꝫ Judicū. ix.
Oliua et ficus voluerunt ſupra li=
gna regnare ſed ramphus regnum
p̄ſumpſit aſſumere. Similiter con=
tingit in p̄ſumptuoſis ibidem. Su=
perbus aman ſecdus a rege habens
diuicias multas et honores nichil
ſe habere putabat q̄diu mardoche
um ante fores regis videbat cuius
mortem ambicioſe cupiebat ſicut
patet Heſter. v.
Audiens ſeron ꝙ iudas congrega=
uit eccleſiam fideliū ait faciam mihi

nomen et gloriabor in regno et de=
bellabo iudam ſed cū ipe cito fugit
a iuda debellatus. j. Macha. iij.
Cum vidiſſet ſymon magus ꝙ per
impoſicionem manuum apoſtolorū
daretur ſpiritus ſanctꝰ obtulit eis
pecuniam dicens date michi hanc
poteſtatem vt cuicumqꝫ impoſuero
manum accipiat ſpiritum ſanctum.
Actuum. viij.
Ambiebat iaſor ſūmum ſacerdotiū
et ꝓpter hoc ꝙ mittebat regi. ccc. lx.
talenta argenti et alia multa et ta=
men modico tpē honore ſacerdocij
functus eſt. ij. Macha. iiij.

¶ De amicitia.

Loquebat̄ dn̄s moyſi facie
ad faciē ſicut ſolet homo lo=
qui amico ſuo. Exodi. xxxiij.
Anima jonathe anime dauid fuit
cōglutinata et dilexit eam ſicut ani=
mam ſuam. j. Regū. xviij.
Nam expoliauit jonathas ſe tuni=
ca ſua qua erat indutus et dedit eā
dauid. ibidem fuit ſignū fidelis ami
cicie et dilectionis licet tamen indi=
ſcrete fecerit ſcilicet videns dominū
ſuum mortuum irruit ſuper gladiū
ſuum et mortuus eſt cum eo vt pa=
tet. Regum. xiij.
Miſit abner nuncios ad dauid di=
cens fac mecum amicicias et erit ma
nus mea tecū et reducam ad te vni
uerſum iſrahel. ij. Regum. iij.
Cuſi amicus dei venit ad abſolon
et diſſipauit conſilium achitofel. ij.
Regum. xvij.
Propheta iheu dixit ad ioſaphat q̄
ierat ad p̄lium cum impio achab re
gi iſrahel prebens ei auxilium impio
prebes auxilium et hijs qui oderūt

deum amicitia iungeris Et idcirco
iram dei merebaris·ij·Parali·xix
Audientes omēs tres amici job ma:
lum qd̓ accidiſſet ei venerunt ſingu
li de loco ſuo vt viſitarent eum et
cōſolarent̄ quib₃ ipe job dixit ſub
nertinim amicū veſtrū· Job·ij·ca·
Rex alexan der miſit jonathe epiſto
lam dicens audiuim⁹ de te ꝙ ſis vir
potens virib₃ et aptus es vt ſis ami
cus noſter·j·Machabeorum·x·
Accepit jonatas aurum et argentū
et alia exenia multa et dedit deme:
trio et inuenit gratiā in ōculis eius
et fecit eum principem amicorum
j·Machabeorum·xj·
Vidit jonathas ꝙ tempus iam in:
gruat et miſit rome viros ſtatuere
et renouare cum romanis amicitiā
ij· Machabeorum·xij·
Poſtꝙ̄ alexander pcuſſit demetriū
miſit ad tholomeum regem egipti
legatos vt ſtatuerent̄ ad inuicem a:
micitiam et daret filiam ſuā in vxo
rem·Machabeorum·x·
Propter veterem amicitiam quidā
aſtantes eleazaro pſuadebant vt car
nes quas attulerāt quib₃ etiā veſci
liceret mādu care et ſimularet ſe car
nes porcinas comedere vt ſic poſſet
mortē euadere·ij·Machabeorū·vj·
Laudauit dn̄s villicum iniquita:
tis ꝙ prudenter feciſſet amicos ſibi
acquirendo de bonis dn̄i ſui conclu
dendo per hoc ꝙ per temporalia de:
bemus nobis amicos acquirere qui
nos poſſint in eterna tabernacula re
cipere et introducere·Luce·xvj·
Poſuit etiā dn̄s exemplum de illis
qui media nocte vadunt ad amicos
vt petant aliqd̄ ab eis·Luce·xj·
In paſſione domini facti ſunt amici
pylatus et herodes· Luce·xxiij·
Cōmota ciuitate ephesiorū et cōfuſa
quidā de aſia qui erant amici pauli
miſerunt ad eum ne daret ſe in car:
cerem·Actuum·xix·

De aſpectu et viſu.

Prima mulier viſo ligni ve
titi fructu pulchro tulit de
illo et comedit·Geneſis·iij
Pulchritudo etiam mulierum viſa
multorū fuit occaſio malorū nam
videntes filij dei filias hoim ꝙ eēnt
pulchre·Geneſis·vj·
Abraham dixit ſaray vxori ſue noui
ꝙ pulchra ſis mulier et cū viderint
egipcij te interficient me et te reſer:
uabunt. Geneſis. xij.
Volēs dyna filias regionis videre
ipa viſa corrupta fuit. Gen̄. xxxiiij·
Judas vidit thamar in biuio et cū
ea peccauit. Geneſis. xxxviij.
Vidit dauid de ſalario berſabee ſe
lauantē ex aduerſo quā tulit et po:
ſtea virū eius occidit. ij. Regū. xj.
Cum intraſſet iudith in conſpectu
holofernis ſtatim captus eſt in ocu:
lis ſuis. Judith. x.
Vnde ibidem ſandalia eius rapue:
runt oculos illius et pulchritudo il
lius captiuam fecit animā eius.
Viderūt duo ſenes ſuſannam ſe qt̄i
die lauantem et ortū intrantē et de:
ambulantem et exarſerunt in cōcu:
piſcencia eius. Danielis. xiij.

De bellis et guerris.

Abraham cum paucis ſocijs
quatuor reges debellauit et
loth nepotem ſuum libera
uit. Geneſis. xiiij.
Nota ꝙ in bello iuſto non tenetur

homo inimicis p̄dicere bellum vel
eos premunire ymmo licet eis inſi=
dias tendere ſicut p abraham Ge=
neſis·xiiij·et etiā Judicū·viij·
De gedeone contra amalech miſit
moyſes joſue ad pugnandum ipſe
vero in oratione permanſit et plus
fecit orando q̄ ille manibus ferien=
do·Exodi·xvij·
Ex p̄cepto domini pugnantes filij
iſrahel contra madianitas tantā ha
buerunt victoriam q·xxxij·milia vir=
ginum fuerunt in preda et tantum
de populo iſrahel nō fuerūt niſi duo
decim milia de quibus ne vnus qui
dam in prelio mortuus eſt·Nume=
ri·xxxj·et·xxj·
Vociferante populo et clangentib⁹
tubis ſicut preceperat dominus jo=
ſue verſi corruerūt et ciuitas ab eis
capta eſt Joſue·vj·
Post morten joſue filij iſrahel non
legunt̄ ad prelium miſſi niſi conſul
to dn̄o et ſic tradidit chananeum et
phereſeū in manus eorū Judicū·j·
Et nota de ſaluatorē noīe ahod quē
ſuſcitauit dn̄s filijs iſrl̄. Judicū·iij·
Jtem dixit delbora ad barach ſur=
ge·Ibidem·iiij·
Et nota de tricentis viris ibidē·vij
Jtem·ix·et·xj·
Jtem de ſampſone ibidem·xiij·
Et deinceps vſq3 ad·xxiiij·
Tempore hely ſacerdotis filij iſrahel
debellati ſūt a philiſteis et poſtea fi
lij iſrahel temptantes dn̄m tulerūt
archā dn̄i ſecū ſed philiſtei debella=
rūt eos et archā dn̄i ceperūt·j·Reḡ
iiij·et ibidē.vij·ix·xj·xiij·xvij.et.xx·
Audientes q david vocatus eēt in
regem ſup iſrahel aſcenderūt vniuer
ſi vt quererent eū qui cōſuluit dn̄m
et percuſſit eos.ij.Regū.v.
Jtem dauid iterū et iterū percuſſit
philiſteos et tulit frenū tributi de
manu eorum.ij.Regum·viij·
Jtem percuſſit moab et factus ē ei
ſeruiens ſub tributis·ij.Regū.viij
Jtem regē ſaba et de ſyria.xxij·mi=
lia virorū et ſeruauit dn̄s dauid in
omnib⁹ ad quecumq3 profectus eſt
ij.Regum.viij·
Joab dixit fratri ſuo eſto vir fortis
et pugnabim⁹ p populo noſtro et
ciuitate dei noſtri.dn̄s autē faciet q
bonū eſt in conſpectu ſuo et ſequit̄
q in prelio fugauerunt omnes ini=
mici ioab.ij.Regū.x.
Benadab rex ſyrie obſidebat ſama
riam ſed victus fuit et fugatus ad
mandatum dn̄i pugnantib⁹ contra
pueros principis qui erant ducenti
triginta duo. Sequenti autē anno
venit iterū benadab cū exercitu ſuo
maximo et ceciderūt centū milia pe=
dicum in die illa.iij.Regū.xx.
Samaria tamdiu obſeſſa erat a re=
ge ſyrie q vendebat̄ caput aſini·xxx
argenteis.iiij·Regum·vj·
Sed ad verbū heliſei fugati ſūt ſy=
ri et ex hoc habuerūt maximā rerū
habundanciam.iiij·Regum·vij·
Rex iſrl̄ multociens debellauit re=
gem ſyrie ſed ꝓpter peccatum hoim
cepit dn̄s ſuper iſrahel et percuſſit
eos aſael rex ſyrie in vniuerſis fini=
bus iſrahel·iiij·Regū·xiij·
Jtem nota ibidem.xxiiij·
Jtem nota quomodo angelus dn̄i
percuſſit exercitū ſennacherib et ipe
poſt modicū tempus a filijs ſuis in=
terfectus eſt·iiij.Regū.xix.
Egreſſus eſt contra aſam regē iuda
ſara ethiops cum exercitu ſuo decies

centenis milibus et inuocauit dñm
aza dicens dñe non eſt apud te vlla
diſtanciã. Vtrum in paucis auxilie-
ris aut in mltis. Exterminauit ita-
q; dñs ethiopes et ruerunt vſq; ad
internitionem q2 dño cedente contri-
ti ſunt. ij. Para. xiiij. et. xv.

Phacee filius romelie rex iſrl occi-
dit de iuda centum triginta bellato
rum vna die eo ꝙ reliquiſſent dñm
ij. Para. xxviij. Judith per totum.

Quomodo ipa occidit holofernem
et poſtea dixit dñs omnipotens tra-
didit eum in manu femine. Videns
iudas machabeus exercitũ ſeron ma
gnũm valde timentibꝫ ſocijs ait fa-
cile eſt multos concludi in manus
paucorum et nõ eſt differentia in cõ
ſpectu dei celi liberare in mltis aut
in paucis ꝛc̄ et contritus eſt ſeron et
exercitus eiũs. j. Macha. iij.

Item nota ꝙ ipe iudas pugnaturꝰ
ſemꝑ diuinum auxilium ꝑ oratione͂
inuocauit preterq̄ꝫ in duobꝫ bellis
vbi craſſe non legit͛. vnum fuit con
tra anthiochum. j. Machabeorũ. vj.
Secundum contra bachidem et al-
chidem tunc ipe cecidit et ceteri fu-
gierunt. j. Machabeorum. ix.

De benedictione dei.

Creauit deus hominem ad
ymaginem et ſimilitudinem
ſuam et benedixit ei. Geñ. j.

Noe quoq; benedixit et filijs eius
ibidem. ix.

Abrahe etiam dixit egredere de ter-
ra tua et ſequitur benedicens bene-
dicam tibi. ibidem. xij.

Super hyſmahel exaudiuit te dixit
dñs abrahe ecce benedicam eũ et au
gebo ꝛc̄. ibidem. xvij.

Dominus etiam benedixit yſaac et
locupletatus eſt. ibidem. xxvj.

Loquens iacob auunculo ſuo laban
dixit modicum habuiſti quando ve
ni ad te nunc diues factus es bene-
dixitq; tibi dñs ad introitum meũ
Geneſis. xxx.

Dominꝰ etiã benedixit domui pha-
raonis ab egipto propter ioſeph et
multiplicauit ſubſtanciam eius Ge
neſis. xxxix.

Habitauit archa domini in domo
obethedom tribus menſibus et be-
nedixit dominus obethedom et oẽm
domũ eius. ij. Regum. vj.

De iob dicit͛ operibꝫ manuũ ſuarũ
benedixiſti. Job. j.

Item. xlij. dñs benedixit nouiſſima
iob magis q̄ꝫ principio eius. Aſcen
ſurus xpus in celum eleuatis mani
bus benedixit diſcipulos. Actuũ. j.

Electos etiam ſuos in vltimo iudi-
cio benedixit dicens. venite benedi-
cti patris mei ꝛc̄. Mathei. xxv.

De benedictione et laude hoim.

Melchiſedech rex ſalem occur
rens abraham reuertenti a
cede quatuor regum ait be-
nedictus dominus excelſus quo pro
tegente hoſtes in manibꝫ eius tradi-
ti ſunt. Geneſis. xiiij.

Obtenta victoria de ſyrach delborã
et barach cecinerunt dicentes qui
ſponte animas vrãs domino de iſra
hel obtuliſtis benedicite dño. Judi-
cum. v.

Poſt victoriam quã habuit de ga-
laad dicit͛ benedictus dominus de-
us meus. Regũ. xvij.

Cũ audiſſet irata verba ſalomonis
de templi edificatione dixit bñdictꝰ

dñs deus meus qui dedit dauid fi=
lium ſapientiſſimũ ſuper populum
hunc plurimũ·iij·Regũ·v·
Edificato templo dixit ſalomon co
ram vniuerſo populo bñdict⁹ dñs
deus iſrahel·iij·Regũ·viij·
Fecit dauid principem vnũ ad cõ=
fitendum deo aſaph et fratres eius
et ſequitur. Benedictus dñs deus
iſrahel ab eterno et vſqꝫ ineternum
j·Parali·xvj·
Videns eſdras animũ regis artax=
erſis bonũ ad iudeos ait benedictus
dñs deus patrũ noſtrorũ Eſdre·vij·
et·viij·
Completo muro ciuitatis iheruſalẽ
ſub eſdra et neemia dixerunt leuite
ſurgite et benedicite deo ab eterno
et vſqꝫ ineternũ·Neemie·ix·
Sara filia raguelis cum compleret
orationem dixit benedictũ eſt nomẽ
tuũ deus patrũ noſtrorũ q̃ cũ irat⁹
fueris miſericordiã facies Tho·iij·
Thobias filium ſuũ inſtruxit dicẽs
omni tp̄e benedic deo et pete ab eo
vt vias tuas dirigat Thobie·iiij·
Raguel et vxor eius vidẽtes ꝙ tho
biam iuniorem nõ lederet demoniũ
dixerũt benedicim⁹ deũ iſrł̃ qꝛ nõ ac
cidit nob̃ vt putabam⁹ Tho·viij·
Angelus raphahel monuit vtrũqꝫ
thobiam vt benedicerent deum celi
Thobie·xij·
Ozias princeps vidẽs iudith cũ ca=
pite holofernis ait benedictus deus
qui creauit celũ et terrã Judith·xiij
Daniel poſt reuelationem ſibi fa=
ctam ait ſit nomen domini benedi=
ctum Danielis·ij·
Tres pueri in camino deum bene=
dixerunt Danielis·iij·
Obtenta de hoſtibus victoria et al
tari edificato ſub iuda machabeo fi
lij iſrahel benedixerunt deũ·ij·Ma=
chabeorũ·x·
Tribulationes paciens paulus ait
benedictus deus pater dñi noſtri ihe
ſu xp̄i·ij·Corintheorum·j·
Audiui homines dicentes ſedenti in
throno et agno. Benedictio et cla
ritas honor et gloria ⁊c·Apoca·v·

¶ De benedictione patrum anti=
quorum·

Melchiſedech rex ſalem reuer
tenti abraham a cede quatu
or regũ ait benedictus abra
ham deo excelſo Geneſis·xiiij·
Benedixit yſaac iacob dicens det
tibi deus de rore celi·Geneſis·xxvij·
Benedixit iacob filijs ioſeph effra
ym et manaſſe et etiã filijs ꝓprijs
ſingulis dans propriam benedictio=
nem Geneſis·xlix·
Dicit dñs moyſi ſic benedices filijs
iſrł̃. Moyſes ante mortẽ bñdixit fi
lijs iſrł̃ dicens Dñs de ſyna venit et
de ſeyr ortus ẽ nob̃·Deutro·xxxiij·
In cantico de victoria habita de ſi
ſara dicit̃ benedicta inter mulieres
iahel vxor abernei Judicũ·v·
Noemi videns nurũ ſuã ruth a bo=
oz fuiſſe honoratã dixit benedictus
ſit a dño quoniam eandem graciam
quã viuis ꝑbuerat ſeruauit et mor=
tuis Ruth·ij·
Cõmendans boos ruth ꝙ ad deum
iſrahel confugerat ait benedicta es
a deo filia que priorem miſericordiã
poſteriori ſuperaſti Ruth·iij·
Nunciatum eſt dauid ꝙ viri iabes
galaad ſepeliſſent ſaul dixitqꝫ ad
eos benedicti vos a dño qui feciſtis
miſericordiã hãc cũ ſaul·ij·Reg·ij·

Apprehendens raguel dexteram filie ſue tradidit thobie dicens deus abraham &c. Thobie. vij.

Gabelus ingreſſus domū vt thobiam ibi inueniens ait Benedicat te deus iſrahel quia filius es viri optimi iuſti et timentis deum et elemoſinas facientis. Thobie. ix.

Ozias princeps populi dixit ad iudith benedicta es filia a dño deo excelſo pre omnibus mulieribus ſup terram. Judith. xiij.

Factum eſt vt audiuit elizabeth ſalutacionem marie exclamauit dicēs Bñdicta tu in mulieribus &c. Luce. j.

¶ De benignitate et miſericordia dei.

Rogans abraham pro ſodomitis dñm et quaſi importune petens ſemp tñ deus benigne reſpōdit vt patet. Gen. xviij.

Item fugienti iacob a facie fratris ſui dñs benigne et clementer apparuit. Geneſis. xxviij.

Item redeunti ab inſecutione ſoceris ſui liberauit. Gen. xxx. et. xxxj.

Ait dñs moyſi dimitte me vt iraſcatur furor meus contra populū meū iſtū. cerno enī q̄ dure ceruicis ſit q̄ſi diceret tu me tenes vt nō poſſē eos cōterere et delere. Exodi. xxxij.

Nota q̄ pie eſt dominus locutus ad nathan de dauid et de domo eius ij. Regum. vij.

Ezechias iuda dixit dominus xpiciabitur cunctis qui in toto orbe requirunt eum. ij. Para. xxx. Numeri xxij. xxiij. et. xxiiij.

Balach vocauit balaam vt maledíceret filijs iſrahel ſed dñs ſemper ecōtrario bñdixit eis. Joſue. xxiiij.

Nabuchodonoſor vidit cū azaria et ſocijs eius ſimilem dei in fornace ardenti ſedentem. Danielis. iij.

Item de ſuſanna. Danielis. xiij.

Item de daniele in lacu leonū. Danielis. xiiij.

Machabeus et cum eo contra thimotheū pugnantes habuerūt auxilium dei apparuerunt duo viri. ij. Machabeorum. x.

Item in prelio contra liſiam. ij. Machabeorum. xj.

Saluator in domo ſymonis leproſi benigne diſcubuit. Mathei. xxvi. et Luce. vij.

Mariam magdalenā pie defendit contra ipſum ſymonem et phariſeos. Luce. vij.

Item contra marthā conquerentem Luce. x.

Item contra diſcipulos propter effuſionem vnguenti. Mathei. xxvj.

Venientibus ac capientibus miniſtris pontificum xpm dixit eis ſi me q̄ritis ſinite hos abire. Johānis. xviij.

Sciebat enim q̄ nō erant parati ad martirium ſuſtinendum Et ideo infirmitati eorum cōdeſcendens voluit vt parcerent eis.

Petrum poſt trinam negationem lacrimantem benigne reſpexit et ad miſericordiā recepit. Luce. xxij.

Thome dubitāti ſe palpandū p̄buit et in fide ſolidauit Johannis. xx.

Dum lapidaretur ſtephanus ſe illi oſtendit et eum ad ſuſtinendum animauit Actuum. vij.

Paulū benigne cōuertit Act. viij.

¶ De blaſphemia.

Filius mulieris iſrahelite p̄cepto dñi lapidatus fuit in deſerto quia nomen domini

blaſphemauit Leuitici·xxiiij·
Dixit hely filijs ſuis ſi peccauerit
quis in virum placari poteſt ei dñs·
Si autẽ in dñm peccauerit q̄s ora-
bit pro eo·j·Regum·ij·
Nathan propheta peccatum dauid
multũ aggrauauit eo ꝙ inimicos fe-
cit blaſphemare·ij·Regũ·xij·
Vir dei dixit ad regẽ iſrahel q2 dixe-
runt ſyri deus moncium ipẽ eſt dñs
et nõ eſt de9 valliũ dabo omnẽ mul
titudinem hanc grandem in manu
tua·iij·Regum·xx·
Jeſabel fecit impeti naboth bla
ſphemiã et occidi·iij·Regũ·xxj·
Diſplicuerũt blaſphemie dño quas
dixerũt ſerui ſennacherib regis aſſi
riorũ. Vnde percuſſit angelus dñi·c·
lxxxij·de eis·iiij·Regum·xix·
Nota ꝙ nõ expedit ſimplices ho-
mines contra infidelium blaſphemi-
as diſputare. propter hoc ꝓhibuit
ezechias ne populus ſuus blaſphe-
mando rapſati aliquid reſponderet
iiij·Regum·xviij·
Item nota ꝙ ſcribitur yſaie·xxvj·ob-
ſidente iuda machabeo quoddã pre-
ſidium quidam gentiles in eo exiſtẽ
tes verba blaſphemie et nephanda
iactabant qui cito exterminati ſunt
ij·Machabeorum·x·

¶ De confeſſione·

Onebat dñs adam peccatũ
recognoſcere ſed ille retor-
ſit in mulierem et mulier in
ſerpentem Geneſis·iij·
Cayn peccatũ recognouit et deſpe-
rauit dicens maior ẽ iniquitas mea
q̄ veniam merear Geneſis·iiij·
Pharao dixit peccaui licet ſe a pec
cato nõ conuertit Exodi·ix·

Item dixit ſaul·j·Regum·xxvj·
Item dixit anthiochus·ij·Macha-
beorum·ix·
Sed nullus eorum veniam conſecu
tus eſt q2 non recto corde dixerunt
Afflicti filij iſrl̃ per ſerpentes igni-
tas dixerunt moyſi peccauim9 quo
niã locuti ſumus contra dñm et con
tra te. Numeri·xxj·
Filij iſrahel vehementer oppreſſi a
philiſteis et filijs amon dixerũt pec
cauimus·j·Regum·vij·
Humiliter recognouit dauid pecca
tum ſuum et ideo audire meruit do-
minus tranſtulit peccatum tuum·ij
Regum·xij·
Item quando populũ numerare fe-
cerat ſe ꝑcuciendum obtulit deo lo
co ppl̃i innocentis·ij·Regũ·xxiiij.
Neemias dixit confitebor ꝓ pecca-
tis filiorũ iſrahel·Neemie·j·
Thobias licet ab infancia deum ti-
muerit et mandata eius cuſtodierit
tamen dixit non egimus ſm̃ ꝓcepta
tua et non ambulauimus ſincere co
ram te Thobie·iij·
Tres pueri qui ſancte et munde vix
erant in camino ignis dixerũt pecca
uim9 iniuſte egimus Daniel·iij·
Orans deum daniel dixit in pſona
populi tibi peccauim9 iniquitatem
fecimus Danielis·ix·
Sextus illorũ ſeptem fratrũ incipi-
ẽns ait nos propter noſmetipos hoc
patimur q2 peccauimus in deum no
ſtrum·ij·Machabeorũ·vij·
Similia dixit latro cum xpo cru-
cifixus vnde veniam ſtatim obtinuit
Luce·xxiij·
Predicante paulo per yſaiam mul
titudini credentiũ veniebant cõfiten
tes et ãnunciãtes act9 ſuos Act·xix·

¶ De confidentia.

Moyſes cõfidenter arguebat pharaonem. Exodi. iiij. Et in ſimilib9 ſequentib9 alijs.
Confidenter et etiam reuerenter arguit nathan propheta dauid regē poſt adulteriū. ij. Regū. xij.
Dixit helias ad achab non ego turbaui iſrahel ſed tu et domus patris et fecit. cccc. prophetas baal occidi. iij. Regum. xviij.
Helyas dixit ochoſie regi iſrahel ſuper lectum quē aſcendiſti nō deſcendes. iiij. Regum. j.
Spiritus dñi induit zachariam filium ioiade et ſtetit in conſpectu populi dicens quare tranſgredimini preceptum domini quod vobis non proderit. ij. Parali. xxiiij.
Mardocheus cū cōfidencia magna dixit heſter regine ne putes ꝙ aiam tuā tantum liberabis qꝛ in domo regis es pre cunctis hominibus iudeis. Heſter. iiij.
Cum dicerent ſocij iude ad eum vt liberaret animā ſuā qꝛ hoſtes erant multi ipi autē pauci. reſpondit iudas abſit ꝙ fugiamus et ſi appropinquauit tēpus nr̄m moriamur in virtute. j. Machabeorū. ix.
Paulus apłs pn̄te pconſule elimā magū duriſſime increpat. Act. xij

¶ De compaſſione et pietate.

Compaſſus populo dauid petiuit ab angelo percuti illorū loco. ij. Regū. xxiiij.
Helias mulieri vidue cōpaciens filium eius mortuū reſuſcitauit. iij. Regum. xvij.
Elizeus mulieri vidue et obligate cōpaſſus oleum eius augmentauit iiij. Regum. iiij.
Audiens neemias miſerabilem ſtatū ciuitatis iheruſalem fleuit dieb9 multis et tandē adhibuit auxilium optimū vt patet Neemie. j.
Dum regnaret ſennacherib et filios iſrl̄ exoſus haberet thobias pgebat quotidie per omnē cognacōem ſuā et conſolabatur eos eſurientes alebat nudis veſtimenta prebebat mortuos et occiſos ſollicite ſepeliebat. Thobie. j.
Magnā habebat job cōpaſſionē q̄ dicebat auris audiens beatificabat me eo ꝙ pauperē liberaſſem et pupillum cui nō erat adiutor benedictio perituri veniebat ſup me et cor vidue cōſolatus ſū. Job. xxix.
Heſter regina populo ſuo cōpaciens ieiunio ſe afflixit et ad regem cōtra ſtatutū intrauit. Heſter. v.
Cum reuelaſſet dn̄s ezechie peccata populi iſrahel et penas quas paſſuri erant ex compaſſione amaritatus fuit et triſtis vt patet. Eze. xxiiij.
Contra nolentes pro penis cōpati inducit dn̄s parabolā de ſeruo nequam. Mathei. xviij.
Ad hoc autē ꝙ homo proximo compaciatur et miſereatur multū iuuat memoria iudicij vbi de operib9 miſericordie mēcio fiet ſpecialr̄ Mathei. xxv.
Judicium ſine miſericordia fiet ei qui non facit miſericordiam vt patet Jacobi. ij.
Paulus tanta anxietate fratribus ſuis et cognatis compaciebatur ꝙ ipe dicebat triſticia eſt magna et cōtinuus dolor cordi meo. optabam et ipe anathema a xp̄o pro fratrib9

meis qui cognati mei ſunt ſm car-
nem. Romanorũ. ix.
Item ad galathas. iiij. filioli mei quos
iterum parturio.

¶ De conſilio bono.

Angeli loth dederũt bonum
conſilium vt de zodomis exi-
ret et generos educeret poſt
tergum non reſpiceret ſed in monte
ſe abſconderet qui generos qui fili-
as eius erant accepturi educere vo-
luit et ipſi noluerunt et ideo cũ zodo-
mitis perierunt vxor eius reſpiciẽs
retrouerſa ẽ in ſtatuã ſalis ipſe loth
quia nõ ſtatim ſecundũ conſiliũ ange-
li in montẽ aſcendit cum duabus fi-
liabus peccauit Geneſis. xix.
Ruben bonum conſilium fratribus
dedit vt ioſeph patri ſuo redderent
ſed illi nõ acquieuerũt Geñ. xxxvij.
Roboam filius ſalomonis noluit
conſilio ſeniorum obedire ſed conſilio
iuuenum ideo magnã partem popu-
li amiſit. iij. Regum. xxxvij.
Sanum conſiliũ dedit achior holo-
ferni quod ille contempſit et poſt pau-
lulum occiſus inuenit Judith. v.
Conſilium bonũ placeat tibi et pec-
cata tua elemoſinis redime dixit do-
minus per danielem ad nabuchodo-
noſor qui non acquieuit et in beſti-
am mutatus eſt Danielis. iiij.

¶ De conſilio malo.

Eva dedit viro ſuo de ligno
vetito quaſi cõſulendo vel ſua-
dendo quod comederet Geñ. ij.
Balaam docuit balach quomodo
per mulieres poſſet filios iſrahel ad
peccatũ trahere et ſic eos cõtra dñm
prouocare Numeri. xxiiij.
Filij amon male conſuluerunt regi
ſuo vt dehoneſtaret nuntios dauid
ij. Regum. x.
Jonadab nepos dauid malum con-
ſilium dedit amon vt ſororem ſuam
defloraret. ij. Regum. xiij.
Malum conſiliũ dedit achitofel ab-
ſolon. ij. Regum. xv.
Vxor job ſtultum conſilium ſibi de-
dit ſed ipſe nõ acquieuit Job. ij.
Sapientes conſiliarij pharaonis de-
derũt ei conſiliũ inſipiens yſaie. xix.
Iniquum conſilium dedit herodi-
as filie ſue Mathei. xiiij. Marci. vj.
Nota in actibus quod mala conſilia da-
ta ſunt contra paulum.

¶ De conſolatione.

Poſtquam abraham ad manda-
tum dñi de terra ſua egreſ-
ſus eſt ipſe omnipotens dñs
multis reuelationibus ipſum conſola-
tus eſt Geneſis. xij. xiij. xvij. xviij.
Fugienti iacob a facie patris et ſu-
per lapidem dormienti cõſolationẽ
magnã tribuit Geñ. xxviij.
Apparuit dominus moyſi exulãti et
oues ſoceri paſcenti Exodi. iij.
Filijs iſrahel pluit manna in deſer-
to Exodi. xvj.
Item carnes et aquam miraculoſe
eis tribuit Exodi. xvij. Nũ. xj.
Dixit dñs joſue non dimittam nec
relinquam te confortare et eſto ro-
buſtus Joſue. j.
Precepit dominus coruis vt bis in
die panem et carnes portarent he-
lye. iij. Regum. xvij.
Item poſtea miſit ei fugienti a facie
ieſabel angelũ ſuum de deſerto. xix.
Efficaciter conſolatus eſt dñs eze-
chiam per prophetam ſuum et per

angelum qui occidit de exercitu re=
gis aſſiriorum·iiij·Regum·xix·
Populum iſrahel in anguſtia et ti=
more exiſtente de holoferne per ma=
nus iudith cõſolatus ē Judith·viij
Jtem cõſolatus eſt populus iuday=
cus per heſter Heſter·viij·
Angelus dñi deſcendit cum azaria
et ſocijs eius in fornacē Daniel·iij·
Jtem daniel conſolatus eſt primo
per angelum qui ora leonum con=
cluſit poſtea per abacuc quē ange=
lus de iudea in caldeā portauit ſup
lacum vbi erat daniel· Danielis·vj·
Jtem ſuſannam de morte liberauit
Danielis·xiij·
De conſolacione facta machabeis
habet machabeorū in multis locis·
Paulus·ij·Corintheorum·j·dixit ſi=
cut habūdant paſſiones xpi in no=
bis ita et per xpm habundat con=
ſolacio noſtra·
Jtem ibidem·vij·habetur Reple=
tus ſui conſolatione qz ſuperhabun
dat gaudium in omni tribulacione
mea·ij·Corintheorum·j·
Jtem benedict⁹ pater dñi ⁊c̄ petrū
dñs de carcere liberauit Actuū·xij·
Paulo et ſyla cõſolacio dñi in car=
cere laudan̄ deum ſubito de nocte fa
ctus eſt terremotus et aperta ſunt
hoſtia et vincula vniuſorū Act·xv·
Dixit dñs nocte paulo cū corinthi
p̄dicaret noli timere ſed loquere et
ne taceas ego tecum ſum vt nemo
noceat tibi Actuum·xviij·
Cum paulus eſſet in cuſtodia lyſie
claudi ait ei deus conſtans eſto pau
le ⁊c̄ Actuum·xxiij·

De correctione·,

Corripere proximum et rep=
rehendere opus eſt miſericor=
die· Unde abraham poſtq̄
iurauerat abymelech ſtatim incre=
pauit eum Geneſis·xx·
Caritatiue compeſcuit abraham iur
giū q͏ꝫ erat inter paſtores loth Ge=
neſis·xiij·
Loth benigne ſodomitas increpauit
ſed illi non acquieuerūt Gen̄·xix·
Moyſes hebreum iniuriantem beni
gne corripuit ſed ille pro malo ha=
buit Exodi·ij·
Increpando jonathas maliciā ſaul
patris ſui contra dauid in principio
aliquantulū eū tpauit·j·Regū·xix
Volens abigail virum ſuū nabal
ſuper duricia ſua quam exhibebant
ſeruis dauid corripere tp̄us opor=
tunū expectauit vtz·j·Regum·xxv·
Abner bene arguit aſael q͏ꝫ eum ni=
mis vrgendo perſequebat̄ ſed ille
audire contempſit et ideo occiſus eſt
ab eo·ij·Regum·ij·
Nathan propheta humiliter et di=
ſcrete dauid de adulterio et homici=
dio arguebat·ij·Regū·xij·
Daniel diſcrete arguit regem bal=
thaſar per exemplum patris ſui et
ille pacienter audiuit licet cõtra eū
eſſet et poſtea danielem multum ho
norauit Danielis·v·
Veram et perfectam regulam dedit
xpus corripiendi fratrem dicens pe=
tro Si peccauerit in te frater tuus.
Mathei·xviij·
Petrus iudeos diſceptantes arguit
et ad fidem cõuertit Actuū·ij·et·iij·
Stephanus in conſilio iudeorū exi=
ſtens ipſos confidenter increpauit.
Actuum·vj·
Paulus magū intuens q̄ pconſulē

a fide nitebatᷣ auertere dicens o ple=
ne omni dolo Actuum·xiij·
Miro diſcrecionis modo paulꝰ ar=
guit romanos et ex gentibꝫ côuer=
ſos qꝫ ſupba intencione volebāt ſe
ſibi inuicē ſupponere omēs vtrosqꝫ
peccaſſe et dei miſericordia indigere
Nam gentiles legis naturalis et iu=
dei legis moſayce fuerunt tranſgreſ
ſores Romanorum·iij·
Corintheos arguit paulꝰ de hoc ꝙ
xpus in eis diuidi videbatur dicen=
te vno ego ſum pauli. alio ego ſum
appollo·j·Corintheorũ.ij.
Rephendit etiā eos de reuerētia cir
ca ſumptione eucariſtie·j·Corin·vj.
Item rephendit eos ꝙ multa ap=
pollinis grauia ſuſtinuerunt et ipm
vt decuit in reuerencia non habue=
runt·j.Corintheorum·ij.
Item de errore circa reſurrectionem
mortuorũ·j·Corinthe·xv·
Mandauit theſſalonicenſibꝫ argue
re inquiete ambulātes et nichil ope
rantes ſed curioſe agentes·ij·Theſ=
ſalonicenſes·iij·

¶ De deriſione.

Viri ſoccoth et phanuel deri
ſerunt gedeonem zeber et ſal=
mana pſequentē et ideo ma=
le eis accidit Judicũ·viij·
Contempſit nabal verbaꝫ nunciorũ
dauid dicens quis eſt ille dauid·j·
Regum·xxv·
Michol videns regem deſaltantem
diriſit··ij·Regum·vj·
Jeſabel achab regem virum ſuũ de
riſit dicēs grandis auctoritatis es et
bene regis regnũ iſrl·iij Regũ·xxj·
Pueri helyſeum deridentes et dicen
tes aſcende calue a duabꝫ beſtijs de=
uorati ſunt·iiij·Regum·ij·
Curſores ezechie pgebant de ciui=
tate ad ciuitatē pdicātes vt filij iſrl
cōuerterentᷣ ad dñm at illi deridebāt
eos ac ſubſanabāt·ij·Parali·xxx·
Miſit dñs pphetas pplo eo ꝙ par
ceret eis et de habitaculo ſuo ac illi
ſubſanabāt nūcios dñi ſic paruipē=
debāt ſmones eiꝰ·ij·Parali·xxxvj·
Excecato thobia deridebantᷣ eũ pa=
rentes eius dicentes vbi eſt pacien=
cia tua et ſpes tua Thobie·ij·
Percuſſus iob vlcere peſſimo deri=
ſit eũ vxor ſua et dixit adhuc tu per=
manes in tua ſimplicitate Benedic
deo et morere· Job·ij·
Criſtus multipliciter deriſus fuit
Luce·vij·
Si eſſet propheta Mathei·ix.
Et quare cum peccatoribꝫ et publi=
canis manducat ille Mathei·ix·
Item quando dicebat puella nō eſt
mortua deridebant eũ Luce·ix·
Et in multis locis vbi agitur de pa
ciencia eius·
Judei audiētes aplos varijs liguis
loquentes deridebāt eos dicentes qꝛ
muſto pleni ſunt Actuũ·ij·
Quādo audierūt attenienſes paulũ
reſurrectionē mortuorũ pdicantem
quidā irridebāt eum Actuum·xvij·

¶ De detractione.

Vxor pharaonis impie detra
xit ioſeph apud dñm ſuum
Gen·xxxviij·Exodi.x·
Dixit pharao moyſi cui dubiũ eſt
ꝙ peſſime cogiteris p qđ patꝫ mali
bonis frequentᷣ mala et fľa iponūt·
Locuti ſūt maria et aaron cōtra mo=
yſen modica occaſione hita ſed ſta
tim ſecuta ē vltrix pena Nũi·xij·

Siba ſeru⁹ miphiboſeth nequiter
detraxit dn̄o ſuo dauid et fides ni=
mis cito ei adhibita·ij·Regū·xvj·
Venerunt aduerſus ionathan viri
peſtilentes ex iſrahel vt interpellarēt
regem alexandrū aduerſus eū ſed
ip̄e nō intendebat eis·j·Macha·x·
Scribe et phariſei xp̄o detraxerunt
dicentes eum ſamaritanum et demo
nium habentem blaſphemum vora=
cem carnium gentis ſubuerſorem ſe
ductorem populi ꝓhibentem tribu=
ta dare ceſari et mkta alia vt in euā
gelio apparet.

¶ De dilectione dei.

Daturus dn̄s legem moyſi
ait ego ſum dn̄s deus faciēs
miſericordiam in milia hijs
qui diligunt me Exodi·xx·
Principium et perfectio eſt dilectio
Vnde moyſes poſt repetita manda
ta ait dominum deum tuum diliges
Deutronomij·vj·
Item quid petit dn̄s deus tu⁹ a te
niſi ꝙ diligas eū Deutro.iiij·
Joſue ſenex et longeu⁹ vocāuit iſra
hel et monēs eos de multis dixit hoc
tantū diligentiſſime peccaue niſi vt
tu diliges dn̄m deū Joſue·xiiij·
De rege dauid dicit de omni corde
ſuo laudauit deū et dilexit dn̄m qui
fecit illum Eccleſiaſtici·xlvij·
Salomon dilexit dominum ambu=
lans in preceptis dauid patris ſui.
iij·Regum.iij·
Magdalene dimiſſa ſūt peccata mkta quomā dilexit multū Luce·vij·
Cōmiſſurus xp̄s petro gregem ſuū
ter queſiu't eum diligeret at ille re=
ſpondit tu ſcis donıne quia amo te
Johannis·xxj·

Multum dilexit xp̄m paulus qui
dixit Quis nos ſeparabit a caritate
dei Romanorum·viij·
Item dixit Si quis non amat jhe=
ſū xp̄m anathema ſit·j·Corinthe·xvj·
Item nos diligamus xp̄m qm̄ ipſe
prior dilexit nos·j· Johannis·iiij·

¶ De dilectione proximi.

Abraham deum ſollicitē pro
ſodomitis orabat ꝙ ſignum
erat magne dilectionis Ge=
neſis.xviij.
Multum dilexit moyſes proximos
et ſubditos qui orans deū pro pec=
catis eorum ait aut dimitte popu=
lo noxam hāc aut dele me de libro
in quo me ſcripſiſti Exodi·xxxij.
Anima ionathe colligata eſt anime
dauid quam dilexit vt animā ſuam
j·Regum·xviij·
Oſtendit dauid amicum diligere in
planctu ionathe inimicū vt in plan
ctu ſaul.ij.Regū.j.
Proximum in planctu abner.ſecū=
do Regum.iij.
Filium malū et ſibi aduerſariū in
planctu abſolonis ibidē·xviij.et.xix
Tantam vult nos deus erga proxi=
mum habere dilectionem vt peccan
tem vſqꝫ ſeptuagies ſepcies dimit=
tat Mathei.xviij.

¶ De diſcordia.

Prima diſcordia orta eſt de
inuidia cayn et abel Gene=
ſis.iiij.
Inter abraham et loth diſcordiam
fecerunt paſtores Geneſis.xiij.
Factum eſt etiā iurgiū paſtorū adū
ſus yſaac habebat eni ip̄e magnam
poſſeſſionem vt patet Geñ·xxvj.

Oderat eſau iacob ꝓpter benedictio
nem qua benedixit ei pater loco ſui
Geneſis·xxvij·
Sichem rapuit et oppreſſit dinam
filiā iacob ꝓpter qđ facta eſt diſcor=
dia inter filios iacob et habitatores
terre eius Geneſis·xxxiiij·
Multociens iurgati ſunt filij iſra=
hel adu̾ſus moyſen in deſerto ꝓpter
defectū potus Exodi·xvij·ꝓpter de=
fectum cibi Exodi·xvj·
Itē ad aq̄s cōtradictionis Nu̾·xx
Diſcordia nimis inhoneſta fuit in=
ter abſolon et dauid patrem ſuum
qui eam ſuſcitauit. Sed abſolon ſu
ſpenſus eſt·ij·Regū.xvij·
Facta eſt cōtencio inter diſcipulos
xp̄i quis eorum videretur eſſe ma=
ior Marci·ix·
Vbi dicit̄ diſſenſio facta eſt in tur=
ba ꝓpter eū ſed hoc nō placuit xp̄o
vt ptz ꝑ illud qđ ſequit̄ Luce·xxij·
Murmur erat de xp̄o in turba alij
dicebant q2 bonus alij vero nō ſed
ſeducit turbas ꝓpter qđ patet eorū
diſcordia.io ꝛc̄·
Paulo et barnabam p̄dicantibꝰ in
ciuitate yconia diuiſa eſt multitudo
ciuitatis et quidā fuerunt cum di=
ſcipulis quidā contra Actuū·xij·
Occaſione iohānis marci quē pau=
lus volebat ad miniſteriū euangelij
recipere facta eſt diſſenſiō inter pau
lum et barnabam ita ꝙ ab inuicem
diſcederent tamen illud totū fuit ad
profectum vtilitatem et multiplica=
tionem euangelij.

¶ De duricia cordis.

Cayn poſt correctionem dn̄i
peior factus fratrem occidit
Geneſis·iiij·

Induratum eſt cor pharaonis qđ
nec per blanda verba moyſi nec per
flagella dn̄i potuit emolliri Exodi
vj·vij·viij·ix·x·xj·
Filij iſrahel ad credendū et obedien
dum deo rebelles fuerunt et ideo ait
de eis dn̄s cerno ꝙ populus ille du
re ceruicis ſit Exodi·xxxij·
Nota ꝙ plures filij iſrahel audien=
tes mandata dn̄i contrarium fecerūt
Iudicum.ij·
Hely filios ſuos corripuit ſed ni=
chil eis ꝓfuit·j·Regum·ij·
Saul neqꝫ per verba ionathe neqꝫ
per minas dauid diligendum ipſū
dauid potuit emolliri ſed ipm perſe
cutus eſt et cū lancea ipm voluit oc
cidere·j·Regum·xviij·et·xix·
De nabal dicit̄ ꝙ peſſimus erat et
malicioſus·j·Regū·xxv·
Mittebat dn̄s viris iuda ꝓphetas
predicantes vt ad eum redire debe=
rent quos illi audire nolebāt ymo
zachariam filiū ioiade increpantem
crudeliter occiderūt·ij·Parali·xxiiij·
Ezechia rex iuda miſit nuncios in
vniuerſum iſrahel dicens nolite ob=
durare ceruices veſtras ſicut patres
veſtri Paralipominon·xxx·
Beatus ſtephanus iudeos ardenter
increpans ait duri ceruice et incir=
cumciſi cordibꝰ vos ſemper ſpiritui
ſancto reſiſtitis Actuū·vj·

¶ De ebrietate.

Ebrietas multa mala facit nā
noe inebriatꝰ vino denuda=
tꝰ ē in tabnaclo ſuo Gen̄·ix
Loth inebriatus inceſtum cū filia=
bus ſuis cōmiſit Gen̄·xix·
Sedit populus comedere et bibere
et ſurrexerunt ludere Exodi·xxxij·

Dicit dñs ad aaron vinũ et omne
qd̓ poteſt inebriare non bibes tu et
filij tui quando intrabis taberna=
culum Leuitici·x.
Quicunq3 votum fecerit dño a vi=
no et ab omni qd̓ inebriare poteſt
abſtineat Nũi·vj.
Prima temptacio filiorum iſrahel
in deſerto fuit de potu Exodi·xvij.
Amon in cõuiuio abſolon temulen
tus occiſus fuit·ij·Regũ.xiij.
Benadab rex ſyrie temulentus ha=
bebat in tabernaculis maximũ exer=
citum et tamen per pueros pͥncipũ
puinciarũ victus fuit·iij·Regũ·xx
Videns zeyla dñm ſuũ regem iſra=
hel temulentum occidit eum·iij·Re
gum·xvj.
Holofernes bibit multum vinu et
iudith ipm interfecit Judith·xiij.
Vocauit dñs ad planctũ et ad fle=
tum et ecce gaudiũ et leticia occide=
re vitulos iugulare arietes et bibere
vinum comedamus et bibam⁹ cras
moriemur Yſaie.xxij.
Tholomeus fecit cõuiuium ſummo
ſacerdoti et duobus filijs eius et cũ
inebriati eſſent occidit eos.j. Ma=
chabeorum·xvj
Et ideo nolite inebriari vino apo=
ſtolus in quo eſt ꝛc̃.

¶ De electione.

Conſilio iethro ſacẽdotis ma=
dian moyſes elegit iudices
timentes deum et qui oderũt
auaritiam Exodi.xviij.
Precepit dñs moyſi vt tolleret.xij.
virgas ſcḋm numerũ filiorũ iſrahel et
poneret in tabernaculo· virga autẽ
aaron que erat de tribu leui ſequen
ti die germinaſſe inuenit Nũi.xvij

Volens moyſes vlciſci de madianĩ=
tis ait mille viri de ſingulis tribub⁹
eligentur qui mittentur ad bellum
Numeri·xxxj.
Moyſen elegit deus ad educendũ
filios iſrahel de egipto. Eodem tp̄e
poſt moyſen joſue ducẽ populi ele=
git Numeri.xxvij.
Poſt joſue iudam ducem conſtituit
Judicũ·j.
Saul reuelauit dñs ſamueli eligen=
dum eſſe in regem.j·Regũ.x.
De mandato dñi ſpeciali iuit ſamu
el in be thlehem et vnxit dauid in re=
gem iſrahel·j·Regũ·xvj.
Vnde ipe inq̄t ipe elegit dauid ſer=
uum ſuum.j·Parali·xxviij.
Placuit dño vt me eligeret ſup cũ=
ctũ iſrahel. Moriturus dauid dixit
maioribꝰ iſrahel de filijs meis elegit
dñs ſalomonem vt ſedeat in throno
regni iſrahel.j·Parali·xxviij.
Sumpſit ehu litteras et miſit in ſa=
mariam ad ſuperiores ciuitatis di=
cens eligite meliorem et eũ qui vo=
bis placuerit de filijs dñi vr̃i et po=
nite eum ſuper ſolium patris ſui et
pugnate ꝑ domo domini veſtri.iiij.
Regum.x.
Congregati ſunt omnes amici iude
et dixerunt jonathe exquo frater tu⁹
iudas mortuus eſt vir ſimilis ei nõ
eſt nũc eligimus te hodie ꝓ eo nob̃
eſſe principem et ducẽ·j·Macha·ix
Vocauit jheſus diſcipulos ſuos et
elegit ex eis·xij·apoſtolos ques vo=
cauit Luce·vj.
Poſt aſcenſionem dñi diſcipuli du
os ſtatuerũt joſeph et mathiam et
dixerũt tu dñe qui noſcis corda oim
oſtẽde quẽ elegeris ex hijs Actuũ·j·
Sermo quem dixerunt apl̃i placuit

omni multitudini et elegerũt ſtepha
num virũ plenũ fide et ſpiritu ſan-
cto et philippum Actuũ·vj·
Miniſtrantib⁹ diſcipulis dño et ie-
iunantib⁹ illis dixit illis ſpirit⁹ ſan
ctus ſegregate michi barnabam et
paulũ ad opus ad qd aſſumpſi eos
Actuum·xij·

De fide.

Credidit abrahã deo qui et
difficilem rẽ ꝓmiſerat et re-
putatũ eſt ei ad iuſticiã Ge
neſis·xv·
Moyſes dño credidit vſq₃ ad aqˢ
cõtradictionis ſed ibi aliquantulũ
dubitauit Numeri·xx·
Dixit jonathas armigero ſuo non
eſt difficile deo in multis ſaluare vel
in paucis·j·Regũ·xiiij·
Magnam fidem habuit dauid qui
contra goliam pugnaturus dixit tu
venis ad me cũ gladio et haſta ego
autem venio ad te cum funda et la-
pide nomine dñi·ij·Regũ·xvij·
Dixit joſaphat rex iuda exercitui
ſuo ad pugnam congregate credite
domino deo veſtro et ſecuri eritis·ij·
Parali·xx·
Eſdras ſcriba p magnã viã itur⁹ et
periculoſam noluit conductũ a rege
petere ſed cõuertit ſe ad orationem
et ieiunium Eſdre·viij·
Videns neemias edificãtib⁹ picula
imminere dixᵗ de⁹ nr̃ pugñbit ꝓ nob̃
et noſipi faciem⁹ op⁹ Neemie·iiij·
Maxime fidei verbũ dixerũt ſocij da
niel ad nabuchodonoſor de⁹ nr̃ quẽ
colimus nos p̃t eripere de camino
ignis et de manu tua liberare·da·iij
Judas ſocijs ſuis timentib⁹ dixit fa
cile eſt multos concludere in manu
paucorũ et nõ eſt dr̃ia in conſpectu
dei an in multis an in paucis libera
re q̃z nõ in multitudine exercitus vi-
ctoria belli ſ₃ de celo fortitudo eſt·j·
Machabeorum·iij·
Nota de fide ſuſanne Daniel·xiij·
Itẽ de eleazar qui noluit comedere
carnes porcinas·ij·Macha·vj·
Item de matre cum ſeptem filijs·ij·
Machabeorum·vij·
Zacharie dixit angelus q̃z nõ credi
diſti eris tacens et nõ poteris loqui
Luce·j·
Elizabeth beatã virginẽ et matrem
ihesu mariam ſalutãdo cõmendauit
dicens beata que credidiſti Luce·j·
Nota de fide triũ regũ Mathei·ij·
Cõmendatᷣ a dño fides centurionis
qui dixit dñe nõ ſum dignus et ſe-
quitᷣ q̃ xp̃us dixit non inueni tan-
tam fidem in iſrahel Mathei·viij·et
Luce·vij·
Multum poteſt valere fides ꝓpria ſi
tm̃ valuit fides aliena paralitico vi
dens em̃ fidẽ illorũ q̃ eũ depoſuerant
añ illũ dixit remittuntᷣ tibi pc̃a tua
et ſtatim ſanat⁹ ẽ Luce·v·mathei·ix·
Petrus ambulãs ſup vndas maris
videns ventũ validũ timuit et ideo
dñs arguit eũ dicens modice fidei
quare dubitaſti Mathei·xiiij·
Cõmendatᷣ a dño fides mulieris cha
nanee q̃n dixit o mulier magna eſt
fides tua Mathei·xv·Marci·vij·
Item de fide magdalene Luce·vij·
Nota de infidelitate thome apoſtoli
Johannis·xx·
Quidam vir de ciuitate liſtris qui
nũquam ambulauerat audiuit pau
lum p̃dicantem paulus autẽ videns
q̃ fidem haberet dixit ei ſurge ſuper
pedes tuos rectos ꝛc̃ Actuum·xiij·

¶ De infidelitate erga proximum.

IOſeph dño ſuo fidelis ſuit quantum ad vxorem Geneſis.xxxix.
Item in conſilio quod dedit ei et in miniſterio quo ſeruiebat Gen̄.xlj.
Raab meretrix fideliter egit cum exploratoribꝫ quos miſerat joſue Joſue.ij.
Joſue etiam fideliter egit cū gabaanitis licet cū fefelliſſent ipſe tamen pacta et iuramenta ſeruabat Joſue.ix.et.x.
Fideliter indicauit jonathas dauid iram patris ſui et eum excuſauit et confortauit quantum potuit primo Regum.xix.
Magna fidelitas fuit licet indiſcreta ꝙ armiger ſaul videns dn̄m ſuū mortuum noluit vltra viuere ſed irruens ſuper gladium ſeipm̄ occidit.j.Regum.xxxj.
Vrias etheus noluit eſſe in delicijs ꝙdiu dn̄s ſuus joab cū exercitu laborabat vt patet.ij.Regum.xj.
Inſtante captiuitate ciuitatis rabba quā obſidebat joab miſit ad dauid vt veniret et illā caperet et domino ſuo non ſibi honor aſcriberet̄ ij.Regum.xij.
Cum fugeret dauid a facie abſolon dixit ei ethai viuit dn̄s qꝛ in quocumqꝫ loco dn̄e mi fueris rex ſiue in morte ſiue in vita ibi et erit ſeruus tuus.ij.Regum.xv.
Cum ſepararetur omnis iſrahel a facie dauid ſecutus eſt eum ſiba viri autē iuda adheſerunt regi ſuo ſicut conſtantes et fideles.ij.Regū.xx.
Tres robuſtiſſimi viri fideliter defenderūt dauid contra philiſtijm pugnantem et attulerūt ei de ciſterna bethlehem aquam quam cū magno deſiderio petiuit.j.Parali.xj.
Valde fideliter egit joiada pontifex cum joas filius ioram ₰c. Sed ipſe male recognouit poſtea.ij.Paralipomnon.xxiiij.
Ozias ſūmus pontifex et alij ſacerdotes fideliter laborauerunt ad cūſtodiendum depoſita viduarum et pupillorum.ij.Machabeorū.iij.

¶ De fletu.

FLeuit agar ab yſmahele ſecedēs nec voluit videre primcipium morientis Gen̄.xxj.
Eiulatu magno fleuit eſau vt benedictionē patris haberet Gen̄.xxvij.
Omnis multitudo viden̄s occubuiſſe aaron fleuit ſup eum.xx.diebus. Exodi.xx.
Filij iſrahel fleuerunt moyſen mortuū.xxx.diebꝫ Deutro.xxxiiij.
Angelus dn̄i venit ad locum flencium et imperauit filijs iſrahel beneficia que a deo ceperant et peccata cōmiſerant et ipi eleuauerūt vocem et fleuerunt Judicum.ij.
Pugnauerūt filij iſrahel contra beniamin et fleuerunt coram domino Judicum.xx.
Et ꝓpter victoriam iterum fleuerūt propter deſtructionem fratrū ſuorū Judicum.xxj.
Orauit dn̄m anna ꝓ filio flens largiter.j.Regum.j.
Dauid et ionathas oſculātes ſe inuicem fleuerunt.j.Regum.xx.
Videns dauid ciuitatē ſicelech eſſē accenſam et homines inde captiuos ductos planxerunt ipſe et populus qui cū ipo erant vſqꝫ dū deficerent

lacrime in eis·j·Regū·xxx·
Fleuit dauid pro infirmo filio quo
mortuo flere ceſſauit·ij·Regū·xij·
Fleuit rex ezechias fletu magno o:
rans dñm ꝓpter mortẽ quã vidit ſi:
bi imminere·iiij·Regum·xx·
Cum audiſſet ozias rex iuda cõmi:
nationes ſcriptas in libro legis dñi
ꝓpter peccata ſcidit veſtimenta ſua
cum fletu et multū deo placuit·iiij·
Regum·xxij·
Cum audiſſet eſdras mirabilẽ ſta:
tum iheruſalem fleuit diebus mul:
tis et ieiunabat et orabat ante deū·
Neemie·j·
Legente eſdra verba legis diſtincte
et aperte ad intelligendū fleuit om:
nis populus Neemie·viij·
Moram faciente thobia iuniore qꝛ
non rediret fleuit mater eius Tho:
bie·v·
Cum expoſuiſſet achior omnia que
dixerat holoferni omnis populus la
mentatione cõmuni deo preces effu
derunt Judith·vj·
Factus eſt fletus et vlulatus ma:
gnus Ibidem·vij·
Item fleuit iudith ad lectum holo:
fernis Judith·xij·
Mardocheus audiens iniquã ſentẽ:
ciã latã contra iudeos ſcidit veſtimẽ:
ta ſua et eiulatu magno clamãs ani
mi ſui amaritudinẽ oſtẽdebat et apd
iudeos et apud oẽm ꝓuinciã ad quã
illa iniqua ſentencia puenerat plan
ctus ingens erat Heſter·iiij·
Spiritus job flebat pro miſerias
ꝓprijs et verſa eſt in luctum citara
mea et organum meū in vocem flen:
cium job·xxx·
Itẽ ꝑ miſerijs alienis dicẽs flebam
q̃ndam ſup eo q̃ afflictus erat et cõpa
ciebat anima mea pauperi Job·xxx·
Dauid frequenter fleuit ſicut ipſe in
ſuis pſalmis atteſtatur in multis lo
cis yſaias videns afflictionem popu
li ſui dicebat diſcite a me qꝛ amare
flebo nõ conſolamini Yſaie·xx·
Neemias·ix·ait ego plorans et ocu
lus meus deducens aquã· et ſequit
multi autem et gemitus mei et cor
meum merens·
Daniel q3 ait Ego daniel lugebam
diebus trium ebdomadarū panem
deſiderabilem non comedi·
Suſanna flens ſuſpexit in celum et
audiuit eam dñs Danielis·xiij·
Anthiochus fecit cedẽ omnium ho
minum in iheruſalem et factus eſt
planctus nimis in iſrahel omnis ma
ritus aſſumpſit lamentum et qui ſe:
debant in thoro maritali lugebant
j·Machabeorum·ij·
Planxit omnis iſrahel planctu ma:
gno pro morte matathie·j·Macha
beorum·iij·
Fleuerunt omnes de iſrahel ſup iu:
dam machabeum fletu magno et lu
gebant dies multos et dixerūt quõ
cecidit potens qui ſaluum fecit iſra:
hel·j·Machabeorum·ix·
Cõtriſtatus animo anthiochꝰ ꝓpter
iniquam mortem onye et flexus ad
miſericordiam lacrimas fudit recor
datus defuncti ſobrietatem et mo:
deſtiam·ij·Machabeorū·iiij·
Magdalena ter legitur fleuiſſe pri
mo pro peccatis ſuis Luce·vij·Se:
cundo ꝑ morte fratris Johãnis·xj·
Tercio ꝑ morte dñi Johannis·xx·
Saluator ter legitur lacrimas effu
diſſe ſuper lazarum mortuum Jo:
hannis·xj·
Super ciuitatẽ iheruſalem Luce·xix·

In paſſione ad hebreos·v·
Unde preces cum clamore valido et
lacrimis offerens·
Petrus poſt trinam negacionē dñi
fleuit amare Luce·xxij·
Xp̄m ad mortem euntem ſequebatᷣ
turba multa que plangebant eum
et lamentabanᷣ Luce·xxiij·
Paulus cum lacrimis dño ſeruie=
bat ait et fratribꝫ vos ſcitis quomō
per omne tempus vobiſcum fui ſer
uiens deo cum omni humilitate et
lacrimis multis Actuum·xx·
Item cum lacrimis ꝓximum āmo=
nebat dicens per trienniū nocte ac
die nō ceſſaui cum multis lacrimis
monens vnūquemqꝫ vīm et ſequiᷣ
magnus fletus factus eſt omnium
Actuum.xx.
Item philippeñ.iij. Multi cm̄ am=
bulant quos ſepe dicebam vobis
et nūc dico flēs inimicos crucis xp̄i
Cum veniſſet petrus iterum aſcen=
dentes omnes vidue flentes et oſten
dentes tunicas ꝛc Actuū.ix.

¶ De graciarum actione.

Obtenta de inimicis mirabi
li victoria veniunt ad moy=
ſen principes filiorū iſrahel
dicentes ꝙ nullus de ſuis in bello re
manſit et ideo donaria magna obtu
lerunt dño Nūi.xxxi.
Poſt victoriā hilare habitā barach
et delbora cecinerunt Judicū.v.
Audiens dauid reuelationem factā
nathan ꝓphete de regni ſui duratio
ne huiliter grās egit·ij·Regū·vij·
Multum eſt dñs laudandus quo=
niam dat populo bonū principem
vel prelatū iuxta illud Regū Be=
nedictus deus qui dedit dauid filiū
ſuum ſapientiſſimū ſup hunc popu=
lum·iij·Regum·j·
Judas machabeus et populus ihe=
roſolimorum ſcripſerunt ariſtobo=
lo dicentes de magnis periculis libe
rati a deo magnifice gracias agimus
ip̄i·ij·Mathei·j·
Quādo xp̄s voluit aliqđ opus grā
de facere frequenter legiᷣ in celum
reſpexiſſe et grātias egiſſe patet in
panū multiplicatione Mathei·xiiij·
Luce·ix·Marci·vj·et Johānis·vj·
Item in lazari reſuſcitatione Jo·xj·
Item in eucariſtie inſtitutione Ma=
thei·xxvj·Luce·xxvij·
Unus illorū·x·leproſorum ad man=
datum dñi mūdatus regreſſus gra
cias egit Luce·xvij·
Gracias agebat paulus pro ſua cō=
uerſione dicens grās ago deo meo
qui me confortauit in xp̄o qꝛ prius
fui blaſphemus et ꝑſecutor et conti
melioſus ſed miſericordiam dei con
ſecutus ſū·j·ad Thimotheum·j·
Item pro ſua et aliorū victorioſa cō
uerſacione dicēs grās deo qui ſemp
triumphat nos in xp̄o iheſu. Item
pro beneficijs fratribꝫ collatis Ro=
manorū·j·dicens primū quidē grās
ago deo meo ꝓ omnibꝫ vobis qꝛ fi=
des veſtra ānunciaᷣ in vniuerſo mū
do· Item pro conſolacione quā gra
ciarum actionem poſſumus deo re=
tribuere ꝓ vobis in omni gaudio
quo gaudemus·j·Thimo·iij·
Item gracias in omnibus admone=
bat Epheſeos·ij·dicens grās agen=
tes ſemper pro omnibꝫ ꝛc

¶ De gratitudine·

Cum abraham percuſſiſſet q̄=
tuor reges et oēm ſubſtāciā

eorū reduxiſſet rex ſodomorū egreſ
ſus eſt in occurſū eius et omnia ob-
tulit ei exceptis ſolis animabꝫ Vbi
notandum eſt ꝙ licet abraham ob-
lata reſpuerit tamen bene voluit ꝙ
ſocij ſui partem de preda haberent
tamē̄ꝙ ſuffragijs eorum nō ingratus
Geneſis·xiiij·
Poſtꝙ̄ iacob ſeruierat laban auun
culo ſuo multis annis dixit ei laban
Nunquid frater meꝰ es gratis ſer-
uies michi Geneſis·xxix·
Cū liberaſſet gedeon iſrł de inimi-
cis dixerunt omnes ad eū dominare
noſtri tu et filius tuus qꝛ liberaſti
nos de manu madian Judicū·viij·
Dixit dauid ad abyathar cuius pa
ter ipm̄ dauid diligebat mane me-
cum ne timeas ſi q̄s queſierit animā
tuā queret et meā·j·Regum·xxij·
Propter amorem ionathe filij ſaul
inquiſiuit dauid ſi aliquis eſſet ſu-
pſtes de genere eius et conſtituit mi
ſiſophet filiū ionathe cōuiuam men
ſe ſue·ij·Regum·ix·
Heſter regina grata fuit mardocheo
nutritori ſuo vt ptꝫ Heſter·ij·et·iiij
Paulus prompte et grate recogno-
uit graciam binam ſibi collatam di
cens ad gallathas·iiij·
Sicut angelum dei recepiſtis me et
ſi fieri potuiſſet oculos veſtros eru-
iſſetis et dediſſetis michi.

¶ De gula.

Gula primum peccatū fuit et
incepit ꝑmo parēti Geñ·iij·
Eſau ꝓ lente fratri ſuo pri
mogenita ſua vendidit Gene·xxv.
Flagrabat populꝰ iſrł deſiderio car
niū ſedens et flens dicens quis dabꝫ
nobꝫ carnes ad veſcendū Nūi·xj.

Prima temptacio in deſerto filiorū
iſrahel fuit de potu Exodi·xvij·
Secunda de cibo·xvj· in epulis ſūt
homines audaces et loq̄ces vt pa-
tet judicum·ix·vbi inter epulas et
pocula maledicebant abymelech.
Epulantibus philiſteis fregit ſam-
pſon ipſorum domū et cecidit ſuper
eos Judicum·xvj·
Volebāt filij hely ſacerdotis carnes
crudas ab offerentibꝫ accipe vt eas
ſibi laucius prepararent·j·Regū·ij
Comedit jonathas contra prohibi
tionem patris modicum de melle le
uiter eum occidiſſet ſi populus non
accurriſſet·j·Regum·xiiij·
Comederunt et ſaturati ſunt et im-
pinguati et habundauerunt delicijs
in bonitate magna te autē ad iracū
diam ꝓuocauerūt Neemie·ix·
Amon a cōuiuio regine heſter letꝰ
eſt egreſſus in craſtinō autē cū·iiij·
filijs patibulo ē affixꝰ Heſter·vij
Job multa mala nouerat in cōui-
uijs contigiſſe vñ pro filijs epulan-
tibꝫ cōſurgēs diluculō offerebat ho
locauſta ꝑ ſingulos dies Job·j·
Criſtū primo de gula dyabolus tem
ptauit dicens Si filiꝰ dei es dic vt
lapides iſti panes fiant Mathei·iiij·
Marci·j·Luce·iiij·
Contra edaces et comeſtionibꝫ va-
cātes valet exemplū de diuite q̄ epu
labať quotidie ſplēdide quō poſtea
in lingua ſpecialiter ſuit cruciatus
Luce·xvj·
Poſt ſplendidas et pingues refecti
ones nō poſſunt bene homines ora-
tionibꝫ et vigilijs vacare Vñ diſci-
puli xp̄i poſt cenā nec vna hora po-
terant vigilare Mathei·xxvj·Mar-
ci·xiiij·Luce·xxij·

De homicidio.

Homicidium cayn primo cō-
miſit qḋ deus grauiter pu-
niuit cum tamen nō eſſet in
lege ſcripta ꝓhibitum Geñ·iiij·
Occidit cayn abel. Moyſes egipci
um Exodi·ij·
Dauid golyam·j·Regū·xvij·
Joab abner·ij·Regum·iij·
Herodes johannem baptiſtā Ma-
thei··xiiij·Marci·vj·
Petrus ananiam Actuum·v·
Sed conſidera diuerſas intenciones
et cauſas homicida debet cōmuniter
occiſum repreſentare Vnde rebecca
Geneſis·xxvij·dixit Si zebee et ſal-
mana fratres gedeonis nō occidiſ-
ſent nequaꝗ̄ poſtea ab eodem fuiſ-
ſent occiſi Judicum·viij·
Abymelech occidit fratres ſuos ſe-
ptem vt ſolus regnaret ſ; tamen ip̄e
modico tp̄e dominatus fuit et mul
ta mala ſuſtinuit Judicū·viij·et·viij
Quia ſacerdos abymelech dauid
fugientem confortauit ſaul cum cū
multis ſacerdotib; mulierib; et par-
uulis occidit·j·Regum·xxij·
Occidi fecit dauid adoleſcentem qui
dixit ſe ſaul occidiſſe·ij·Regū·j·
Joab occidit abner in vltionē fra-
tris ſui azahel quem ille occidit·ij·
Regum·iij·
Fecit dauid vriam occidi ꝓpter qḋ
dn̄s eū grauit̄ puniuit·ij·Regū·xj·
Tantus horror fuit effundere hu-
manū ſanguinem ꝙ licet dauid opti
mus erat tamen dn̄s noluit ꝙ ipſe
templū edificaret·ij·Regum·vij·
Quāuis ioab miles probus fuerit
et dn̄o ſuo valde fidelis tamen quia
duos viros ꝓdicioſe occidit fecit eū
etiā ſalomon occidi licet teneret cor-
nu altaris·iij·Regum·ij·
Jheſabel fecit naboth iniuſte occidi
et nō cauſa dei·iij·Regum·xxj·
Duo p̄ſbri qui volebant ſuſanniam
morti tradere iudicio danielis cōui
cti a populo ſūt occiſi Daniel·xiij·
Occidit triphon jonathan et duos
filios eius cum tamen recepiſſet a
ſymone centum talenta argenti pro
eorū liberacione··j·Macha·xiij·

De hoſpitalitate.

Abraham angelos celebri-
ter recepit hoſpicio et q̄ pe-
regrinis neceſſaria videbant̄
fecit parari Geneſis·xviij·
Loth angelos tranſeuntes homines
putans obuiꝫe ad hoſpicium inui-
tauit et neceſſaria miſtrauit et cōtra
incuſantes vt potuit defendit̄ Ge-
neſis·xix·
Laban ſeruum abrahe cum filio ſuo
venientē gratanter hoſpicio ſuſce-
pit vnde dixit preparaui domum et
hoſpicium camelis Geneſis·xxiiij·
Prece magna iethro peregrinū ho-
ſpicio ſuſcepit Exodi·ij· Et poſtea
ip̄e et filij eius et nepotes eius ho-
norifice p̄ ip̄m magnificati fuerūt·
Moyſes Deutronomij·x·dix̄ deus
amat peregrinum et dat ei victum
et veſtitum ergo et vos peregrinos
amate q; et vos aduene fuiſtis.
Helyas mulieris filium apud quē
hoſpitat̄ a morte ſuſcitatur·iij·Re-
gum·xvij·
Idem habetur in legenda de ſancto
germano epiſcopo qui poſt cenā iuſ-
ſit vt oſſa ſuper pellem ante matrem
ip̄i vituli ponant quo facto vitulus
ſurgit et comedit ⁊c̄·

Mulieri ſunamiti filium nō haben=
ti helizeus apud eam hoſpitatur et
ei filium impetrabat et a morte ſu=
ſcitabat. iiij. Regum. iiij.
Honus hoſpitalarius erat job qui
dixit foris nō māſit peregrinꝰ oſtiū
meū viatori patuīt Job. xxxj.
Ambulans per mundū jheſus xps
non habuit vbi caput ſuum reclina=
ret Mathei. viij.
Martham vero ſpiritualem hoſpi=
tam legitur habuiſſe Luce. x.
Quando ſaluator miſit diſcipulos
ad pdicandum in illis ſeipm recipi
aſſerit Mathei. x. et Luce. x. Dicens
q̄ vos recipit me recipit q̄ vos audꝫ
me audit q̄ vos ſpernit me ſpernit.
Zacheus xpm gaudens hoſpicio re=
cepit et xpus cum magis gaudere fe=
cit dicens Hodie huic domui ſalus
facta eſt Luce. xix.
Exemplo duorū diſcipulorum qui
dn̄m in ſpecie peregrini ſecū ad ho=
ſpicium venire coegerūt patet ꝙ pe=
regrini nō ſolū vocandi ſꝫ etiā cōpel=
lendi ſūt ire ad hoſpiciū Luce. xxiiij.
Apoſtoli multum hoſpitabantur in
domibꝫ artificū et hoīm mediocriū
vn̄ legitur de petro Actuum. viij.
Hic hoſpitatꝰ apud ſymonē quen=
dam coriarium.
Item paulus Actuū. xviij. ꝙ ipſe ma=
nebat apud aquilā et priſcillam q̄
artifices quidā erant. obmiſſe et in=
ſtanter depcata eſt lidda purpurea
paulum et ſocios eius vt manerent
in domo eius.
Vnde Actuū. xv. dicit Coegit nos
inter cetera ad que ſpecialiter indu=
cit paulus hebreos Ad hebreos. xiij.
Hoſpitalitatē nolite obliuiſci per
hanc quidam homines angelis pla=
cuerunt hoſpicio receptis.

De humilitate.

Humilitatis cōmendacio pa=
tet ex hoc ꝙ dixit āgelus ad
agar Geneſis. xvj. Reuer=
tere ad dn̄am tuā et humiliare ſub
manu illius.
Humiliter loquebatur abraham di=
cens loquar ad dn̄m cū ſim puluis
et cinis Gen̄. xviij.
Quinquies excuſauit ſe moyſes an=
teq̄ vellet ducatum populi recipere
nec acquieuit donec ducatum intel=
lexit Exodi. iij. et. iiij.
Gedeon angelo ſibi dicente vade
in hac fortitudine tua liberabis fili=
os tuos iſrl̄ reſpōdit ecce familia in=
firma eſt in manaſſe et ego minimꝰ
ſum in domo patris Judicū. vj.
Filij effraim iurgantes contra ge=
deonem fugati fuerūt per eius man=
ſuetudinem et humilem reſponſio=
nem Judicum. viij.
Humilitatem ptendebat ſaul in ope=
re et ſermone anteq̄ in regem eſſet
vnctus ſcilicet quādo querebat aſi=
nas patris ſui et quando excuſabat
ſe apud ſamuelem. j. Regum. ix.
Et poſtea dictū eſt ei. j. Regū. xv.
Nonne cum paruus eſſes factus
es caput in tribubꝫ iſrahel.
Dauid licet per ſamuelem vnctus
eſſet in regem tamen de mandato pa=
tris victualia fratribꝫ portabat exi=
ſtentibus in plio. j. Regū. xvij.
Item dauid humiliauit ſe coram ſa=
muele quando debuit fieri gener re=
gis. j. Regum. xviij.
Item coram ſeruo ſuo ſemey filio
audiens ꝙ malediceret ei. ſecundo.
Regum. xvj.

Item coram dño quando ſaltabat
ante archam·ij·Regum·vj·
Item quando nunciauit ei nathan
perpetuitatem regni·ij·Regũ·vij·
Et in multis alijs locis vt quando
deus eum ꝓpter peccata corripuit et
puniuit·ij·Regũ·xxiiij·
Miphibozeth a ſeruo ſuo inique
accuſatus et iniuſte exheredidatꝰ hu
militer reſpondit·ij·Regũ·ix·
Achab rex iſrahel ſceleratiſſimꝰ au
diens penam ſibi pro criminibꝰ in:
fligendam humiliatus eſt corā deo
ꝓpter qđ deus penam ſibi minora:
uit·iij·Regum·xxj·
Princeps ille qui helyam humiliter
depcatus eſt nō eſt ab igne cōſum:
ptus ſicut duo priores fuerunt·iiij·
Regum·j·
Simeyas ꝓpheta dixͤ ad roboā et
ad principes eius hec dicit dñs vos
reliquiſtis me et ego reliqui vos in
manu ſeſat qui conſterciati dixerũt
iuſtus eſt dñs. Cumqꝫ vidiſſet dñs
ꝙ humiliati eſſent dixit ad ſeneyā
qꝛ humiliati ſunt cauſa mei non di:
ſperdam illos·ij·Parali·xij·
Humiliatus eſt ezechias rex poſtꝙ
eleuatũ fuit cor eius in aduentu nũ:
ciorũ eiꝰ regis babilonis et ideo nō
venit ira dei ſup illos·ij·Para·xxxij·
Audientes filij iſrahel perſonā ho:
lofernis tribulacionem hominibus
imponentē humiliauerunt illi ani:
mas ſuas deo Judith·iiij·
Heſter regina corpus ſuũ humilia:
uit ieiunijs et orās inter cetera dixͤ
tu ſcis dñe quia abhominor ſigna
ſuperbie Heſter·xiiij·
Beata maria ab āgelo ſalutata nō
reginā vel dñam ſe noiauit ſed re:
ſpondendo ancillam ſe nominauit
Luce·j·
Item nō miſit pro elizabeth ſed hu
militer iuit ad illam Et in cantico
ſuo magnificans ait reſpexit humili
tatem ancille ſue. criſtus in humili
loco poſitus ſcilicet in preſepio ab
humili regina natus·Luce·ij·
Item cum eſſet annorũ·xij·reman:
ſit in iheruſalem in templo ſed que:
rentibꝰ eum parentibꝰ cũ eis deſcen:
dit et erat ſubditus illis·Luce·ij·
Item a iohanne baptiſta baptiſmũ
humiliter recepit veniens ad eũ non
mittens pro eo Mathei·iij·
Item diſcipulos huiles elegit Ma
thei·iiij·
Et cum illis humiliter cōuerſatus·
humilitatem ſeruare docuit dicens
diſcite a me quia mitis ſum et hu:
milis corde Mathei·xj·
Querentibꝰ diſcipulis quis eorum
videretur eſſe maior in regno celorũ
reſpondit quicumqꝫ ſe humiliaue:
rit ſicut paruulus iſte hic maior eſt
in regno Mathei·xviij·
Ad fugiendam iactanciam et humi
litatem ſectandam de ſuperbo phari
ſeo et humili publicano parabolā
induxit Luce·xviij·
Ipſe vero ſe filiũ hoīs noiauit non
filiũ dei cum tñ vtrũqꝫ in ſe habuit
Mathei·xvj·Marci·xj·Luce·xix·
Item ipſe circuiens ciuitates et ca:
ſtella iuit·Quādo vero vectura vti
voluit huili a ſello inſedit Mat·xxj
Item paſſurus diſcipulorum pedes
lauit Johānis·xiij·
In paſſione ſeipſum humiliauit fa:
ctus obediens vſqꝫ ad mortē crucis
qđ inter genera mortis viliſſimum
erat Philippenſes·ij·

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Reddiderunt filij amon contume-
liam pro honore quando vitupera-
uerunt nuncios dauid quos miſe-
rat ad conſolendũ regem eorũ ſup
patris interitu·ij·Regum·x·
Ingrati fuerũt dauid et joab fide-
litati vrie quorũ vnus ſcilicet da-
uid litteras mortis ſcripſit·j·Regũ
xj·et alter fideliter executus eſt
Poſtquam dauid filio ſuo abſolon
ſuper fratricidio ſuo pepercit ſurrex
it ipe abſolon et patrẽ de regno ſuo
fugauit·ij·Regum·xv·
Sublimauit deus jeroboam in re-
gnũ ſuper quatuor tribus et ille ſta
tim populũ traxit a cultu dei·iij·Re
gum·xj·
Helizeus multa bona fecit regi iſra
hel et toti populo iſrahel ꝓpter cari
ſtiã que erat in terra precepit rex ca
put eius ãputari ſed deus aliter or-
dinauit·iij·Regum·v·
Non eſt recordatus joab rex iuda
miſericordie quam fecerat ſecum jo
nata pontifex ſed zachariam filium
eius occidit quia eum arguebat ꝙ
dñm reliquiſſet·ij·Parali·xxiiij·
Amaſias rex iuda diuino fret9 auxi
lio vicerat ydumeos et filios ſeyr
et poſtea manu ferens deos eorum
adorauit eos. vnde miſſus ad eũ pro
pheta dixit cur adoraſti deos·ij·Pa
ralipomenon·xxv·
Multi bonitate principum et hono
re eis collato abuſi ſunt in ſupbiam
Heſter·iij·
Conqueritur deus de populo iudeo
rum Yſaie·j·
Enutriui et exaltaui et ipſi ſprere-
runt me Et ſubdit eos eſſe beſtias
minus gratas dicens bos cognouit
poſſeſſorem ſuum.

Miſit jonathas et liberauit regem
demetriũ de manibus anthiocenorũ
et poſtea demetri9 alienauit ſe a jo-
natha et nõ retribuit ei ſcḋm beneficia
que ſibi fecerat·ij·Machabeorũ·xj·
De decem leproſis a dño mundatis
vnus tantũ regreſſus eſt qui graci-
as egit Luce·xvij·

¶ De intencione.

Occidit cayn abel Geñ·iiij·
Dauid goliam vt patet de
homicidio·j·Regũ·xvij·
Abraham riſit in ꝓmiſſione filij et
etiam zara riſit ſed riſus abrahe cõ-
mendatus fuit zare vero reprehenſus
Geneſis·xvij·et·xviij·
Dixerunt pharao Exodi·ix·et·x·
Saul libro·ij·Regũ capi·xxvj·
Manaſſes·ij·Paralipo·xxxiij·
Judas ſcarioth Mathei·xxvj·
Peccauimus quilibet peccauit ſed
intenciones eorum valde diuerſe Si
milia verba dixit moyſes in raphi-
dim quando populus peciit aquam
ad bibendum Exodi·xvij·
Et aquas contradictionis Nũi·xx·
Sed prima vice nõ heſitauit ſed ſe
cunda dubitauit vt patet ibidem·
Filij ruben et gaad et dimidia tribo
manaſſe edificauerunt altare dño ſz
longe alia intencione ꝙ crediderunt
alij filij iſrahel Joſue·xxij·
Cõmendauit dñs intencõem et vo-
luntatem dauid quã habuit ad edi-
ficandum templum licet noluerit ꝓ
eũ templũ edificari·ij·Regũ·vij·
Miſit dauid ꝓ vria nõ vt requieſce-
ret ſed vt peccatũ qḋ cũ muliere cõ-
miſerat facili9 occultaret·ij·Reg·xj
Ornauit ſe iudith nõ ex libidine ſed
vt ppl'm ſuum liberaret Judith·x·

Quod mardocheus nolebat aman adorare nō ex inobediencia hoc fecit ſed qꝛ nolebat diuinum honorē homini mortali adhibere Heſter·iij·

Dixit herodes ad magos vt cū puerum jheſum inuenirent q̄ redirent et nunciarent ei q̄ et ipe veniens adoraret eū ſed et ipe longe aliud intendebat Mathei·ij·

Signanter addit dn̄s ſentencie et intencionem quā debet quiſqꝫ habere bona faciendo vel mala fugiendo Luce·vij· Mathei·v· Beati eritis cum maledixerint· Item mathei quicumqꝫ potū aque dederit nō perdet· Item omnis qui reliquerit pa·

Elemoſinam dare orare ieiunare p̄cepit dn̄s non ꝓpter honorem fieri ne contingat tam bona q̄ praua intencione corrumpi Mathei·vj·

Quidam xp̄m ſequebant̄ vt eū nequiter obſeruarent Luce·xiiij·

Alij vt de panibꝰ mādu carēt Jo·vj

Alij vt ſanarent̄· Alij vt eternaliter ſaluarentur Johannis·vj·

De inuidia·

Inuidia dyaboli intrauit in orbem terrarū qꝛ vidit hominem in ſtatu felici eſſe et ad illum poſſe aſcendere locum vnde ceciderat ipe· vnde temptauit eum et vicit Geneſis·ij·

Inuidia cayn abel occidit qꝛ vidit eius munera accepta eſſe deo et ſua non Geneſis·iiij·

Rachel ſterilis ſororem fecundam inuidit Geneſis·xxx·

Vnde apparet q̄ inuidia ꝓpinquis et parentibꝰ non parcit·

Fratres joſeph inuidebant videntes q̄ a patre plus omnibus amaretur Geneſis·xxxvij·

Maria et aaron locuti ſunt contra moyſen fratrem eorum et per eū honorem magnū habebant Nu̇i·xij·

Percuſſo philiſteo cantabant mulieres ſaul mille et dauid decem milia vnde iratus eſt ſaul ex inuidia et ſꝫmo ille diſplicuit ſibi·j·Reg·xviij

Videns achitofel q̄ nō factum fuerat ſꝫm conſiliū ſuū ſed ſꝫm conſiliū cuſi abiens in domum ſuam ſuſpendio ſe interijt·ij·Regum·xvij·

Daniel omnes principes et ſatrapas ſuperabat vnde ipi occaſionem contra eum querebant Daniel·vj·

Alchimius vidēs caritatem iude et nichanoris ad inuicem venit ad demetrium et dixit de nichanore q̄ rebus alienis aſſentiret iudāqꝫ regni ſucceſſorē deſtinaſſet·ij·Macha·xiiij

De baptiſmo xp̄i fuit inuidia inter diſcipulos xp̄i et johannis dicentes q̄ omēs poſt xp̄m irent Johānis·iij

Ad tantam ipi principes ſacerdotū ꝓruperunt inuidiam q̄ legit̄ Mathei·xxvij·

Q̄d ſciebat pylatus q̄ per inuidiā tradidiſſent xp̄m ad crucifigendū·

De ira dei·

Secundum beatū auguſtinū ix·de ciuitate dei deus ſꝫm ſacras ſcripturas iraſcitur nec tamen vlla paſſione turbatur hoc verbum vindicte vſurpatur affectus nō illiꝰ turbulentus effectus· ſed ideo vtitur ſcriptura hoc verbo et ſimilibꝰ vt terreat ſuperbientes· excitet negligētes· exerceat querentes· et alliciat intelligentes·

Miſiſti iram tuā dicitur de egipcijs Exodi·xv·

Moiſes orauit dn̄m dn̄e cur iraſcit̄
furor tuus ſuper populū tuū Exo:
di Triceſimo ſecundo
Item flagrabat populus deſiderio
carniū Nū̄i·xxi·Et ſequit̄ et irat⁹
eſt furor domini valde·
Occaſione ſedicionis chore dixerūt
moyſes et aaron ad dn̄m fortiſſime
de⁹ ſpiritu nūquid vno peccante cō
tra omēs ira tua deſeuiet Nū̄i·xvi·
Nota ibidem qđ ſequitur de ira dei
fornicatus eſt populus cū filiabus
moab Et ſequitur iratus dn̄s dixit
ad moyſen tolle cunctos principes
populi et ſuſpende eos cōtra ſolem
vt auertatur furor meūs ab iſrahel
Numeri·xxv·
Iratus eſt cōtra moyſen ad aquas
cōtradicionis Deutronomij·i·
Cauete ait moyſes ne forte decipia:
tur cor veſtrū et recedatis a dn̄o et
ſequit̄ Iratuſq; dn̄s claudat celum
Deutronomij·xi·
Iratus ē dn̄s ſuper filios iſrl̄ ꝓpt̄
achā q̄ tulit de anathemāte. Joſue·vij·
Iratus eſt etiā q2 nūare fecit popu:
lum rex dauid·ij·Regum·xxiiij·
Iratus eſt etiā ſalomon q2 auerſa ē
mens eius a dn̄o·iii·Regum·xi·
Per ydolatriā et auguria irritaue:
runt dn̄m filij iſrl̄·iiii·Regum·i·
Propheta dixit ioſaphat regi iuda
impio prebes auxilium et hijs q̄ ode
runt deum amicitiam iūgeris et id
circo irā dei merebaris·ii Para·xix·
Ezechias rex iuda beneficia que a
dn̄o acceperat non retribuit et ideo
facta eſt ira dei contra eum ſecundo
Paralipominon·xxxii·
Comederūt et ſaturati ſunt et in:
pinguati ſūt et delicijs habundauerūt
in ebrietate ſua magna ꝓuocauerūt
te ad iracūndiā Neemie·ix·
Arthaxerſis rex gentilis ait omnia
ſcḋm legem dei fiant ne forte exurgat
ira dei in regno regis et filiorū eius
Eſdre·vii·
Dixit dn̄s ad alyphad themaniten
iratus eſt furor meus in te et inimi:
cos tuos qui non eſtis locuti rectū
coram me Job·xlii·
Iratus eſt dn̄s cōtra ſeruū neq̄ꝫ et
tradidit eū tortoribꝫ Mathei·xxv·
Qui credit in filium dei habet vitā
eternam·qui autē non credit non vi
debit deum ſed ira dei ſuper eum ma
net Johannis·iii·
Multū eſt timēda ira dei que in die
iudicij oſtendet̄ Apocaliphis·vi·
Reges et principes terre dicent ca
dite ſuper nos montes et abſcondite
nos a facie ſedentis in throno et ab
ira agni.

¶ De ira boni hominis·

IRa ꝓpter bonū zelū eſt cō:
mendanda vnde Exodi·xi·
Et cū moyſes loq̄ret̄ pha:
raoni et ille noluit audire exiuit a
pharaone irat⁹ nimis·Precepit mo
yſes filijs iſrl̄ vt de manna null⁹ re:
linquert vſq; mane qui nō audierūt
eū.Et iratus eſt moyſes contra eos
Exodi·xvi·
Reuerſus a dn̄o moyſes cū appin:
quaret ad caſtra vidit vitulū aureū
et choros et irat⁹ ē valđ Exodi·xxxii
Cum quereret moyſes hircum qui
oblatus eſt ꝓ peccato exuſtū reperit
iratuſq; eſt cōtra eleazar et itamar
ait cur nō comedetis Leuitici·x·
Videns moyſes rebellionē chore et
cōplicū ſuorū irat⁹ valđ ait ad dn̄m
ne reſpicies ſacrificia eorū Nū̄i·xvi·

Conſiderans jonathas maliciam et
iram patris ſui ſaul cōtra dauid ſur
rexit a menſa iratus et nō comedit
panē illo die·j·Regum.xx.
Audita parabola nathan dauid ira
tus indignacione cōtra hoiem illū
dixit viuit deus quoniā filius mor:
tis eſt qui hec fecit·ij·Regū·xij·
Helizeus iratus fuit contra joas rē
gem iſrahel eo ꝙ nō percuſſerit terrā
ſagitta quinquies aut ſexies vt totā
ſiriam deſtrueret·iiij·Regū·xiij·
Audiens neemias clamorem popu:
li ꝓpter vſuras quas exigebāt opti:
mates iratus eſt nimis Neemie·v·
Audita querimonia heſter ꝙ aman
omnes iudeos occidere ꝓcurabat aſ
ſuerus rex ſurrexit iratus de loco cō
uiuij Heſter·vij·

De ira mali hominis·

IRa mali hominis fugienda
eſt quia ſemper vicioſa eſt·
Jratus cayn eo ꝙ munera
fratris ſui accepta eſſent occidit eum
Geneſis·iiij·
Audiens ſaul poſt victoriam dauid
cōmendari iratus eſt et diſplicuit
ſermo in oculis eius·j·Regū·xviij·
Cū excuſaſſet jonathas dauid apd
patrē ſuū ſaul iratꝰ ſaul dixit ad eū
filij mulieris virū vltro rapientis ·j·
Regum·xx·
Venit achab rex iſrahel in domū ſuā
indignans et frendens ſuper qd lo:
cutus naboth ſcꝫ ꝙ nollet vineā ſibi
concedere·iij·Regū·xxj·
Poſt ſalubre cōſilium heliſei iratꝰ
naaman receſſit·iiij·Regū·v·
Separauit amaſias exercitū effra:
ym qui venerat ad eū pro eo ſcꝫ ꝙ
malus erat nec voluit ꝙ ſecū ad bel
lum veniret ac illi vehementer irati
contra iudam reuerſi ſunt in regio:
nem ſuam·ij·Parali·xxv·
Ozias rex iuda iratus ſacerdotibus
ipm arguentibꝫ minabat̄ eiſdem·ij·
Paralipominon·xxvj·
Cum reuerſus eſſet ſennacherib fu:
giens a iudea iratus multos iudeos
occidit Thobie·j·
Dicente thobia de hedo balente vi:
des ne forte furtiuꝰ ſit vxor ei irata
reſpondit manifeſta ē vana ſpes tua
Thobie·ij·
Cum audiſſet holofernes ꝙ filij iſra
hel prepararent ſe ad reſiſtendū ſibi
furore nimio exarſit in iracundiam
magnam Judicum·v·
Cū dixiſſet achior magnam poten:
ciam de iſrahel irati ſunt magnates
holofernis et cogitauerūt ipm inter:
ficere Judith·v·

De ydolatria·

VJdens populꝰ iſrahel ꝙ mo
ram faceret moyſes in mon:
te dixit ad aaron fac nobis
deos qui p̄cedant nos Exodi·xxxij·
Fornicatus eſt populus iſrahel cum
filiabꝫ moab que duxerunt eos ad
ſacrificia deorū ſuorū Nūi·xxv·
Mortuo joſue filij iſrahel ſeruierūt
baalam et aſtaroth Judicū·ij·
Cum ſenex factus eſſet ſalomon ſe:
quebatur deos alienos concubinarū
ſuarum et adorauit eos vt patet·iij·
Regum·xj·
Jheroboam fecit duos vitulos aure
os et dixit ecce dij tui iſrahel qui de:
duxerūt te de terra egipti·iij·Re·xij·
Achab rex ſeruiuit baal et adora:
uit eum·iij·Regum·xvj·
Edificauerunt viri de iuda aras et

ſtatuas et lucos ſuper omnē collē
excelſum et ſubtus omnem arborem
frondoſam·iij·Regū·xvij·
Tranſlatis filijs iſrahel in aſſirios
collate ſunt diuerſe gentes in ciuita
te ſamaria et vnaqueq; fecit deum
ſuum·iiij·Regum·xvij·
Sennacherib rex aſſirieꝝ cū in tē=
plo adoraret deum ſuū duo filij eiꝰ
percuſſerunt eū gladio·iiij·Re·xix·
Manaſſes rex iuda erexit aras ba=
al et adorauerunt omnem maliciam
celi·iiij·Regū·xxi·
Nabuchodonoſor fecit ſtatuam au
ream et precepit vt omnes adora=
rent eam Danielis·iii·
Darius rex perſarū ꝓcepit vt nullꝰ
aliquid peteret nec a deo nec ab ho=
mine niſi ab eo Daniel·vj·
Erat ydolū in babilone qd rex et
alij quotidie adorabant et cū daniel
hoc ſubuertiſſet ipi babilonij ora=
conem adorauerūt Daniel·xiiij·
Anthiochus iuſſit edificari aras et
templa Machabeoꝝ·j·

¶ De iactancia.

Naal filius obeth dicebat ſo
cijs ſuis quis ē abymalech
et que eſt ſichem vt ſeruia=
mus ei vtinam daret aliquis ꝑplm
iſtū ſub manu mea Judicum·ix.
Sampſon leonem in heremis lacera
uit nec tamen tantam probitatē iu=
dicauit Judicum·xiiij.
Golyad philiſteus exꝓbrabat iſra
hel·j·Regum·xvij·
Adonias filius dauid et agith ele=
uabat͂ dicens ego regnabo et parū
durabit regnū meū·iij·Regū·j·
Benadab rex ſirie miſit regi iſrahel
dicēs hec facient michi dij et hec ad
dant ſi ſufficeret puluis ſamarie pu
gillis omnis populi qui ſequit͂ me·
iij·Regum·xx·
Rapſaces ex parte regis aſſirioꝝ
ait nūquid laborauerūt dij gencium
terram ſuā vos de manu regis aſſi=
riorum·iiij·Regum·xviij·
Holofernes dixit ad achior cū ꝑ=
cuſſerimus omnes quaſi hominem
vnū tunc et ipſe cū illis gladijs aſſi
riorum interibis Judith·vi·
Aman cōuocauͭ amicos ſuos expo
ſuit illꝭ magnitudinē ſuā Heſter·j·
Helya dixit multa verba iactancie
Job·xxxii·
Oſtendam vobis ſapienciam meam
Nabuchodonoſor dixit tribꝰ ſocijs
danielis qui noluerūt ſtatuam eius
adorare quis eſt deus qui poſſit eos
de manu mea liberare Daniel·iii·
Deambulans in aula babilonis na
buchodonoſor ait nōne hec babilon
ciuitas quā edificaui in domū regni
in robore fortitudinis mee et in glā
decoris mei Danielis·iiii·
Audiuit ſeron ꝙ cōgregauit iudas
eccleſiā fideliū et ait faciā michi no=
men et debellabo iudā ſed contrario
accidit·i·Macha·iij·
Demetrius filius demetrij miſit ad
ionatham dicēs deſcende ad nos in
campū et agrediemur illic inuicē ꝙ
mecū eſt virtus belloꝝ et victoria
et diſce quis ſū ego ſed tamen ma=
le accidit ei·i·Macha·x·
Nichanor contra iudam pugnatu=
rus vocauit negociatores ꝓmittens
ſe ꝑ vno talento nonaginta manci=
pia iudeoꝝ·j·Machabeoꝝ·iii·
Interrogauit quoq; iudeos ſi ē po=
tens in celo qui imperauit agi diem

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſabbatorum et reſpondentibus illis
eſt dñs potens in celo qui iuſſit agi
ſeptimū diem qui ait Et ego potes
ſum ſuper terram qui impero ſumi
arma et negocia implere·ij·Macha-
beorum·xv·
Rex anthiochus dixit ſe iheroſoli-
mam venturū et eam congeriem ſe-
pulchri iudeorum facturum ſed ali-
ter euenit·ij·Machabeorū·ix·
Petrus magiſtro audacter ait et ſi
omnes ſcandalizati fuerint nō tñ te
negabo ſed tamen aliter ei accidit.
Mathei·xxvij·
Iactantes et de ſe mencientes dya-
bolum imitantur qui cum xp̄o om-
nia regna mundi oſtenderet ait om-
nia michi iſta tradita ſunt et cui vo
lo do illa Luce·iiij·
Contra iactantes et arrogantes in-
ducit dñs parabolā pharisei dicen-
tis nō ſū ſicut ceteri·Luce·xviij·
Dixerunt iudei ceco nato et illumi-
nato in peccatis natus es totus et
tñ tu doces nos Johannis·ix·
Pylatus dixit neſcis q2 poteſtatem
habeo crucifigere te Johānis·xix·

¶ De iudicijs bonis ſiue malis·

Cauſam quam neſcit iudex
diligenter inueſtigare debet
Job·xxix·
Dixit dñs deus deſcendam et vide-
bo vtrum clamorem qui venit ad me
opere compleuerūt Geñ·xviij·
Deſcendiſſe etiā legitur vt videret
ciuitatē quā edificauerūt filij adam
licet ip̄m nichil lateret Geñ·x·
Iniuſte p̄cepit iudas thamar nurū
ſuam cōburi Geneſis·xxxviij·
Dñs egipti p̄patrī crudele verbum
vxoris ioſeph miſit in carcerem Ge-
neſis·xxxix·
Minnora per minores maiora per
maiores iudices debent diffiniri iu-
xta illud q̄d conſuluit iethro moyſi
Exodi·xviij·
Filij ſamuelis iudices iſrahel decli-
nauerunt poſt auariciā acceperūtq3
munera et peruerterunt iudicium·j·
Regum·ij·
Dauid eciam iniuſte ſentenciā con-
tra miphiboſeth abſentē ad verbū
ſibe exenia offerentis·ij·Regū·xix·
Salomon recte iudicauit duas me
retrices p̄ filio occiſo·iij·Regū·iij·
Conſtituit ioſaphat rex iuda princi
pes terre precipiens eis videte quid
faciatis non hominis ſed dei iudiciū
exercetis et q̄dcumq3 iudicaueritis
in vos redūdabit·ij·Parali·xix·
De diuitib9 iſrahel dixit Yſaie·j·
Principes tui infideles ſocij furum
omnes diligūt munera et ſecuntur
retribuciones pupillo non iudicant
et cauſa vidue nō ingredit̄ ad illos
Quāuis rex darius perſarū rex ſci-
ret danielem innocentem tamen ad
inſtanciam ſatraparū miſit eum in
lacum leonum Daniel·xiiij·
Simile accidit Danielis·iij·
Diſcrete examinauit daniel duos ſe
nes qui contra ſuſannam falſū tule-
runt teſtimoniū et illos morti con-
dempnauit Daniel·xiij·
Cum accuſaretur ip̄e menelaus in
iudicio cōram ip̄o anthiocho p̄ pe-
cunia quā p̄miſit abſolutus fuit et
accuſatores ſuos iniqua morte con-
dempnauit·ij·Machabeorū·iiij·
Dixit nichodem9 phariſeis nūquid
lex noſtra iudicat hominē niſi prius
audierit ab ip̄o et cognouerit quid
faciat Johannis·vij·

Nequiſſimū fuit iudicium pylati q̄ barrabam latronem homicidā ſediciosū dimiſit dn̄m iheſū xp̄m morti cōdempnauit Mathei·xxvij.

Cū paulus eiciſſet demoniū de puella phitoniſſa accuſatus fuit a dominis illius quibꝫ ipa queſtū diuinando p̄bebat magiſtratus autē fecit paulū et ſylam virgis cedi et in carcerem mitti Actuum·xv.

Judeis paulū accuſantibꝫ dixit gallio ſi eſſet iniquū aliquid aut facinus peſſimū recte vos ſuſtinerē. Si vero queſtiones ſunt de lege veſtra voſipſi videritis Actuū·xviij.

Princeps ſacerdotū iuſſit pcuti os pauli tūc ait paulus percuciat te deꝰ paries dealbate et tu ſedēs iudicas me de lege ſm legē cōtra legē iubes me percuti. Actuum·xxiij.

Dixit feſtus preſes non eſt conſuetudo romanis dampnare aliquē hominem prius q̄ hijs qui accuſatus eſt ante preſentes accuſatores locum defendendi habeat Actuum·xxv.

Nota quicq̄d hic de iudicio ponit̄ de iuſticia accipi poteſt.

De iuramento.

Dixit abymalech ad abrahā dn̄s tecum eſt in vniuerſis q̄ agis iura ergo michi ne michi noceas dixitq; abraham ego iurabo Geneſis·xxj.

Jacob et laban inierunt fedus et iurauit iacob per timorē patris ſui yſaac Geneſis·xxxj.

Moyſes iurauit q̄ habitaret cū iethro et accepit zephoram filiam eiꝰ in vxorem Exodi·ij.

Pepigit ionathas fedus cū domo dauid et iurauerunt ambo·primo Regum·xx.

Flente dauid pro filio ſuo abſolon dixit ioas ſurge et procede et alloquens ſatis fac ſeruis tuis· iuro enī tibi per deū q̄ ſi non exieris nec vnꝰ quidem remāſurus ſit tecum·primo Regum.xix.

Jurauit dauid berſabee matri ſalomonis q̄ ipſe ſalomon regnaret poſt ipm·iij·Regum·j.

Salomon audita petitione matris p adonia iurauit per deū dicēs hec faciat deus et hec addat q̄ cōtra animam ſuam locutus eſt adonias verbum hoc·iij·Regum·ij.

Benadab rex ſyrie indignatus ad reſponſionē achab ait hec faciat michi deus et hoc addidit ſi ſufficerit puluis ſamarie pugillis omnis populi qui ſequit̄·iij·Regū·xx.

Simile iuramentum fecit ieſabel q̄ helyam prophetam occiderit·tercio·Regum·xix.

Nabuchodonoſor iurauit q̄ defenderet ſe Judith·j.

Rex anthiochus filius anthiochi miſit ad iudeos pacem facerē cum illis et rupit cicius iuramentum·primo·Machabeorū·vj.

Petrus dicentibꝫ ſibi et tū ex illis es cepit iurare q̄ nō nouit hominē Mathei·xxvj.

De iuſticia.

Abraham volens ſeparari a loth nepote ſuo dedit ei opcionem vt quā partē vellet eligeret Geneſis·xiij.

Adducto agag rege amalech corā ſamuele ait ei ſamuel ſicut fecit gladius tuus mīes abſq; liberis ſic abſq; liberis erit mater tua·ij·Reg·xv.

Dixit dauid ad ſaul qui eũ iniuſte
perſequebatᷣ dñs retribuet vniciuiqꝫ
ſcḋm iuſticiã ſuã. j. Regum. xxvj.
Conſtituit dauid et quaſi pro lege
habitum eſt ꝙ equa erit pars deſcẽ
dentis ad ꝑlium et ad ſarcinas rema
nentis. j. Regum. xxx.
Precepto aſſueri ſuſpenſus ẽ amon
in eodem patibulo quod mardocheo
parauerat et hoſtes iudeorũ eodẽ die
a iudeis occiſi ſũt Heſter. vj. et. vij.
Jubente dario rege qui danielem
accuſauerũt in lacum leonũ in quo
ipſe fuerat miſſi ſũt Daniel. xiiij.
Fecit populus duobꝫ preſbiteris ſi
cut ipſi contra ſuſannam feciſſe vo-
lebant Danielis. xij.
Anthiochꝰ ſicut ipſe alios male per
cuſſit ita ipſe peſſime percuſſus inte-
rijt. ij. Machabeorũ. ix.
Nota hic de ſeruo nequã quomo-
do punitus eſt quia noluit miſereri
conſeruo ſuo Mathei. xviij.

¶ De luxuria.

Luxuria cauſa fuit diluuij pre
cipua Geneſis. vj.
Nota quanta mala euene-
rũt ꝑ ardenti amore ſichen filij emor
qui dinam filiã iacob violenter op-
preſſit Geneſis. xxxiiij.
Luxurioſi luxuriam qñqꝫ in alijs de-
teſtanᷣ vt patet de iuda qui dixit de
thamar ꝓducite eam vt cõburatur
et tamẽ ipſemet licet neſciens impre
gnauerat eam Geñ. xxxviij.
Judicum. xx. legiᷣ ꝙ viginti quinqꝫ
milia hoim ꝓpter luxuriã mortui ſũt
Dauid cum berſabee adulteriũ cõ-
miſit et poſtea vriam virum eiꝰ oc-
cidit. ij. Regum. xj.
Amon filius dauid thamar ſororẽ
ſuam oppreſſit ꝓpter qḋ poſtea occi
ſus fuerat. ij. Regum. xiij.
Nota de ſodomitis de filiabꝫ loth.
Deteſtabilemᷣ luxuriam cõmiſit ab-
ſolon cũ cõcubina patris ſui et cito
poſt occiſus eſt. ij. Regum. xvj.
Adamauit ſalomon mulieres alie-
nas et deprauatũ ẽ cor eiꝰ per eas et
adorauit deos alienos. iij. Regũ. xj.
Dixit angelus thobie iunior in eos
qui cõiugium ita ſuſcipiũt vt deum
a ſe excludant qui ſue libidini va-
cant demon habet poteſtatem ſuper
eos Thobie. vj.
Quid ergo adulteris et fornicatori
bus qui nil aliud intendunt niſi vt
ſuam fedam expleant libidinem.
Cor holofernis cõcuſſum eſt pulchri
tudine iudith et ardebat in cõcupi-
ſcenciam eius Judith. xij.
Duo ſenes arſerunt in cõcupiſcen-
ciam ſuſanne et poſteã male interie-
runt Danielis. xiij.
Tempore anthiochi templum luxu-
ria et cõmeſſacionibꝫ erat plenum et
ſcortanciũ cum meretricibꝫ. ij. Ma-
chabeorum. vj.
Herodes occaſione herodiadis quã
contra legẽ duxit iohannẽ baptiſtã
decollauit Mathei. xiiij. et. marci. vj.
Inter illos qui ad cenam magnam
vocati ſũt excuſauit ſe ille q̃ vxorem
duxit et ideo noluit venire Luce. xiiij.
Ex quo patet ꝙ ad cenã etiã venire
nõ poſſunt q̃ nimis libidini vacãt.
Iſtud exemplũ de filio ꝓdigo mul
tum debet cõmouere homines ad ca
uendũ contra luxuriã qꝛ ꝓpter hoc
multa mala incurrunt vt patet ſu-
pra Luce. xv.

¶ De maledictione dei.

Serpens primo maledictus eſt a deo Geneſis .iij.

Poſtea terra ad penã hominis vnde dicit̃ maledicta terra in opere tuo Geneſis .iij.

Cayn poſt mortẽ fratris ſibi dictũ eſt maledicẽris ſuper terram et maledictus eris Geneſis .iiij.

Sacerdotibꝰ ait dñs maledicti maledicentibꝰ vobis.

Ficus habens folia ſine fructũ a domino maledicta eſt et ſtatim aruit. Mathei .xxj.

Dañ .ix. ait in orõe ſtillauit ſup nos maledictio et deteſtacio q̃d de peccatoribꝰ intelligendũ ẽ quibꝰ dicet̃ ite maledicti in ignẽ Marci .xxv.

De maledictione hominis.

Noe maledixit chanaan nepote ſuo ꝓpter cham patrẽ eius qui nuditatẽ ceteris fratribꝰ nũciauit Geñ .ix.

Et poteſt detractoribꝰ adaptari mẽ verba benedictionis que dixᵗ yſaac iacob filio ſuo ait qui maledixerit tibi ſit ille maledictus Geñ .xxvij.

In leuitico .xx. dicit̃ qui maledixerit patri aut matri morietur.

Multas maledictiones poſuit moyſes in eos qui tranſgrediuntur diuina mandata ſibi tradita ſicut dicitur Deutro .xxvj.

Helyzeus maledixit pueris ſibi illudentibus et dicentibꝰ aſcende calue et a duobꝰ vrſis lacerati ſũt .iiij. Regum .ij.

Cũ iudas machabeus obſideret q̃dam preſidium illi qui ſupra erant maledicebant ei .ij. Machabeorũ .x.

Saul rex volens perſequi philiſteos ait maledictus qui comederit panem vſq3 ad veſperam donec vlciſcar de inimicis meis .j. Regũ .xiiij.

Mali bonis maledicunt ſicut ſichimite inter epulas et pocula maledicebant abymalech Judicum .ix.

Semei procedebat egrediens et maledicebat dauid .ij. Regum .xvj.

Et mittebat lapides contra eum.

Arguebant iudei paulum dicentes ſummum ſacerdotem maledicis ſed ipe excuſabat ſe dicens neſciebã fratres q̃ princeps eſt ſacerdotum Actuum .xxiiij.

De bonis et malis ſimul.

Tempore noe omnes cõmuniter mali fuerunt. Omnis quippe caro corruperat viã ſuper terrã Geneſis .vj.

Noe tamen iuſtus erat. vnde de eo dixit deus. Te vidi iuſtũ corã me in generacione hac Geñ .vij.

Et ideo ipe et ſui ſaluati fuerunt.

In duabꝰ ciuitatibꝰ ſodomorũ nõ fuerũt quatuor iuſti et per cõſequẽs multi mali Geneſis.

Loth tamen iuſtus inter eos habitauit. Geneſ .xix.

Inter omẽs fratres ioſeph nõ erãt niſi duo tñ qui eũ ſaluare cupiebãt ſc3 ruben et iudas vnde male preualuerunt contra eũ et vendiderũt eũ Geñ .xxxvij.

Apparuit dñs moyſi in terra madian quando oues ietro paſcebat Exodi .iij.

Moyſes miſit duodecim exploratores ad terram promiſſionis et inter eos tantũ duo boni erant ſc3 ioſue et caleph Nũi .xiij.

Sex centa milia hoim pugnatorum fuerunt de quibꝰ caleph et ioſue tñ ad terram promiſſionis intrauerunt

Nũi·xxvj·et Deutronomij·j·
Samuel inter filios hely peſſimos
ſanctus et innocens fuit·j·Regũ·ij·
Plures cum abſolon voluerũt re:
gnum patris male vſurpare q̄ȝ cum
patre iuſte regnare·ij·Regũ·xv.
Sub achab rege et jeſabel eiꝰ vxo:
re helyas omnes ceſos ydolatria pu
tabat·iij·Regum·xix·
Sed diuinum reſponſum dixit ei re
liqui ſeptem milia virorũ quorũ ge
nua nõ ſunt curuata ante baal.
Thobias natus ex tribu neptalim
inter omnes malos qui ydola adora
bãt ipſe ſolus deũ adorabat Tho·j·
Mardocheus ſolus inter alios qui
amon ſuperbum adorabant ſibi ge:
nua non flectebat nec eum adorabat
Heſter·iij·
Job gentilis fuit et tamen ipſe ſolꝰ
inter gentiles virtutibꝫ et moribus
claruit vt patet Job per totum.
Cum iuda machabeo nõ remanſe:
runt niſi octingenti viri et in exerci:
tu bachid·xij·et ipius alchimi ꝓdi:
toris erant viginti milia virorũ et
duo milia equitũ·j·Macha·ix·

¶ De matrimonio.

Ut vnus vir tantum vnam
vxorem habere debeat oſten:
dit dñs dicens erunt duo in
carne vna Geneſis·ij·
Ante diluuiũ ſolus lameth legitur
duas vxores habuiſſe Geñ·iiij·
In archa noe quot viros tot muli:
eres iuſſit dñs reſeruari vt vni eſſet
vna cõiuncta Geñ·vij·
Sara vxor abrahe ipi marito obedi
ebat et dominum vocabat Geneſis
xviij·et·xx·
Ipſe etiam abrahã q̄nq̄ȝ vxori cõ
deſcendebat Geneſis·xvj·
Propter ſaram abrahe vxorem fla:
gellauit dñs pharaonẽ Geñ·xij·
Qui conſenſus requiratᷣ ad matri:
moniũ patet per illud Geñ·xxiiij·
Vocemus puellam et queramꝰ eiꝰ
voluntatem ille blaſphemus puer
qui in deſerto lapidatus fuit filius
mulieris de iſrł de viro egiptio na:
tus Leuitici·xxiiij·
Per qđ patet q̄ȝ non expedit de di:
uerſis ritibus copulare qꝛ pueri ex
talibꝫ nati frequentᷣ iuueniunᷣ mali.
Secretũ qđ noluit ſampſon paren:
tibus reuelare mulier ab eo extorſit
in dampnũ ipius Judicum·xiiij·
Joram rex iuda fecit malum coram
domino et ambulabat in vijs achab
cauſa ſubditur quia filia achab fuit
vxor eius·iiij·Regũ·viij·
Ex quo patet q̄ȝ nõ eſt bonũ vxorẽ
ducere de mala progenie.
Filij trãſmigracionis q̄ filias duxe
runt alienas ſecundum mandatum
dñi·ij·Eſdre·ix·dimiſerũt eas·
Neemias etiã videns aliquos iu:
deos ducentes alienas vxores obiur
gauit et maledixit aliq̄s etiã decolla
uit Neemie·xiij·
Sara filia raguelis dicebat in ora:
cione ſua virum aut cũ timore tuo
non cum libidine mea conſenſi ſu:
ſcipere Thobie·iij·
Dixit angelus ipi thobie iuniori in
eos qui ita cõiugium ſuſcipiũt ita
vt deum a ſe repellant et ſui libidi:
ni vacant habet demonium poteſta:
tem Thobie·vj·
Thobias prima nocte qua inductꝰ
eſt ad vxorem hortatus eſt virginẽ
dicens ſara ſurge depcemur deũ ho:
die et cras qꝛ iſtis tribꝫ noctibꝫ deo

iungimur tercia autē transacta nocte
erim⁹ in nr̄o cōiugio Thobie·viij·
Angelus thobie ait accipe virginē
ad timorem domini et amorē filiorū
magis q̄ libidinis causa duct⁹ Tho:
bie·vj·
Susanna quia seruabat fidem ma:
trimonij morti per duos senes ad:
iudicata per danielem liberata est·
Danielis·xiij·
Saluator noster nupcijs interfuit
et nouo miraculo eas decorauit Jo
hannis·ij·
Herodes male duxit fratris vxorē
que causa fuit vt iohannē baptistā
decollaret Mathei·ix·Marci·vj·
Querentibus iudeis si licet homini
dimittere vxorem quacumq̄ ex cau:
sa·Respondit dn̄s quos deus con:
iūxit homo nō separet Mathei·xix·
Inter illos qui ad cenam magnam
vocati sunt excusauit se vnus dicēs
vxorem duxi Luce·xiiij·
Ex quo patet q̄ nimius amor mu:
lieris virū retrahit a diuinis·
Paulus·j·ad Chorintheos·vij·ait
mulier potestatē corporis sui nō ha
bet sed vir et econtra.

De mendacio.

Primum mendacium fuit a
dyabolo per serpentem pro
latum Genesis·iij·
Ubi dixit mulieri nequaq̄ morie:
mini nūquam mendaciū dicere licet
et expedit aliquādo vt fecit samuel
j·Regum·xvj·dicens
Ad ymmolandum domino veni hoc
enim facere proponebat sed tamen
aliud intendebat. Mentiti sunt scri:
be et pharisei contra cristum dicen:
tes eum esse peccatorem mendacem
veracem prohibentem tributa dari
cesari gentis subuersorem seducto:
rem populi et turbarum demonia cū
et blasphemū vt patet in mlutis lo:
cis euangelij·
Ananias et vxor eius mentiti sunt
petro de p̄cio agri p̄ quo ambo mor
tui sunt Actuum·v·
Athenis quidā de paulo dixerunt
mencientes sup eū nouorū demonio
rū ānunciator videtur Actuū·xvij·
Iherosolimis etiā quidā iudei mie:
cerūt man⁹ in eum dicentes viri isrl̄
adiuuate hic ē homo qui aduersus
pplm̄ et legē et locū istū hoies vbiq̄
docēs insup et gentiles duxit in tem
plū et violauit locum istū sanctum·
Actuum·xxj·
Itē in insula mithelene videntes bar
bari viperam in manu pauli pendē:
tem dicebant vtiq̄ homicida est ho
mo ille Actuum·xxiij·

De mira liberalitate·

Batuel et rebecca liberaliter
egerunt cū filio et cū seruo
abrahā recipientes in domū
suā Genesis·xxiiij·
Moyses defendebat filias iethro a
pastorib⁹ que nō sinebant eas gre:
ges suos adaquare Exodi·ij·
Audiens moyses q̄ socer su⁹ iethro
veniret ad eū egressus in occursū ei⁹
multiplicit eū honorau^t Exodi·xviij·
Filij isrl̄ mente p̄mptissima et deuo
ta obtulerūt liberaliter ad faciendū
opus tabernaculi Exodi·xxxv·
Unde artifices ad moysen dixerunt
plus offert populus q̄ necessarium
est Exodi·xxxvj·
Moyses petiuit a rege edom vt lice
ret eis trāsire p̄ terrā suā q̄ nō cōsen
sit vt non irent per agros et vineas
Numeri·xx·

Gedeon petiuit a viris ſocoth et
phannuel panes ꝑ cōmilitonib⁊ fa=
tigatis qui dare renuerunt ideo ma=
le accidit eis Judicum·viij·
Nabal male negauit ſeruis dauid
aquā ſibi dare·j·Regum·xxv·
Obtenta dauid victoria de amale=
chitis dona miſit de preda ſenioribꝰ
Juda proximis ſuis dicens accipite
benedictōez de p̄da hoſtiū·j·Re·xxx
Precepit dauid miphibeſeth vt co
mederet panē in menſa ſua ſemper qꝫ
eſſet de domo ſaul·ij·Regū·ix·
Fugiente dauid a facie abſolon ſo=
bi et machir et berſalai obtulerunt
eiꝰ exercitui multa munera·ij·re·xvij
Regina ſaba multa obtulit ſalomo
ni et ſalomon dedit ei omnia q̄ pe=
ciit ab eo exceptis hijs q̄ vltro obtu
lerat ei munere regio·iij·Regū·x·
Eo tempore quo regnauit achas in
iuda phatee filiꝰ romelie multos ce=
cidit et cepit de viris iuda· quidam
autē boni viri de iſrahel nudos capti
uos veſtierunt et illos qui ambula=
re non poterunt impoſuerunt iu=
mentis et duxerunt ad fratres eorū
ij·Paralipomenon·xxviij·
Redeūtes filij iuda de babilone ob
tulerunt ſcḋm vires ſuas ſponte ad
edificandū domū dn̄i Eſdre·ij·
Precepit rex darius vt edificar tur
domus dei in iheruſalem et darent̄
ſūptus de archa regis Eſdre·vj·
Rex artarxerſis fuit liberalis Eſ=
dre·vj·Neemie·ij·
Neemias populū annona vel alijs
ſūptibus non grauauit ſed de ſuis
multa bona fecit Neemie·v·
Thobias omnia que habere potue=
rat captiuis fratribus diſtribuebat
eſurientes alebat nudos veſtiebat
mortuos ſepeliebat Thobie·j·
Raguel dedit thobie dimidiā ſub=
ſtāciā ſuā cū ſara filia ſua Tho·viij
Thobias pater et filius bene reco=
gnouerūt beneficia raphahelis quē
hominem putabāt vnde mediā par=
tem omnium bonorum ſuorū ei ob=
tulerunt Thobie·xij·
Rex aſſuerus iuſſit parari cōuiuiū
ꝑ coniunctione heſter et nupcijs et re
quiem vniuerſis ꝓuincijs et dona
largitus eſt iuxta regalem magnifi=
centiam Heſter·ij·
Videns aſſuerus reginam heſter ait
quid vis regina heſter et que eſt pe=
titio tua etiā ſi dimidium regnū pe=
cieris dabit̄ tibi Heſter·v·
Queſiuit etiam quid honoris vel
premij conſecutus eſſet mardocheus
ꝓpter fidem quā erga eum ſeruaue=
rat cumqꝫ ſciret ꝙ nichil oino mer=
cedis accepit eū fecit magnifice ho=
norari Heſter·vj·
Job piꝰ et miſericors de ſe ait xxix·
Tot viduas cōſolatus ſum aut pa=
ter eram pauperum et merenciū con
ſolator.
Item·xxxj·Si comedi buccellam ſo
lus et nō comedit pupillus ex ea qꝛ
ab infācia creuit miſericordia mecū
Magi obtulerunt de theſauris ſuis
aurū thus et mirrā Mathei·ij·
Magnificus et largus eſt deus qui
ꝓpter eum temporalia relinquentibꝰ
centuplum reddet et vitam eternam
concedet Mathei·xix·
Ex magna miſericordia et liberali=
tate xp̄us peccatores recipiebat ad
cōueſcendum colloquendū et oſcu=
landum de primo et ſecundo Exem
plū de matheo et de zacheo Luce·xix·
Mathei·ix·Luce·v·

De illis publicanis et peccatoribus qui appropinquabant vt viderent illū Luce·xv·

De tercio exemplo de maria magdalena q̄ oſculabat̄ pedes dn̄i Luce·vij

Item de iuda Mathei·xxvj·

Itē liberalitas dn̄i oſtendit̄ in hoc ꝙ dedit turbis in deſerto manducare Mathei·xv·

Zacheus dimidiū bonorū ſuorū dedit pauperibꝰ Luce·xix·

Duo minuta que obtulit paupercula in gazophilaciū preferunt̄ donis diuitum Luce·xxj·

Miſericors et liberalis fuit dn̄s petro lacrimanti Luce·xxij·

Magdalene Luce·vij·

Latroni in cruce Luce·xxiij·

Magna miſericordia et liberalitas fuit in dn̄o qui omne debitū ſeruo dimiſit Mathei·xviij·

Joſeph qui cognominatus eſt barnabas agrū ſuū vendidit et p̄cium ante pedes ap̄lorū poſuit Actuū·iiij

Lidda purpurea paulū et ſocios eiꝰ in domo ſua manere coegit Act̄·xv

Publius princeps inſule mithelene ad quā paulꝰ fracta naui applicuit eū et ſocios ſuos triduo liberalit̄ exhibuit et paulus patrem eius a febribꝰ ſanauit Actuū·xxviij·

Paulus p̄ ſeruo phylemonis ſcripſit ei dicens ſi habes me ſociū ſuſcipe illum ſicut me ſi aūt aliquid nocuit tibi hoc michi imputa·

¶ De miraculis·

Creacio vniuerſi primū miraculū fuit Geneſis·j·

Tempore diluuij ſeruauit deꝰ noe et qui cū eo erant in archa ceteros deleuit Geneſis·vij·

Deꝰ linguas volenciū turrim vſq₃ ad celum cōſtruere confudit et diuiſit Geneſis·xj·

Arietē mirabilit̄ oſtendit abrahe qn̄ volebat filiū ymolare Gen̄·xxij·

Multa miracula fecit deꝰ per moyſen vt patet per totū Exodum·

Multa etiā miracula oſtendit deus filijs iſrahel egredientibꝰ de egipto qn̄ diuiſit eis mare rubrū in q̊ etiam pharaonē et exercitū ſuum demerſit qn̄ dedit eis etiā columpnā nubis p̄ diē et columpnā ignis per noctē et qn̄ oſtendit eis lignū moyſi per qd̓ aq̄ue amare dulcorate ſunt vt patꝫ in Exodo.

Item pluit illis manna ad manducandū aquā ad bibendū de petra·

Itē ipis murmurantibꝰ carnes eis dedit licet in malū eorū. Vbi notari p̄t ꝙ miracula nō ſūt ſp̄ ſigna diuine dilectionis xp̄ī ſed icōem chore multa miracula cōtigerūt· Numeri xvj·et·xvij·

Percuſſit dn̄s filios iſrl̄ ſerpentibꝰ igneis q̄ inſpicientes ſp̄entē eneū a moyſe erectū curabant̄ Nūi·xxj·

Adduxit filios iſrl̄ deus per deſertū quadragita annis et nō ſūt attrita veſtimenta eorū nec calceamenta vetuſtate cōſumpta Deutro·xxix·

Obediuit deus ioſue dicenti ſol cōtra gabaon ne mouearis Joſue·x·

Poſt ſeptimū circuitum filiorū iſrl̄ muri iericho corruerūt Joſue·vj·

Per archā dn̄i a philiſteis captam miracula multa facta ſūt·j· Reg·v

Magnū miraculū fuit ꝙ golyā expertū et armatū dauid iuuenis et inexpertus p̄ſtrauit·j· Regum·xvij·

Cū extēderet ieroboā brachiū vt virū dei capi faceret exaruit manꝰ eiꝰ

et altare ſciſſum ē·iij·Regū.xiij·
Helias ſiccitatem per triennū im-
petrauit et coruus ſibi cibum detule
rat et ipſe filium mulieris ſuſcitauit
iij·Regū·xvij·
Item ignem ad conſumendum ho-
locauſtū de celo impetrauit·iij·Re-
gum·xviij·
Item dn̄s panem et aquā ei per an
gelum ſuū dormienti in deſertum mi
ſit·iij·Regū·xix·
Item duo quinquagenarij ad p̄ces
eius igne de celo conſumpti ſūt·iiij·
Regum·j·
Item aquam cum pallio ſuo diui-
ſit·iiij·Regum·ij·
Itē appoſita eſt farina in olla ama-
ra et nō fuit amplius amaritudinis
quicq̄ et panes prophetarum filijs
multiplicauit·
Item oleum ꝓ debito mulieris mul
tiplicauit·iiij·Regum·iiij·
Item naaman a lepra ſanauit·iiij·
Regum·vj·
Ferrum ſuper aquas natare fecit
iiij·Regum·vj·
Angelos igneos pueros videre fecit
Ibidem·
Item exercitum regis ſirie percuſ-
ſit cecitate Ibidem·
Item cadauer hominis mortui tan
gendo ipſius oſſa defuncti ſurrexit·
iiij·Regum·xiij·
Ad peticionem ezechielis ſol retro
ceſſit in horalogio decem lineis·iiij
Regum·xx·
Cum canerent leuite in exercitu io-
ſaphat laudes deo aduerſarij eorum
filij amon in ſeipos verſi ſeipos occi
derunt·ij·Paralipo·xx·
Thobias decem annis cecus felle
piſcis illuminatus eſt Thobie·xj·

Socij danielis in fornace miraculo-
ſe ſaluati ſunt Danielis·iij·
Daniel cum leonibus vno die ille-
ſus fuit Danielis·vj·
Et alia vice ſeptem diebus illeſus
fuit Danielis·xiiij·
Jonas tribus diebus et trib⁹ no-
ctibus in ventre piſcis in mari fuit.
Jone·j·
Sex milia hominum aduerſus ga-
lathas centū et viginti milia homi-
nū in babilonia perierūt ꝓpter auxi-
liū de celo datum·ij·Macha·viij·
Zacharias mutus factus eſt q꞉ an-
gelo nō credidit et in filij circūciſio
ne loquela ei reſtituta eſt Luce·j·
Johannes baptiſta ad ſalutacionē
beate virginis exultauit Ibidem·
Magi mirabiliter ad adorandū cri-
ſtū per ſtellā ducti ſunt Mathei·ij·
Maria miraculoſe criſtum conce-
pit Luce·j·
Criſtus in nupcijs aquam mutauit
in vinum Johannis·ij·
Cum iudei ipm̄ de monte p̄cipitare
voluerunt ipſe illeſus per mediū illo
rum ibat Luce·iiij·
Item omnes male habentes cura-
uit mortuos ſuſcitauit leproſos mū
dauit cecos illuminauit paraliticū
ydropicum habentem manū aridam
ſanauit · Itē ſanauit hoīem langui-
dum decemocto annos mulierem ha
bentem fluxū ſanguinis ſanauit·
Seruum centurionis ventis impe-
rauit ſuper mare ābulauit de quinq꞉
panib⁹ et duob⁹ piſcib⁹ quinq꞉ milia
hoīm ſaciauit·ipo moriente tenebre
facte ſunt ab hora ſexta vſq꞉ ad ho-
ram nonam. Velum templi ſciſſum
eſt·terra mota ē·monumenta aperta
ſunt · et multa corpora mortuorum

ſurrexerint Mathei·xvij·
Itē ꝓpria virtute ſurrexit terre mo
tus factus angelus deſcendit·ipſe ad
diſcipulos clauſis ianuis intrauit
mirabiliter aſcendit mirabiliter ſpi:
ritū ſanctū diſcipulis miſit·
Multa alia miracula fecit que non
ſūt ſcripta in libro hoc·
Petrus claudū ſanauit Actuū·iij·
Angelus domini apoſtolos de carce
re eduxit Actuum·iiij·
Multos et diuerſos petrus ſanauit
tabitam ſuſcitauit·
Paulꝰ celeſti lumine percuſſus ceci
dit cecus et poſtea illuminatus Ac:
tuum.ix·
Petrū vinctū inter milites angelꝰ
eduxit Actuū·xij·
Paulus claudū ab vtero matris ſa:
nauit puellam habentē phitonicum
ſpiritū ſanauit Actuū·xvj·
Item elymam magū lumine priua:
uit Actuū·xiij·
Paulꝰ p̄dicans cū adoleſcēs per fe
neſtram cecidiſſet et mortuꝰ ipſe eum
vite reſtituit Actuū·xx·
Viperam manu inherentem excuſſit
nichilq; mali paſſus eſt vnde deꝰ vo
cabatur Actuū·xxviij·
Exorciſte iudeorū volentes quendā
a demonio per ihesū quē paulꝰ p̄dica
bat liberare reſpōdit demon. Ihesū
noui et paulū ſcio vos aūt qui eſtis
et inſiliens hō in eos in quo erat de
moniū peſſimū et diuinitus amborū
inualuit cōtra eos ita vt nudi et vul
nerati effugerent Actuum·xix·

¶ De morte bonorū·

Abel a fratre ſuo iniuſte occi
ſus mortuꝰ eſt Geñ·iiij·
Abraham ſenex et plenꝰ di
erum cōgregatus eſt ad populū ſuū
Geneſis·xxv·
Yſaac centū·lxxx·annorū mortuꝰ eſt
in ſenectute bona Geñ·xxxv·
Jacob finitis mādatis et benedicti
omībꝫ quibꝫ bn̄dixit et filios inſtru:
xit collegit ſuper lectū pedes ſuos et
obijt Geneſis·xlix·
Joſeph adiurauit fratres ſuos dicēs
deꝰ viſitabit vos aſportate oſſa mea
vobiſcū de loco iſto et mortuus eſt·
Geneſis·l·
Aaron expoliauit ſe in monte veſti:
bꝫ ſuis et induit eleazar filiū ſuū et
mortuus eſt Nū·xx·
Moyſes iubentē dn̄o mortuꝰ eſt in
terra moab et ſepeliuit eū dn̄s et nō
agnouit ſepulchrū eiꝰ Deu·xxxiiij·
Dauid poſtq̄ inſtruxit ſalomonē fi
lium ſuū et oraſſet ad dn̄m ꝓ ſe et
populo ſuo mortuꝰ eſt in ſenectute
bona·j·Parali·xxix·
Zacharias filius ioiade pplm corri
puit dicens q̄re tranſgredimini p̄ce
ptum dn̄i qđ vobis nō ꝓderit et ipſi
iuxta regis imperiū miſerūt lapides
cōtra eum et interfectus eſt·ij·Pa:
ralipominon·xxiiij·
Thobias poſtq̄ interitū et deſtructi
onem niniue filijs et nepotibꝫ ſuis p̄
dixerat mortuꝰ eſt·Thobie·xiiij·
Junior etiā thobias mortuꝰ ē in ti:
more dn̄i et ſepeliuit eū omnis con:
gregacio eiꝰ Thobie vltimo.
Job vir iuſtus et rectus·c·xl·annis
mortuꝰ eſt Job·xlij·
Mathatias pꝰ informacōez filiorū
bn̄dixit eis et mortuꝰ ē·j·Macha·ij
Videns iudas machabeus multitudi
nē hoſtiū et paucitatē ſuorū ait. Si
appropinquauit tēpus nr̄m moriamur
propter fr̄es nr̄os·j·Machabeorū·ix·

Eleazar poſt multa tormenta ſibi
illata victoria diſceſſit genti ſue me
moriam mortis ſue ad exemplū reli
quit ſcilicet fortitudinis et virtutis
ij. Machabeorū. vj.
Mater mirabilis cum ſeptem filijs
pro lege dei crudeliter occiſi ſunt. ij.
Machabeorum. vij.
Et ꝓpter bonā correptionē iohānes
baptiſta decollatus ē Mathei. xiiij.
Lazarus pauper et mendicus mor
tuus eſt et portatus ab angelis in ſi
num abrahe Luce. vj.
Latro in cruce cum xp̄o pendens q̄li
tercūqꝫ male vixerit tamen bene mor
tuus eſt dicente xp̄o hodie mecū eris
in paradiſo Luce. xxiij.
Dū lapidaret̄ beatus ſtephanus in
uocauit dominū et tradidit ſpiritū
Actuum. vij.

¶ De morte malorum.

Cayn qui occidit fratrē ſuum
abel occiſus eſt ab lamech
Geneſis. iiij.
Sodoma et gomorra ꝓpter peccata
ſua ſubmerſi ſūt et occiſi Geñ. xix.
Sichen filius emor qui oppreſſit di
nam filiam iacob a filijs iacob eſt
occiſus Geneſis. xxxiiij.
Et omēs maſculi ciuitatis pharao
cuius cor emollire nō potuit moy
ſes in mari rubro cum exercitu ſuo
ſubmerſus interijt Exodi. xiiij.
Nadab et abiu filij aaron offeren
tes ignem alienū coram dn̄o ab igne
domini deuorati ſunt et mortui. Le
uitici. x.
Chore datan abyron et eorū cōpli
ces moyſi rebellantes deſcenderūt in
infernum aperto humo Nu̇i. xvj.
Alij contra dn̄m murmurātes et di
uerſa peccata cōmittētes varijs mo
dis in deſerto interierūt ita ꝙ de ſex
centis milibꝫ pugnatorū duo tantū
caleph et ioſue terrā ꝓmiſſionis in
troierunt Deutronomij. j.
Tulit iahel vxor aber cynei clauū
tabernaculi et defixit in cerebrū ſiza
re et mortuus eſt Judicum. iiij.
Si zebee et ſalmana ſeruaſſent fra
tres gedeonis gedeon pepercíſſet eis
et q2 ipi eos occiderunt ideo ipi ab
eo occiſi ſunt Judicum. viij.
Vna mulier iacēs ſuper caput aby
malech fragimentum mole iaciens
cōfregit caput eius qui vocans ar
migeros iuſſit ſe ab eis interfici et
reddidit ei dn̄s malū qđ fecerat in
terficiens. lx. fratres ſuos Judi. ix.
Superbus golias a dauid puero ce
ciſus eſt. j. Regum. xvij.
Saul qui ipm̄ dauid perſequebat̄
tandem ab hoſtibꝫ perſecutus irruit
ſuper gladium et mortu9 eſt. j. Re
gum. xxxj.
Adoleſcens qui ſe dixit ſaul occidiſ
ſe ad preceptum dauid occiſus eſt. ij
Regum. j.
Simile accidit duobꝫ latronibꝫ qui
caput yſboſeth filij ſaul tulerūt ad
dauid. ij. Regum. iiij.
Primogenit9 dauid amon thamar
ſororem ſuam oppreſſit et poſtea iu
bente abſolon in cōuiuio occiſus eſt
ij. Regum. xiij.
Achitophel eo ꝙ nō eſt factum ſm̄
conſilium ſuum qđ dederat contra
dauid abijt in domū ſuā et ſuſpen
dio ſe interemit. ij. Regum. xvij.
Abſolon perſequens patrē libidine
dn̄andi male occiſus ē. ij. Re. xviij.
Siba excitauit populum contra da
uid et fugiens ad abelam ciuitatem

vbi et decapitatus ē ibidē·ij·Re·xx·
Joab duos filios ꝓdicione occidit
viros iuſtos et meliores ſe dauid ne
ſciente et precipiente ſalomone occi-
ſus eſt·iij·Regum·ij·
Videns yheu impiam ieſabel q̄ mul
torū fuit cauſa malorū iuſſit eā p̄ci-
pitari deorſū et ita equorū vngulis
cōculcata licet eſſet filia regis ꝙ nō
eſt tradita ſepulture·iiij·Regū·ix·
Ipa enī occidi fecit naboth athalia
que interfecit omne ſemen regiū vt
poſſet ſuper populū regnare poſtea
turpiter occiſa fuit iuſſu ioiade ſacer
dotis·iiij·Regum·xj·
Rex ioas qui zachariā filiū ioiade
crudeliter fecit interfici poſtea a ſer-
uis ſuis occiſus eſt·iiij·Regū·xij·
Sennacherib ſuperbꝰ rex aſſiriorū
et blaſphemus a filijs ſuis occiſus ē
iiij·Regum·xix·
Sedechias rex iude malꝰ apud deū
et homines cōprehenſus eſt fugiens
aū cuiꝰ oculos ꝓprios filios rex ba-
bilonis occidi fecit et poſtea ipm ex
oculatū in babilonē duxit vbi mor-
tuus eſt·iiij·Regum·vltimo·
Holofernes q̄ multos deſtruxerat ꝑ
manꝰ mulieris occiſus ē Judith·xiij·
Amon malus et ſupbus q̄ volebat
ab oībꝰ adorari ſuſpēſus ē patibulo
qḋ mardocheo parauerat·heſter·vij·
Balthazar rex babilonis nō ē cor-
rectus exemplo patris ſui nabucho-
donoſor q̄ in beſtiā fuit mutatus et
ideo vidit dei ſcripturā in pariete et
eadē nocte interfectꝰ fuit Daniel·xiiij
Alchimius ꝓditor paraliſi percuſ-
ſus non potuit vltra loqui ſed cum
tormento magno mortuus eſt·j·Ma
chabeorū·ix·

Multis ſacrilegijs a lyſimacho in tē
plo cōmiſſis cōgregata eſt multitu-
do aduerſus eū et ipm interfecerunt
ij·Machabeorū·iiij·
Joſan impius qui fratrem ꝓpriū ca
ptiuauerat et multos de patria expu
lerat peregre perijt et inſepultus et
illamentatus et abiectꝰ fuit·ij·Ma
chabeorū·v·
Anthiochus q̄ multorū torſerat vi-
ſcera paſſus dolorem viſcerum ma-
le interijt·ij·Macha·ix·
Menelaus q̄ male et malicioſe ob-
tinuit principatū de alta turri preci-
pitatus interijs·ij·Macha·xiij·
Diues q̄ voluit ſibi maiora horrea
conſtruere et delectabiliter viuē ma-
le mortuus eſt Luce·xij·
Diues ēt q̄ epulabat quotidie ſplē
dide mortuus eſt et ſepultus in in-
ferno Luce·xvi·
Herodes ſedēs pro tribunali et ve-
ſte regali indutus continuabat ad
populū populus autē acclamabat
voces dei et nō hominū et confeſtim
percuſſit eum angelus eo ꝙ non de
diſſet honorem deo et conſumptus
a vermibus expirauit Actuū·xij·
Ananias et vxor eiꝰ volentes preciū
agri defraudare male interierūt Ac-
tuum·v·

¶ De mulierum fide·

Commendat populus hebre
orum fidem raab que nō cre
didit cum incredulis qꝛ ex-
ploratores filiorū iſrahel in pace ſu-
ſcepit Joſue·vj·
Ruth adheſit ſocie ſue dicens po-
pulus tuus populus meus et deus
tuus deus meus·

Vnde boas poſtea dixit ei reddat ti
bi deus plenā mercedē Ruth·j·et·ij
Mulier vidua et sareptena credidit
helye licet rem difficilem ſibi diceret
iij·Regū·xvij·
Mater illa mirabilis que cū ſeptē
filijs occiſa eſt magnā fidem habere
in deū ſe oſtendit·ij·Macha·vij·
Elizabeth in ſalutacione ſancte ma
rie ſtatim fidem habuit de xp̄i incar-
nacione Luce·j·
Et beata virgo credid̾ angelo ideo
meruit fieri mater xp̄i Luce·j·
Mulier ſanguinis fluxum paciens
tantā fidem habuit vt ſi tantā fim-
briam veſtimenti xp̄i tangeret ſana-
retur et factum eſt Mathei·ix·
Magnā fidem habuit mulier cha-
nanea quando p̄ filia petiuit cui di
ctum eſt. O mulier magna eſt fides
tua Mathei·xv·Marci·vij·
Mulier ſamaritana fidē ſuā oſten-
dit dicens ſcio q̄ meſſias venit qui
dicit xp̄us Johannis iiij·
Martha dixit ego credidi q̄ tu es
xp̄s filius dei viui Johānis·xj·
De reſurrectione dn̄i legitur viros
dubitaſſe q̄ ihesus exprobrauit in-
credulitatem eorum Johannis·xx·
et Marci·xvj·
Magdalene apparuit et exurgens
nunciauit diſcipulis Marci·xvj·et
Johannis·xx·

De ſapiencia mulierum.

Rebecca ſapienter ordinauit
quō iacob benedictionē pa-
tris optineret Geñ·xxvij·
Et poſtea fecit illū cauci⁹ iram fra-
tris declinare Geneſis·xxiiij·
Raab meretrix ſapienter explorato
res abſcondit et p̄pter hoc totā do-
mū ſuā liberauit Joſue·ij·
Sollicita fuit noemi ad inueniendū
modū quo ruth nubere poſſet bo-
os Ruth·iij·
Abigail per ſapienciā ſuā virū ſuū
nabal a malo et dauid ab homici-
dio liberauit·j·Regum·xxv·
Sapiens mulier thecuites ad hoc in
duxit dauid vt exulem filiū reuoca
ret·ij·Regū·xiiij·
Obſidendo ioab ciuitatem abelā mu
lier ſapiens taliter ei locuta ē et po-
ſtea cū populo vt ille cū tocius pa-
trie vtilitate ab obſidione receſſit·ij·
Regum·xx·
Berſabee mater ſalomonis ſapien-
ter cū dauid locuta eſt vt ſalomon
regnaret·iij·Regū·j·
Vna mulierum meretricū cōtenden
cium coram ſalomone prudenter et
pie reſpondit date illi infantem vi-
uum·iij·Regum·iij·
Judith miram ſapienciam oſtendit
quando holofernem decepit et occi-
dit Judith·viij·
Heſter prudent̄ peticionē ſuā regi
expoſuit et populum ſuū liberauit.
Heſter·vij·
Magdalena prudent̄ ad pedes do-
mini ſe poſuit et veniam peccatorū
obtinuit Luce·vij·
Item q̄ audiuit verbum illius.

De mulierū benignitate.

Rebecca ſeruo abraham pere
grino bibere petenti benigne
et pie reſpondit dicens bibe
dn̄e mi quoniā et camelis tuis hau
riam aquam Geñ·xxiiij·
Timuerunt obſtetrices deum et ob
ſeruabant mares Exodi·j·
Cernens filia pharaonis puerum

in ripa fluminis vagientem ait de in
fantibus hebreorū est hic et adoptauit
eum in filium Exodi·ij·
Raab meretrix exploratores ioſue
videns ad mortē queri cōpaſſa ē eis
et ipos abſcondens liberauit ioſue·ij
Nūcij euntes ad dauid abſconditi
fuerūt in puteo per mulierem q̄ po
ſuit velamen ſuper os putei et que=
rentes eos deluſit·ij·Regum·xvij·
Vna mulierum contendenciū corā
ſalomone pium cor habuit que ma
luit puerū ſuū alteri dare pocius q̄
occidi·iij·Regū·iij·
Mulier ſareptena fuit hoſpita helie
et apud illam ſuſtentabatur· tercio
Regum·xvij·
Mulier ſunamitis ad hoc virū ſuū
induxit vt faceret helyzeo locum in
domo ſua ad manendū·quarto·Re=
gum·iiij·
Cum occideret athalia omne ſemen
regis ioſaba filia regis ioram tulit
ioab vnū de filijs regis et abſcondēs
ſaluauit eū·iiij·Regū·xij·
Heſter p liberacione populi ſui ſe
magno piculo expoſuit Heſter·iiij
Pietatē oſtendit beata virgo in nu
pcijs dicens filio ſuo vinum nō ha=
bent Johannis·ij·
Ambulans dominus per mundum
in domo marthe et magdalene ho=
ſpicium legitur ſpecialiter habuiſſe·
Luce·x·Johannis·xij·
Mulieres xpo circumeunti et pdi=
canti miniſtrabant Luce·viij·
Mulieres ad crucem eū ſequebant
quem diſcipuli proprij reliquerunt
Luce·xxiij·
Et ſepulture eius piū obſequiū pre
buerunt Luce·xxiiij·
Vxor pylati magis conabat criſti
mortem impedire q̄ aliquis homo
Mathei·xxvij·
Propter opera pietatis ipius tha=
bite et elemoſinas q̄s faciebat roga
uerunt petrum vidue flentes p ea
qui eam ſuis oracionibus ſuſcitauit·
Actuum·ix·
Lidda purpurea a beato paulo ba
ptizat ergo eū cum ſocijs ſuis in do
mo ſua coegit manere Actuū·xv·

¶ De mulierum fortitudine.

Cum barach abinoem duce=
ret exercitū contra ſiſaram
delbora vxor naboth dixit ei
Ibo quidem tecum ſed hac vice vi=
ctoria non reputabitur tibi quia in
manu femine tradita eſt ſiſara Ju=
dicum·iiij·
Viriliter ſaluauit michol dauid vi=
rum ſuum cum ad mortē quereretur
a ſaul patre eius·j·Regū·xix·
Judith fortiter pro ſe et populo e=
git quando holoferni caput trunca
uit Judith·xiij·
Heſter regina p liberacōe ppli ſui
mortis periculo ſe expoſuit qn̄ non
vocata ad regē ire pſūpſit Heſt·v
Mater illa mirabilis vidēs vna die
ſeptē filios ſuos morientes bono ani
mo et femine cogitacioni maſculinū
inſerebat·ij·Machabeorū·vij·
Fortis fuit beata virgo ſuſtinendo
filij paſſionē et ipo mortuo ſola fi=
dem retinuit Johannis·xix·
Audax et fortis fuit magdalena q̄
paſſioni interfuit et tociens ſepul=
chrū acceſſit et diſcipulis recedentibus
ipa nō receſſit ſ; ſola ibi pmāſit Jo
hā·xix·et·xx·Mathei·xxvij·et·xxviij·
Marci·xv·et·xvj·Luce·xxiij·et·xxiiij

¶ De mulierum auiditate·

Prima mulier ex ſua audi:
tate cōtra p̄ceptum dn̄i de li:
gno tulit et comed(it) Gen̄·ij
Sara vxoꝛ abrahe multum deſidera:
bat habere pueros. Unde virū ſuū
miſit ad ancillā vt ex ea liberos ha
beret q(uia) ipa adhuc ſterilis erat Ge
neſis·xvj·
Filie loth pocius voluerunt cū p̄re
nubere q̄ filijs carere Gen̄·xix·
Rachel cernens ſe ſterilem eſſe ait
iacob marito ſuo da michi liberos
alioquin moꝛiar Geneſis·xxx·
Vxoꝛ pharaonis cui ſeruiebat io:
ſeph ipm ad ſtuprum ꝑcaciter re:
queſiuit Geneſis·xxxix·
Axa filia caleph obtinuit a patre ter
ram irriguā q(uam) ſuſpirando ſedebat
in azino eū pertonuit Joſue·xv·
Vxoꝛ ſampſonis tm̄ inſtabat apud
eū ꝙ dixit ei obſcurā ꝓpoſiciōem quā
nec parentib(us) voluit indicare et illa
ſtatim reuelauit inimicis ſuis in dā:
pnū viri ſui Judicum·xiiij·
Dalida per importunitatē ſuā obti
nuit vt ſampſon ei diceret in q(uo) forti
tudo ſua exiſteret Judicum·xvj·
Jeſabel cupiens viro ſuo achab da
re vineam naboth per falſū teſtimo:
nium fecit ipſum naboth occidi·iij·
Regum·xxj·
Athalia mater regis ochoſie cupiēs
ſup terrā regnare om̄e ſemen regiū
q(uo)d inueniri poterat occidit·iiij·Re·xj
Heſter non fuit cōtenta ꝙ rex dede
rat ei domū amon et ꝙ iudei quīgen
tos viros de inimicis ſuis occiderant
ſ(ed) in craſtio·ccc·occidi fecit·heſter·ix
Mater filioꝝ zebedei petiuit a xp̄o
vt duo filij eius vn(us) ad dextrā alius
ad ſiniſtrā ſederent Mathei·xx·
Herodias tm̄ cupiuit morte ioh(ann)ā:
nis baptiſte ꝙ filiā ſuā caput ipſius
pocius q̄ dimidiū regni petere per:
ſuaſit Mathei·xiiij·et Marci·vj·

De mulierum fallacia.

Eva virū decepit et licet nō
ſeduxit tn̄ ad comedendum
de pomo perſuaſit Gen̄·ij·
Sara riſit ad filij ꝓmiſſionem ſed
per riſum correpta mendaciter ſe ex
cuſauit Geneſis·xviij·
Due filie loth patrem ſuū inebria:
uerunt vt cū eo cōcumberent quem
verbis ad hoc inducere forte nō va:
lebant Geneſis·xix·
Rachel patrē ſuū ydola furādo ad
inuencione pulchre deluſit Gen̄·xxxj·
Mulieres moabite filios iſrahel de
ceperunt Nu(mer)i·xxij·
Raab meretrix exploratores ioſue
abſcondit et querentes eos currere
fecit ad vada iordanis dicens clau:
ſa porta hos exiſſe Joſue·ij·
Egreſſa iahel in occurſū ſiſare ait in
tra ad me dn̄e mi ne timeas et po:
ſtea ipm dormientē occidit Judi·iiij
Vxoꝛ ſampſonis fudit lacrimas do
nec ꝓpoſicionem ſibi reuelaret Ju:
dicum·xiiij·
Dalida ſampſonis moleſta fuit vſq(ue)
quo ſciret in quo fortitudo ſua cōſi:
ſteret et tunc eū decepit et tradidit
eum inimicis ſuis Judicū·xvj·
Berſabee viſo dauid decepit vſq(ue)
ad adulterium et poſtea ad homici:
dium induxit·ij·Regum·xj·
Mulieres intantum ſalomonem de:
ceperunt vt coleret deos eorum·iij·
Regum·xj·
Vxoꝛ jeroboam aliam ſe finxit vt
ꝓpheram deciperet q(ui)a videre nō pote
rat·iij·Regum·xiiij·

Excogitauit ieſabel quō naboth fal
ſo teſtimonio occideret·iij·Reg·xxj·
Judith holofernem decepit quāuis
bona intencione· Judith·xj·

De mulierum multiloquio·

Eva cū dyabolo ſtulte loq̄ ·
bat̄ de quo magnū malum
accidit Geneſis·iij·
Michol filia ſaul ſtulte loquebat̄ de
dauid ſaltante ante archam·ſecūdo·
Regum·vj·
Vxor thobie ſtulte ſibi ait manife ·
ſte vana facta ē ſpes tua Thobie·ij·
Vxor aman fatuū conſilium ſibi de
dit vt mardocheo crucem pararet in
qua ipe aman poſtea ſuſpenſus eſt.
Heſter·v·
Vxor iob ipo ſedente in ſterquilinio
et teſta ſamē radente ait benedic deo
et morere reſpondit iob q̄i vna ſtul
ta mulier locuta es Job·ij·

De ornatu mulierum·

Thamar nurus iudē filij ia·
cob volens ſocerū allicere vt
eam cognoſceret et ab eo cō
ciperet depoſuit veſtes viduitatis et
ornauit ſe et ſedit in biuio Gene ·
ſis·xxxviij·
Audito aduentu iheū que occiderat
joram regem iſrahel ieſabel depinxit
oculos ſuos ſtipio et ornauit caput
ſuum·iiij·Regum.ix·
Judith ornauit ſe et ſic holofernē
decepit Judith·x·
Heſter quando debuit intrare ad
regē nō queſiuit cultū muliebrem
et tn̄ plus regi placuit Heſter.ij·
Yſaias·xxx·ait Auferet dn̄s orna ·
mta calciamtorū torques monilia ꝛc̄
Salomon de ornatu meretrici·pu·
vij·ſic ait Conſidera vecordē iuuenē
occurret ei mulier ornatu meretrici
preparata ad capiendas aīas garru·
la et vaga ſed auerte faciē tuā a mu
liere compta· mulier em̄ compta et
ornata ciciūs trahit ad peccatū·

De mundicia·

Q amdiu p̄mi parentes in pa
radiſo fuerūt virgines per·
māſerūt ſꝫ ipis eiectis dꝫ co
gnou^t adā vxorē ſuā Gen̄·iiij·
Joſeph quāuis iuuenis eſſet et ſine
vxore tamen ſtuprum cōmittere re ·
cuſauit Geneſis·xxxix·
Judas q̄ caſtus nō fuit fornicacōēꝫ
thamar deteſtabat̄ Geneſis·xxxviij.
Poſt debellacōem madianitarū fa ·
ctā per fineés iuſſit moyſes maſcu·
los et mulieres que nouerūt viros
in coitu iugulari et virgīes reſerua·
ri Nūi·xxxi·
Mūdi eſſe debebāt maxime a mulie
rib⁹ qui panes ſacerdotales come ·
debant·j·Regum·xxj·
Sara filia raguelis in orōe dicebat
tu ſcis dn̄e q̄ nūquam cōcupiui vi·
rum et mundā ſeruaui animā meā
ab omni cōcupiſcencia Thobie·iij·
Mortuo viro iudith aliū neſciebat
ſed cū ancillis clauſa et caſta mane ·
bat in ieiunijs et orōe Judith·viij·
Suſanna ſe mundam et caſtam cō ·
tra ſenes ſacerdotes cuſtodiuit vnde
et eam dn̄s mirabilit̄ a morte libera
uit Daniel·xiij·
Virgo maria mater dei licet ange ·
lo nūciante cōciperet filiū dei et ge ·
neraret tn̄ voti caſtitatis n̄ ē oblata
ſꝫ ſuā caſtitatē integralit̄ cuſtodiuit·
Caſtitatis et mūdicie argumentum
fuit q̄ beatus ſtephan⁹ ad miniſte
riū et cuſtodiā mulierū fuit ab apo·
ſtolis deſtinatus Actuum·v·

Felix eſt virginitas q̄ in celis prin-
cipaliter coronat̄ vbi et caſtitas per
petua erit ſancti dei neq3 nubent ne
q3 nubent̄ Mathei·xxij·

¶ De murmure·

Agar ancilla ſare correpcio-
nem nō ſuſtinens fugā inijt
ſed ad mandatū dñi vt hu-
miliaretur ad eā redijt Geñ·xvj·
Prepoſiti filiorum iſrahel dixerunt
moyſi et aaron videat dñs et iudi-
cet qm̄ fetere feciſti odorem noſtrum
coram pharaone Exodi·iij·
Videntes filij iſrahel egiptios poſt
ſe venientes dixerunt moyſi forſitan
nō erant ſepulchra in egipto ideo e-
duxiſti nos vt moreremur in ſolitu-
dine Exodi·xiiij·
Murmurabant in deſerto ꝓpter de-
fectum panis Exodi·xvj·
Item prius ꝓ defectu potus et prop-
pter diuerſas alias cauſas·
Achitofel murmurans q nō eſſet fa
ctū ſm cōſilium ſuum contra dauid
abijt in domū ſuam et laqueo ſe ſu-
ſpendit·ij·Regum·xvij·
Scribe et phariſei cōtra dñm mur-
murabant dicentes ad diſcipulos
ei⁹ q̄re cum publicanis et peccato-
ribus manducat et bibit magiſter
veſter luce·v·Mathei·ix·Marci·ij·
Similiter de zacheo luce·xix· mur-
murabant q ad hominē peccatorē
ſe diuertiſſet·quere de hoc plus vbi
agitur de nequicijs et puerſitate·

¶ De morte.

Quia vera eſt dei ſentencia q̄
dixit homini in quacūq3 die
comederitis ex eo morte mo
riemini planū eſt q poſtq̄ hō peccat
ſtatim moritur Geneſis·ij·
Vnde ſm auguſtinū de ciuitate dei
xiij·dicens homo viuens quaſi quo
tidie moritur cū tot annis homines
vixerint ante diluuiū tñ dicit ſcri-
ptura poſt deſcriptionem et ſic mor
tuus eſt vel ſunt Geneſis·v·
Si patres antiqui mortē timebant
et longam optabant vitam non eſt
mirū q2 ipi nondum poterāt celum
aſcēdere nec diuina perfrui viſione.
Vnde loth timuit in montē aſcende
re vt ſaluum ſe faceret. Sic dixit ei
angelus ne forte eum apprehenderet
aliud malū et moreret̄ ibi Geñ·xix
Mali etiā bene mori deſiderāt· Vñ
dixit balaā moriat̄ anima mea mor-
te iuſtorum Nūi·xxiij·
Moyſes ad imperium dñi mortu⁹
eſt Deutronomij·vltimo·
Iratus eſt dñs contra moyſen ⁊c·
ecce morieris in h̄ humo et nō trāſi-
bis iordanem.
Zebee et ſalmana occidit man⁹ ge-
deonis viri ſtrennui et fortis q̄ ma-
nu gecher iuuenis filij Iudicū·viij
Helias cū ſederet ſubtus vnā iuni-
perum peciit anime ſue vt moreret̄
iij·Regum·xix·
Ezechias rex iuda ambulauit corā
dño in veritate et fuit valde bonus
et tñ qn̄ nunciatū eſt ei per yſaiā q
mori deberet orauit dñm fletu ma-
gno vt adhuc vitā ſuā ꝓlongaret.
Yſaie·xxxviij·et·iiij·Regū·xx·
Thobias audita reſponſione imp-
perij vxoris ſue ait iuſtus es dñe re
cipe in pace ſpiritū meū expedit enī
michi mag̃ mori q viuē Thobie·iij
Jeremias ꝓſtrauit ſe corā rege ſede
chia petens ne interficeret eum et vt
iuberet eum reduci in carcerem ne

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

moreretur Ieremie·xxxvij·
Poſt mortem crucis quā voluit ſal
uator noſter ꝓ omnibꝫ pati omne ge
nus mortis ab homine iuſto etiā ꝓ
diuina obediencia et iuſticia ꝓmpte
et libenter ſuſtinuit ante miſſionem
ſpiritus ſancti·
Apoſtoli mortem timuerint vt pa-
tet qn̄ apphenſo dn̄o relicto eo oēs
fugierūt Mathei·xxvj·
Poſtq̄ꝫ vero fuerunt ſpiritu ſancto
corroborati corā principibꝫ et iudi-
cibus fiducialiter loquebant̄ et etiā
mortē ſuſtinuerūt Actuū·vij·
Paulus dicebat Actuū·xxj·nō ſo-
lū alligari ſed etiā mori in iheruſalē
paratus ſum ꝓpter nomen dn̄i·
Itē ſi nocui iudeis aut dignū mor-
tē aliquid feci non recuſo mori Ac-
tuum·xxv·

¶ De negligencia·

Udiens iacob q̄ꝫ alimēta vē-
derent̄ in egipto dixit filijs
ſuis quare negligitis Ge-
neſis·xlij·
Negligenter cuſtodiuit abner do-
minū ſuum ſaul quādo dauid venit
ad caſtrum eius et neminem reperit
vigilantem·j·Regū·xxvj·
Placuit ioas regi iuda vt inſtaura
ret domū dn̄i et p̄cepit leuitis vt cir
ca hoc eſſent ſolliciti porro leuite ne
gligenter egerunt qua de cauſa rex
ipſe ioiadem ſacerdotem arguebat·ij·
Paralipo·xxiiij·
Cū dormirent hoīes venit inimicus
hō et ſupſeminauit zizaniam in me-
dio tritici Mathei·xiij·
Arguunt̄ ocioſi et operarij ꝑmiant̄
Mathei·xx·
Dure rephendit dn̄s ſeruū negligē
tem et pigrū q̄ cōmiſſū ſibi talentū
multiplicare neglexit Mathei·xxv·
Virgines dormientes quarū lampa
des nō erant parate a nupcijs ſūt ex-
cluſe Mathei·xxv·

¶ De nequicia et peruerſitate·

PRimi parentes contra p̄ce-
ptum dn̄i puerſi de vetito li
gno comederūt Geneſis·iij·
Populus iſrahel dixerunt moyſi et
aaron poſtq̄ꝫ audiſſent q̄ꝫ dn̄s viſi-
taſſet eos et voluiſſet eos liberaſſe
fetere feciſti odorem nr̄m corā pha-
raone et ſeruis eius p̄buiſti ei gla-
dium vt occideret nos Exodi·iij·
Item poſtq̄ꝫ duxiſſet eos in colūna
nubis p noctē vidētes egiptios poſt
ſe venientes dixerūt forte nō erāt ſe-
pulchra in egipto Exodi·xiiij·
Cū morā faceret in monte moyſes
cū dn̄o fecerūt ſibi vitulū aureū et
adorauerūt Exodi·xxxij·
Audientes q̄ꝫ diſplicuit dn̄o mur-
mur eorū voluerunt aſcendere cōtra
voluntatē moyſi et pugnare et tūc
debellati ſunt Numeri·xiiij·
Ipi q̄ꝫ filij iſrl̄ ſepius rebelles fue-
rūt cōtra dn̄m vtꝫ Exodi·Deutro·
et Nūi vt de murmure·
Rex edom voluit filios iſrl̄ ꝑmit-
tere tranſire per terrā nec etiā ſeon
rex amorreorū Nūi·xx·
Filij iſrl̄ audientes mādata dn̄i oīa
cōtraria fecerūt Iudicū·ij·
Nota de peruerſitate ſaul q̄ꝫ voluit
dauid corā ſe pſallentem occidere·j·
Regū·xviij·et·xix·
Voluit etiā ꝓpriū filiū ionathā da
uid accuſantē occidere ibidem·xx·
Abſolon cōtra patrē ſuū dauid ma-
le inſurrexit·ij·Regū·xv·

Item nota de ieroboā·iij·Regū·xij
De achab·iij·Regum·xx·
De manaſſes·iiij·Regum·xxj·
De amon Heſter·iiij·
De duob⁹ preſbiteris contra ſuſannam Danielis·xiij·
De alchimio falſo ꝓditore·j·Machabeorum·vij·
Item quomodo ioppite·cc·iudeos in mari ſubmerſerūt·ij·Macha·xij·
De anthiocho·ij·Machabeorū·ix·
Item quomodo inſurrexerunt cōtra jeremiam pdicantē Jeremie·xxxvij·
Judei volebant de ſupercilio montis pcipitare ihesum·Luce·iiij·
Judei xpm iherosolimā venientē vt regem adorauerūt et pauloplus clamauerunt regem nō habemus cruxifige eum Johannis·xix·
Quando paulus et barnabas verbum dei pdicabant iudei contradicebant blaſphemantes et ita cōuerſi ſunt ad gentes Actuum·xiii·et·xiiij·
Item quomō paulū lapidauerunt et extē ciuitatē extraxerūt Actuū·xiiij·
Item ipe et ſocij eius fuerunt virgis ceſi Actuum·xv·
Item argentarius in epheſo faciens ymagines dyane concitauit cū alijs artificibus populum contra paulū Actuum·xix·
Item in iheruſalem facta eſt turbacio et cōgregacio cōtra paulū et trahebāt ipm extra templum et vix potuit eripi a tribuno qui cum militibus ſuperuenit et poſtea dixerūt nō licet hominē talem viuere ſuper terram Actuum·xxj·

De obediencia et inobediencia·

Volens deus hoiem ſub obediencia viuere ſtatim vt conditus eſt ipm pceptis alligauit et quia ipe inobediens fuit grauiter eū puniuit Geñ·ij·et·iij·
Noe deo pmpte in omnib⁹ obediuit et ceteris in diluuio pereuntib⁹ ipe cū ſuis ſaluatus ē Geñ·vij·
Precipiēs dñs de circūciſione quis graue eſſet non diſtulit abrahā implere Geneſis·xvij·
Item peeptum de ymolacione filij nō diſtulit ſ; ſtatim implere ſatagebat niſi dñs aliť ordinaſſ; Geñ·xxij
Joſeph patri volenti eum ad fres ſuos mittere ſtatim paratus obediuit licet ipi fratres prius de crimine eum accuſaſſet Geñ·xxxvij·
Obediuit moyſes dño quādo ducatū populi iſrł ſibi impoſuit tñ prius quinquies ſe excuſauit Exodi·iiij·
Magnā obedienciā pmiſerunt filij iſrł deo dicentes oīa q̄ locutus ē dñs faciem⁹ licet cōtrarium ſemper fecerunt Exodi·iiij·
Ipi cum eſſent in deſerto ad p̄cepta dñi tentoria erigebāt et ad imperiū eius deponebant Nuī·iiij·
Item iuxta mandatū dñi ad terram pmiſſionis aſcendere timuerunt ſed poſtea dño phibente aſcendere conati ſūt iō male ſucceſſit eis Nuī·xiiij
Quādo autē ex obediencia pugnauerunt pauci ex eis multos deuicerunt Nuī·xxj·
Item euntes ad bellū contra mandatum dñi et moyſi multi ex eis a paucis deuicti ſūt Nuī·xiiij·
Quia trāſgreſſus eſt acham mandatū ioſue ppłs fuit in plio ſuperatus et ipe a populo lapidat⁹ Joſue·vij
Saul offerens holocauſtum contra mandatum ſamuelis reprobatus eſt ·j·Regum·xiij·

Item ipſe pepercit agag regi amalech et gregibꝫ ouiū et ceteris p̄cioſis ideo dixit ei ſamuel meliꝛ eſt obediencia ꝙ̄ victima .j. Regū .xv.

Dauid licet vnctus eſſet in regē per ſamuelem tn̄ obediebat pr̄i mittenti eū ad deferendū victualia in prelio exiſtētibꝫ fratribꝫ ſuis .j. Regū .xvij.

Predixit dn̄s ſalomoni ꝙ ſi faceret omnia que p̄ciperet ei firmaret thronū regni ſui ſuper iſrl̄ in ſempiternū ſi aūt auerteretur et non cuſtodiret mandata eius deleret eum de ſuperficie terre .iij. Regum .ix.

Et impletū eſt .iiij. Regū vltimo.

Cū ad mandatū helizei naaman indignatus recederet dixit ei ſeruꝰ ſuꝰ dn̄e et ſi ꝓpheta rem grandē dixiſſet tibi vtiqꝫ facere debuiſſes .iiij. Re .v.

Thobias iunioꝛ auditis exhortacionibꝫ pr̄is Reſpondit ei oīa q̄cunqꝫ p̄cepiſti michi pater faciā Thobie .v.

Quicq̄d p̄cipiebat mardocheus obſeruabat regina heſter et ita cuncta faciebat ꝙ eo tp̄e ſolita erat qn̄ eā paruulā nutriebat Heſter .ij.

Jonas inſipienter recuſabat obedire deo p̄cipienti vt iret ad p̄dicandū in niniue et iō ordināte deo ꝓiectꝰ eſt in mari et deuorauit eū piſcis in cuiꝰ ventre fuit tribꝫ diebꝫ Jone .j.

Mathatias dixit nūcio regis anthiochi et ſi omnes obediant regi ego et filij et fratres mei legi patrū noſtrorū obediemꝰ .j. Machabeorū .ij.

Cito obedierūt apoſtoli xp̄o dn̄o vocati ſtatim relictis omnibꝫ ſecuti ſūt eum Mathei .ix. et .iiij.

De obedientibus verbo et nō facto vel facto et nō verbo ꝓponit dn̄s exemplū duorū filiorū quorū vnꝰ dixit ſe iturū in vineā pr̄is et nō iuit alt̄ negauit et tn̄ iuit Mathei .xxi.

Malis p̄latis etiā dn̄s obediendū eſſe p̄dixit Mathei .xxiij.

Sup cathedrā moyſi ꝛc. Oīa ergo q̄cunqꝫ dixerint facite ſc̄m opera aūt eorū nolite facē ꝛc. xp̄s legi obediuit qn̄ circūciſionē ſuſcepit et qn̄ in templo cū oblacionibꝫ preſentari voluit Luce .ij.

Et qn̄ de agno paſcali cum diſcipulis comedit Mathei .xxvj.

Ipſe ꝓ nobis obediēs factus ē patri vſqꝫ ad mortē crucis Philipen̄ .ij.

Cū arguerent̄ ap̄li a principibꝫ ſacerdotū ꝙ nō ſuarent mandatū eorum Reſponderunt obedire oportet deo magis ꝙ̄ hominibꝫ Actuū .iiij.

Saulꝰ ad terrā ꝓſtratus a dn̄o correptꝰ ſtatim ad obediendū ſe obtulit dicēs dn̄e q̄d me vis facē Actuū .viij.

Cornelius ait petro omnes nos ſumus parati audire quecūqꝫ p̄cepta ſunt a dn̄o Actuum .ix.

Paulus p̄cepit ap̄lorum et ſeniorū p̄cepta cuſtodire Actuum .xiiij.

De odio.

Poſt pcc̄m p̄morū parentū deus ſtatim poſuit inimicicias int̄ mulierē et ſpentē Ge .iij.

Rixati ſūt paſtores de gerara cōtra paſtores yſaac pro puteo quē foderunt ideo vocauit yſaac puteum inimicicias Geneſis .xxvj.

Oderat eſau iacob pro benedictione patris quā recepit dixitqꝫ in corde ſuo venient dies luctus patris mei occidamqꝫ iacob Geneſis .xxvij.

Dixit iacob ſymeoni et leui turbaſtis me et odioſū me feciſtis chananeis et phereſeis habitatoribꝫ terre huius Geneſis .xxxiiij.

Videntes fratres ioſeph q̄ a patre
cunctis fratribꝰ plus amaretur ode-
rant eum Geneſis·xxxvij·
Oderant filios iſrahel egipcij et af-
fligebant eos Exodi·j·
Dixit dn̄s ad moyſen hoſtes vos
ſenciant madianite et percutite eos
q̄z hoſtilit̄ egerūt cōtra vos Nūi·xxv
Perrexerunt maiores natu de gala-
ad ad iepte dicētes eſto princeps no
ſter quibꝰ ille reſpōdit Nōne vos
odiſtis me et eieciſtis me de domo
patris mei Judicum·xj·
Vxor ſampſonis lacrimas fundens
ait ad eum odiſti me et non diligis
me ideo problema nō vis indicare
michi Judicum·xiiij·
Videns ſaul q̄ populus alta de da-
uid ſenciebat et q̄ ipſe ſtrennue et
prudenter in omnibꝰ agebat factus
eſt inimicus eius omnibꝰ diebꝰ eius
j·Regum·xviij·
Poſtq̄ amon thamar ſororem̄ ſuā
oppreſſerat exoſam eam habuit ni-
mis Regum·xiij·
Tres aduerſarios ſuſcitauit dn̄s ſa
lomoni poſtq̄ ab eo per peccatū re-
ceſſit videlicet ad ydumeū zaron fi-
lium helyada et ieroboam ſuū ſuū
iii Regum·xi·
Impia ieſabel helyam perſecuta eſt
q̄z ꝓphetas baal ipſe fecit occidi·iij·
Regum·xix·
Cum argueret helyas achab ꝑ ini-
qua morte ipſius naboth ait achab
ad helyam num inueniſti me inimi-
cum tuum tibi qui dixit inueni·iij·
Regum·xxj·
Dixit achab ad ioſaphat regem iu-
da remanſit de ꝓphetis dn̄i micheas
Sed ego odi eum q̄z non ꝓphetizat
michi bonum ſed malum omni tem
pore·iij·Regum·xxij·
Heſter regina conquerēs de aman
regi aſſuero dixit heſter hoſtis no-
ſter eſt et inimicus peſſimꝰ ē et ille
aman Heſter·vij·

¶ De bono opere.

Poſuit dn̄s hoīem in paradi
ſo vt operaretur et cuſtodi
ret illum Geneſis·ij·
Poſtea emiſit eū extra illū vt ope-
raretur terrā dicens in ſudore vultꝰ
tui veſceris pane tuo Gen̄·iij·
Salomon edificauit domū dn̄i et
domū ſuā et prius domū dei et licet
opus illud eſſet maius tn̄ in mino-
ri tp̄e illud cōpleuit·iij·Regū·vj·
Egreſſi ſūt hij qui operabant̄ induſtrie
et ſuſcitauerunt domū dei in ſtatū
priſtinum et firmiter eum ſtare fece
runt·ij·Paralipo·xxiiij·
Ezechias rex iuda operatus eſt bo
num rectum et verū coram dn̄o vo-
lēs requirere dominum in toto corde
ſuo fecitq̄z et proſperatus eſt·ſecun-
do·Paralipomenon·xxxj·
Anno·xx·reditus filiorū iuda de ba
bilone ceperunt fundare templū io-
ſue vero filiꝰ ioſedech et fratres eiꝰ
inſtabant ſuper eos qui faciebant
opus Eſdre·v·
Precepit rex darius vt domus dn̄i
edificaretur in iheruſalem et darent̄
ſumptus de archa regis ne impedi-
retur opus Eſdre·vj·
Arguunt̄ ocioſi tota die nichil ope-
rantes et remunerant̄ operarij bonū
operantes Mathei·xx·
Seruus quinq̄z talenta acceperat et
operatus eſt in eis lucratus eſt alia
quinq̄z et a dn̄o cōmendat̄ et p̄mia
tur. Similiter qui duo acceperat.

Sed qui vnū accepit et abſcondit talentum illud pdidit qꝫ talentū et a dn̄o reprobatus eſt Mathei·xxv·

Opus magdalene q̄n vnxit dn̄m recumbentem a dn̄o aꝓbatum eſt et memorie cōmendatū Mathei·xxvi·

Laudabilia opera parentum a filijs imitanda et exercenda oſtendit xps dicēs ſi filij abrahe eſtis opera abrahe facite Johannis·viij·

Opera bona comparat dn̄s ſemini dicens q̄ parce ſeminat parce et metet apl's qꝫ ad theſſalomicen̄·reprhendit dicēs. Qui nō vult operare nō manducet·ij·Theſſalomicen̄·iij·

Tabita plena operibꝫ bonis et elemoſinis reſuſcitata fuit ad vitam. Actuum·viij·

De⁹ opan̄te plus attendit q̄ op⁹.

Cayn obtulit de frugibꝫ terre munera dn̄o abel de gregibus ſꝫ reſpexit dn̄s ad abel et munera eius. Cayn vero et munera eius nō reſpexit Gen̄·iiij·

Riſus abrahe de promiſſione filij aꝓbatus fuit riſus vero ſare reprehenſus Geneſis·xviij·

Signa et opa que fecerūt moyſes et aaron corā pharaone fecerūt etiā malefici egipciorū ſꝫ manifeſtū eſt qꝛ nō eq̄liter accepta erāt Exodi·vij·

Equalia thuribl'a habuerūt chore et illi de ſecta ſua ſicut aaron ſed tn̄ nō equaliter acceptauit deus incenſum Numeri·xvj·

Saul q̄n fuit inter ꝓphetas depoſuit veſtimenta ſua et ꝓphetizare cepit ſꝫ nichil ei ꝓfuit·j·Regū·xix·

Oza extendens manū tenuit archā ne caderet de plauſtro et quãq̃ bonum opus faceret tamen qꝛ non licuit ſibi archam tangere a dn̄o percuſſus eſt·ij·Regū·vj·

Ozias rex iuda lepra percuſſus ē qꝛ voluit incenſū ſuper altare odolere licet in ſe opus bonū ſit tn̄ ſibi nō licebat·ij·Parali·xxvj·

Reprobat dn̄s per yſaiam oblaciones quas ſibi offerri inſtituit ꝓpter offerencium prauitatem dicēs quid michi multitudo victimarū nam manus vr̄e plene ſūt ſanguine·

De fortitudine operandi malū.

Cayn forcior fuit abel q̄n inſurrexit in eū et occidit Geneſis·iiij·

Multum laborauerūt illi q̄tuor reges qui poſt magnā ſtragē hoīm debellarūt ipm regē ſodomorū et loth nepotē abrahe cū alijs captiuos duxerūt Gen̄·xiiij·ſed male euenit eis·

Abymalech fili⁹ gedeonis magnā fatigacōēꝫ habuit occidendo·lxxviij·fratres ſuos et poſtea ſiccimitas oppugnando et tn̄ cito poſt miſerabilit̄ eſt occiſus Judicum·ix·

Saul fortiter et multiplicit̄ pſequebat̄ dauid et tn̄ nō potuit ꝓpoſitum ſuū obtinere·j·Regū·xviij·

Abſolon cōtra prēꝫ ad tps p̄ualuit et tn̄ male finiuit·ij·Regū·xviij·

Multū laborau't ipe ieroboam pugnādo et occidēdo ad h' vt poſſet populū iſrl' auertere a dauid·iij·Re·xij·

Holofernes terras multas perābulādo deuaſtau't vt eas poſſꝫ imperio dn̄i ſui ſubiugare ſꝫ tandē iudith caput ei⁹ amputau't Judith p totū.

Anthiochus euphanos multū laborauit vt cultū dei in iudea deſtrueret ſꝫ in fine miſerabiliter et turpiter interijt·ij·Machabeorum·ix·

Judas ſatis malus extitit qui dñm
ſuum manibus tradidit iudeorum
Mathei·xxvj·
Impij iudei diſcipulos xp̄i ſermonī
b9 verberib9 et carcerib9 frequentr
et fortiter afflixerunt Actuū·iiij·
Vnde lyſias tribunus paulū detine
re p̄cepit tunc plus q̄ꝑ quadraginta
iudei venerant nichil guſtantes do=
nec paulū interficerent ſed tn̄ eū ſe=
crete ad alium locum miſit et eos a
ꝓpoſito impediuit Actuū·xxiij·

De oppreſſione bonorum.

Cayn abel oppreſſit et occi=
dit Geneſis·iiij·
Sodomite ip̄m loth multi=
pliciter afflixerunt Geneſis·xix·
Egipcij filios iſrahel multiplicitr
oppreſſerunt Exodi·v·
Abymalech filius gedeonis ſeptua=
gintaocto fr̄es ſuos occidit Judi·ix·
Saul dauid perſequebat̄ qui tn̄ fi=
deliter et vtiliter ei ſeruierat·j·Re=
gū·xviij·xix·xxiij·xxvj·
Abſolon intantū cōmouit populū
contra patrē ſuū dauid q̄ꝑ cōpulſus
eſt de iheruſalē fugere·ij·Regū·xv·
Jeſabel regina cōminata ē q̄ꝑ helyā
occideret vnde ille timens ibat quo=
cumq3 eā ſciebat·iij·Regum·xix·
Ad imperiū joas regis iuda lapida
tus eſt zacharias filius ioiade q2 ar
guebat populū et regē ſculptilibus
ſeruientes·ij·Parali·xxiiij·
Nabuchodonoſor miſit holofernē
principē q̄ ppl̄m dei ipi nabuchodo
noſor multiplicit̄ afflixit Judith·ij·
Aman q3 ſuperbus et crūdelis oim̄
iudeorum necem a rege aſſuero ꝓcu
rauit Heſter·iij·
Nabuchodonoſor rex babilonis
ananiam et ſocios eius in fornacem
ardentem miſit q2 ſtatuam eius ado=
rare nolebant Danielis·iij·
Daniel bis procuratus a malis ho=
minib9 in lacum leonū miſſus fuit
Daniel·vj·et·xiiij·
Anthiochus fecit iheroſolimis terri
bilem hoim̄ cedem·j·Macha·j·
Bachides a rege demetrio tm̄ exer=
citū cōtra iudā machabeū perduxit
q̄ꝑ ip̄e iudas in bello cecidit et ſui cō
militones ab eo fugierunt·j·Ma=
chabeorum·ix·
Proditor triphon et doloſus q̄ dñm
ſuū regem anthiochū adoleſcentem
dolo occidit ionatham et filios ei9
nequiter occidit·j·Macha·xij·
Herodes adulter iohannē baptiſtā
nequiter decollauit Mathei·xiiij·
Saluator noſter fuit percuſſus delu
ſus ab anna cayphe herode et a py
lato crucifixus Mathei·xxvij·
Principes ſacerdotum et qui cum
ipo erant iniecerunt manus in apo=
ſtoles et poſuerunt eos in cuſtodia
et poſtea cedebant eos Actuū·v·
Itē ſtephanū lapidauerūt Act·vj·
Herodes agrippa miſit manus vt
affligeret queſdā de ecclēſia. Occi=
dit autē iacobū fratrem dn̄i et petrū
incarcerauit Actuum·xij·
Judei concitauerunt religioſas mu
lieres et primes ciuitatis et excita=
uerunt perſecucionē in paulū et bar
nabam et eiecerunt eos de finibus
ſuis Actuum·xij·
Judei lapidauerunt paulū in liſtris
et traxerunt eum extra ciuitatē eſti=
mantes eū mortuum Actuum·xiiij·
Queſtionarij qui per phitoniſſam
puellā pecuniā collegerunt. Poſtq̄ꝑ
paulus demoniū ab ea eiecerat ipi

cōcitauerūt principes et ingratis de
philippis ita φ paulus et ſocij fui
iuſſi ſunt virgis cedi et in carcerem
mitti Actuum·xv·

¶ De oracione·

Humilit̄ et diſcrete inſtant̄ et
pie orauit abraham dn̄m p
ſo domitis Geneſis·xviij·
Yſaac dep̄catus eſt deū p vxore ſua
ſterili quā parituram fore diſpoſue
rat dn̄s Geneſis·xxv·
Jacob ſe ab vxore et familia ſeq̄ſtra
uit et dn̄m quotidie humiliter exo:
rauit Geneſis·xxxij·
Orauit dn̄m ſepe moyſes vt plagā
ab egipto auerteret et exaudiuit eū
dn̄s licet illi mali eſſent Exodi·viij
In bello qd̄ habuerūt filij iſrl̄ cont
amalech plus fecit moyſes orādo φ
ioſue preliando Exodi·xvij·
Poſt adoracōez vituli videbat̄ dn̄s
pplm velle delere ſ3 moyſes p orōis
inſtanciā veniā obtinuit Exo·xxxij·
Per oracionē moyſi obſorptus eſt
ignis qui caſtra murmuranciū deuo:
rabat Nūi·xi·
Dn̄s pplo petenti carnes in deſerto
tribuit licet in malū eorū Nūi·xi·
Vbi pt3 φ exaudicio oracionis nō
eſt ſemper ſignū dei dilectionis·
Maria per oracionē moyſi a lepra
curata eſt Numeri·xij·
Populus etiā ab ignitis ſerpenti:
bus Numeri·xxi·
Anna orabat dn̄m flens largit̄ loq̄:
batur aūt in corde et vox penit9 nō
audiebat̄ et tamen qd̄ pecijt obti:
nuit·j·Regum·j·
Pugnaturi filij iſrl̄ contra philiſte
os dixerunt ſamueli ne ceſſes p no:
bis clamare vt ſaluet nos de manu
philiſtinorum·j·Regum·vij·
Nō placuit dn̄o φ filij iſrahel regē
pecierūt et tamen dixit ſamueli audi
vocem eorū·j·Regū·viij·
Dauid dep̄catus eſt dn̄m p paruo
filio ieiunauit et iacuit ſuper terrā.
Non9 fuit mod9 orandi ſ3 tn̄ dau°
nō fuit dign9 exaudiri·ij·Regū·xij·
Orauit helyas cū inſtancia magna
et cōtinue p pluuia quā tandem ob
tinuit·iij·Regum·xviij·
Joſaphat rex iuda totū ſe contulit
ad rogandū dn̄m quādo audiuit φ
maxima multitudo genciū venit con
tra eum·ij·Paralipommon·xx·
Nota φ fideliter et diligent̄ ac pru:
dent̄ orauit ezechias rex iuda et etiā
miſit ad yſaiam vt oraret quādo au
diuit nuncios regis aſſiriorum·iiij·
Regum·xix·
Item alias cōuertit ad parietē et fle
uit fletu magno ideo vitā longiorē
obtinuit·iiij·Regum·xx·
Miro mō fuit humil̄ et efficax ma:
naſſe oracio·ij·Paralipo·xxxiij·
Eſdre·viij·ibi ſcribit̄ ieiunauimus
et orauim9 dn̄m p recto itinere et ſe
cure euenit nobis et pſpere·
Thobias iunior accepta vxore trib9
noctib9 orōib9 ſe cōtulerūt.tho·viij
Sara filia raguelis audita cōtume
lia ancille perrexit in ſuperius cubi
culū et trib9 dieb9 in oracione perſi:
ſtens cū lacrimis dn̄m dep̄cabat̄ vt
ab illo imperio liberaret eam et po
ſtea factum eſt·Thobie·iij·
Filij iſrl̄ audita potencia holofernis
ſe oracionib9 cōtulerūt Judith·iiij
Et iudith ait et nichil aliud fiat ni
ſi oracio p me ad dn̄m Judith·viij
Et ſic acceſſit ad holofernē et prius
fuſa orōe eū decollauit Judith·xiij·

Heſter locutura regi iuſſit vt iudei
ꝑ ea orarent. Et nota ibidē̄ de oꝛōe
mardochei et heſter pro populo ſuo
Heſter· iij·
Ananias et ſocij ei⁹ orauerūt deum
in fornace dicentes bn̄dictus es do
mine patrū noſtrorū Danielis· iij·
Suſanna videns om̄e humanū ſibi
deeſſe auxilium ſuſpexit in celum et
recurrit ad orationis auxiliū et ex=
audita eſt Daniel· xiij·
Orauit ionas de ventre piſcis et ex
auditus eſt Jone· ij·
Judas clamauit in celū et orauit ꝓ
dei miſericordia quādo cōuertit exer
citū gorgie· j· Machabeorū· iiij·
In duob⁊ aūt p̄lijs nō orauit ſcʒ cō
tra anthiochū imperatorē tūc n̄ vici
et cōtra bachidē· j· Macha· vj· et· vij
Jonathas videns ꝙ omēs exceptis
paucis eū reliquerat ſcidit veſtimē
ta ſua et orauit et poſtea victoriam
obtinuit. j· Machabeorū· xj·
Item· ij· Machabeorū· j· Nos iudei
ſcripſimus vobis in impetu et in tri
bulacione que ſuperuenit nobis et
orauimus et exauditi ſum⁹ ibidem.
Itē nota· ij· iiij· et· vij· Machabeorū.
In euangelijs multi et diuerſi xp̄m
exorabant et ſuas petitiones obtine
bant xp̄us in montē aſcendit ſolus
orare Mathei· xiiij·
Vbi oſtendit ꝙ oraturi turbas ef=
fugere debem⁹ vt turbemur ipe mo
dū orādi docuit Mathei· vi· luce· xi
Sic orabitis pater noſter ipe obti=
nere ꝑ debitā orōem ꝓmiſit luce· xi
dicens petite et accipietis. Itē iohan
nis· xiiii. Si quid pecieritis patrem
ipe inſtāte paſſione orauit et orare
docuit Mathei· xxvi· dicens vigila=
te et orate. Ad orandū humiliter et
ſecrete ꝓpoſuit exemplū de phariſeo
et publicano luce· xviij·

Poſt aſcenſionem dn̄i diſcipuli cū
matre iheſu in iheruſalem orātes ſpi
ritū ſanctū acceperūt Actuum· j·
Apoſtoli volentes vnū loco iude eli
gere ſtatuerūt duos et orantes dixe
rūt tu ſcis dn̄e quē elegeris Act· j·
Stephanus in morte ꝓ ſe et inimi=
cis ſuis orauit Actuum· vij·
De cornelio dicit᷑ Actuum· ix· ꝙ ora
ciones tue et elemoſine aſcenderunt
in memoriā in conſpectu dei.
Quādo petrus ſeruabat᷑ in carcere
herodis oꝛō fiebat ſine intermiſſione
ab eccleſia ad deū ꝓ eo Actuū· xij·
Aſcendit petrus in ſuperiorē partē
domus vt oraret ꝓ familia inferius
in domo ſymonis coriarij Actuū· ix
Orans paulus in templo tractus in
ſtuporem mentis vidit dn̄m iheſū di
centem ſibi velociter exi de iheruſa=
lem Actuum· xxij·
Paulus oraciones aliorū petebat
dicens ad Ro· xv· Obſecro vos fra
tres vt iuuetis me in oracionib⁊ ve=
ſtris ad deū vt liberet me ab infide=
lib⁊ qui ſunt in iudea ipe ꝙ̄ ꝓ alijs
orabat Roma· j· Memoriā veſtri fa
cio ſemper in oracionib⁊ meis.
Itē iacob⁊ oꝛō fidei ſaluab᷑ infirmū
Item orate ꝓ inuicem vt ſaluemini
Jacobi· v·

De pace et concordia.

Talia fecit deus in principio
duplicia ſcʒ maſculum et fe=
minam hominem autem fe=
cit vnū Geneſis· j·
Et ex illo omnes et ſinguli deriuati
ſūt vt ſicut ab vno principio omēs
deſcenderunt et ꝓceſſerunt ita in eis
vnitas et cōcordia remaneret diui=
cie et copia tpaliū illā pacē et con=
cordiā pluries deruperūt vtʒ in pa=
ſtorib⁊ abrahā et loth Gen· xiii·
Itē de yſaac et paſtorib⁊ Gen· xxvj

Audiẽtes gabaonite q̃ ioſue fecerat
i iericho et hay venerũt ad eũ et ſim
bn̄placitũ ei⁹ pacem cum eo fecerũt
Joſue·ix·

Phynees et legati ceteri miſſi ad fi
lios ruben audientes excuſacõez eorũ
placati ſunt Joſue·xxij·

Quãuis abſolon feciſſet fratrẽ ſuũ
occidi tñ ad pacẽ pr̄is reuocat⁹ ẽ et
cũ p̄rem perſequeret̃ adhuc tñ pater
pl⁹ pacẽ ꝙ mortẽ ei⁹ optabat dicẽs
ẽ ne pax puero abſolon·ij·Re·xviij

Dixit ſalomon requiem dedit michi
dn̄s per circuitũ et nõ ẽ ſathan neqꝫ
occurſus malus·iij·Regũ·v·

Miſit ionathas legatos ad bachi:
dẽ cõponere pacẽ cũ eo et tñ ipe ba:
chides dux fuerat in exercitu in q̃ iu:
das fr̄ ionathe ſuccubit·j·Mach·ix·

Rex demetrius ad ionathan miſit e
piſtolã verbis magf̄icis vt magf̄ica:
ret eũ dixit enĩ anticipem⁹ facẽ pa:
cẽ cũ eo priuſꝙ fiat cũ alexandro ad:
uſus nos et recordabit̃ oĩm malorũ
q̃ fecim⁹ in eum·j·Macha·x·

Cauſa pacis q̃ fuit tẽpore onye ſu:
mi ſacerdotis pulchre oſtenditur·ij·
Machabeorum·iij·

Ydoneitas prelati prudentis et pie
tas et bonitas et humilitas ſubdi:
torum faciunt ad pacem·

Poſtꝙ debellat⁹ fuit lyſias a iuda
machabeo libent̃ fecit pacẽ cũ eo in
telligẽs inuictos eſſe hebreos dei oi:
potentis auxilio miſit ad eos pmi:
ſitqꝫ cõſentire omnibꝫ q̃ iuſta ſūt et
regẽ cõpulſurũ amicũ fieri·ij·Ma·xj

Tantã pacẽ et cõcordiam vult dn̄s
inter homines eſſe ꝙ peccanti vſqꝫ
ad ſeptuagies ſepcies debeant relax:
are et dimittere Mathei·viij·

Pacem annũciauerũt angeli in xp̄i
natiuitate qꝛ ipi inter deũ et hoiem
peccatorem venit reformar: pacem·
Ipe qꝫ diſcipulos pacẽ habere do:
cuit Marci·ix· dicens Pacem habe
te inter vos.

Item pacem eos nũciare monuit·
Item ipe pacẽ eis reliquit Jo·xiiij·
Item poſt reſurrectionem pacem eis
optauit Luce·xxiiij· Johãnis·xx·

Paulus in epiſtolis ſuis cõmuniter
ſcribit gracia voƀ et pax quaſi neu:
tra ſine alia proſit·

¶ De paciencia et manſuetudine·

Ysaac pacienter ſuſtinuit quã
do eum pater ymmolare vo
luit·Geneſis·xxij·

Joſeph facinus qd̄ commiſerunt in
eũ fr̄es ſui pacient̃ tulit Geñ·xxxvij·
Et poſtea clement̃ indulſit Ge·xlv

Cito orauit moyſes p maria q̃ con
tra eum locuta erat Nũi·xij·

Filij effraym iurgantẽs contra ge:
deonem ſedati fuerunt per eius mã:
ſuetam reſponſionem Judicũ·viij·

Saul ſuſtinere noluit ꝙ viri qui de
trahebant ſibi occiderent̃·j·Reg·xj
Et dauid noluit occidere ſaul eum
perſequentem cum tamen frequen:
ter potuiſſet·j·Regum·xxiiij·

Quãdo abſcidit oram clamidis ſui
et quando inuenit eum dormientem
j·Regum·xxvj·

Fugiens dauid a facie abſolon ait
ad ſadoch ſi inuenero grãm in ocul
dn̄i reducet me·ij·Regum·xv·
Et ſemey maledicentẽ ſibi pacient̃
reſpondit·ij·Regum·xvj·

Miphiboſeth pacient̃ ſuſtinuit ſen
tenciã male cõtra ſe latã·ij·Re·xix·

Seniores dederunt bonum conſiliũ
ieroboam dicentes ſi placueris po:
pulo et leniẽris eos verbis clemen:
tibꝫ ſeruient tibi oĩ tp̄e·ij· Para·x·

Homines qui venerãt ad capiendũ

heliſeū n̄ permiſit ipē aliq̄d mali ha
bere ſ; pepercit eis et iuſſit ipis men
ſam apponi et refectos abire permi
ſit·iiij·Regum·vj·
Excecatus thobias mirā paciēciā
in omnib; oſtendit Thobie·ij·
Job perdēdo liberos et bona ſua et
q̄ſi ſeipm paciētiſſim⁹ fuit Job·j·
Pacientes fuerunt tres pueri in for
nacem ardentem miſſi qui ibidem de
um benedicebant Daniel·iij·
Sara filia raguelis cōtumeliā ancil
le pacienter ſuſtinuit eiq; michil re
ſpondit Thobie·iij·
Cū puniretur eleazar inter cetera
ait ſm animā hec libenter paciar·ij·
Machabeorum·vi·
Item nota de matre et ſeptem filijs
ij·Machabeorū·vii·
Item nota de paciencia dn̄i erga ſer
uū nequam Mathei·xviij·
Item nota q̄ q̄nq; credendū ē furo
ri perſequenciū vnde xp̄s qui occidi
venerat furorē iudeorū pluries decli
nauit qn̄ eū volebant de morte p̄ci
pitare et lapidare Johānis·xij·
Ipe eciā pacienter ſuſtinuit iniurias
ſibi factas tam verbis q̄ꝫ operib; et
in fine mortem tollerauit turpiſſimā
pacienter vt patet de ſe.
Item p̄ ipm perſequentib; patrem
exorauit Luce·xxiij·
Stephanus perſecuciones et tormē
ta pacienter ſuſtinuit Actuum·vij·
Sic et ceteri ſancti·

¶ De parentum honore·

Sem et iaphet benedictionē
patris meruerūt q: ipi nuda
to obſequiū p̄buerūt·
Cham vero maledictus fuit q: pa
tris nuditatē deriſit Geneſis·ix·
Precepit dn̄s per moyſen Deu·xxi
Si genuerit hō cōtumacem et p̄ter
uū filiū lapidib; obruetur. Nō au
dierūt filij hely patrem ſuum ipos
corripientem et ideo diuinam vlcio
nem receperunt·j·Regum·iiij·
Quia ionathas modicū mellis gū
ſtauit contra p̄hibicōem pr̄is morti
adiudicatus fuit a patre ſed tn̄ a po
pulo liberatus eſt·j·Regū·xiiij·
Abſolon q̄ pr̄em de regno expelle
re laborauit male interijt·ij·R e·xv·
Veniente berſabee mr̄e ſalomonis
aſſurrexitq; rex ſalomō et honorauit
eā et poſit⁹ ē thron⁹ mr̄i·iij·Reg·ij
Duo filij ſennacherib patrem occi
derunt ſed tn̄ neuter eorū regnauit
poſt eū·iiij·Regum·ix·
Thobias ſenior filiū inſtruit int̄ ce
tera cū acceperit de⁹ aīam meā corp⁹
meū ſepeli et honorem p̄hebis matri
tue omnib; dieb; tuis Thobie·iiii·
Criſtus ihesus deſcēdit cū maria et
ioſeph et erat ſubditus illis Luce·ii·
De templo ementes et vendentes eie
cit dn̄s dicens nolite facē domū pa
tris mei domū negociacionis et in
hoc et in alijs pr̄em honorauit Ma
thei·xxj·Luce·xix·Johannis·ij·
Ego ei honorifico pr̄ez meū·Jo·viij·

¶ De paupertate·

Patriarcha iacob recedens a
parentib; ſuis et vadens ad
laban fratrem mr̄is ſue nec
baculū legit̄ habuiſſe ſ; in ſolo ba
culo trāſiuit iordanē et qn̄ dormire
voluit lapides capiti ſuo ſuppoſuit
Geneſis·xxviij·
Moyſes paſcebat oues ſoceri ſui
vbi patet q̄ p̄prias nō habuit quia
alienas paſcebat Exodi·iij·
Saul vno puero cōtent⁹ iuit ad q̄
rendas aſinas pr̄is ſui·j·Regū·ix·
Pauper et pu⁹ fuit dauid q̄ cū oui
b; pr̄is i paſcuis remāſit·j·Reg·xvi

Pauꝑ fuit helias qn̄ petebat a vidua
ſareptena buccellam panis et paulu-
lum aque. iij. Regū. xvij.
Filij ꝓphetarū ſub helizeo in paupta-
te magna vixerūt q̄ parū panis et inſi-
pidū comedebāt pulmētū. iiij. Re. iiij
Filij rethabitarū ſb̄ iheremia domos
nō edificabāt ſemen nō ſerebāt vine-
as nō habebant Jeremie. xxxv.
Nabuzardan dū tranſiret terrā iuda
pauperibꝫ nichil hn̄tibꝫ pepercit diui-
tes et potentes occidit vel captiuos in
babilonem ſecū duxit. iiij. Regū. xxv
Exemplū pauptatis in xp̄o habemꝰ q̄
de pauꝑe mr̄e natꝰ i p̄ſepio poſitꝰ. lu. ij
In cruce locū non habuit vbi reclina-
ret caput Mathei. xxvij.
In fine nudus inter latrones ſuſpen-
ſus fuit Johannis. xix.
Diſcipuli xp̄i de ſtatu paupere electi
ſunt Mathei. iiij.
Juuenī q̄renti q̄d faciā vt vitā eternā
habeā reſpōdit xp̄s vade et vēde oia q̄
habes et da pauperibꝫ Mathei. xix.
De paupere lazaro Luce. xvj.
Pauperes ac debiles ad cenā magnā
introducti ſunt Luce. xiiij.
Petrus pauper fuit qui nec aurū nec
argentū poſſidebat Actuum. iij.
Item paulus dicit ſe fuiſſe in fame ſi-
ti et nuditate. Miram remuneracōem
ꝓmiſit xp̄s relinquentibꝫ oia Ma. xix.

De peccato.

Peccatū erubeſcenciā in hoie
cauſat. nā primi parētes in ſta-
tu inocencie de ſua nuditate n̄
erubeſcebāt ſꝫ ſtatim poſt peccatū eru-
beſcentes fecerūt ſibi operimentū Ge-
neſis. ij. et. iij.
Item infatuat vnde credebat adam a
facie dn̄i ſe abſcondere Gen̄. iij.
Itē timorē incutit vn̄ adā poſtq̄ꝫ pec-
cauͭ dixͭ timui eo q̄ꝫ nudꝰ eſſē. gen̄. iij
Item enormitas ſcelerū ad aures dei
clamat Geneſis. iiij.
Ecce vox ſanguinis fratris tui clamat
ad me de terra et iterū Gen̄. xix. Cla-
mor ſodomorū clamat ad me peccatū
puniuit deus temporalit̄ patet in adā
eua cayn et ſodomitis. Itē in filijs
iſrl̄ in mltis locis in pharaone Exo. x
Fecerūt filij iſrl̄ malū in q̄ dn̄s iratus
tradidit eos in manꝰ diripienciū eos
q̄ ceperūt et vendiderunt ⁊c̄ Judicū. ij.
Salomonē prudentiſſimū infatuauit
peccatū. iij. Regū. xj.
Itē famā eiꝰ maculauit. vn̄ Eccleſiaſti-
ci. xlvij. Dediſti maculā in glā mea.
Poſtq̄ꝫ iorā rex iuda cepit ābulare ꝑ
vias regum iſrl̄ peſſime receſſit ab eo
edom et noluit ei ſoluere tributū con-
ſuetū. iiij. Regū. viij. ij. Parali. xxj.
Dereliquerūt filij iſrl̄ p̄cepta dei et fe-
cerūt ſibi deos conflatiles ſeruierūt eꝫ
baal. Et poſtea ſequit̄ tranſlatus eſt
iſrahel de terra ſua. iiij. Regū. xvij.
Deſerta ē iheruſalem et oēs vrbes iu-
da ꝓpt̄ malū q̄d fecerūt vt me ad ira-
cundiā ꝓuocauerūt Jeremie. xliiij.
Cū ſanāſſet deꝰ hoiem in grabato ia-
centē poſtea inuenit eū in tēplo ait ecce
ſanꝰ factꝰ es iā ampliꝰ noli peccare ne
deteriꝰ aliq̄d tibi cōtingat Johā. v.
Mulieri in adulterio dep̄hēſe ait xp̄s
vade et ampliꝰ noli peccare Johā. viij

De penitencia.

Quādiu maria ſoror aaron man-
ſit extra caſtra filij iſrl̄ nō ꝓceſ-
ſerūt per deſertū Numeri. xij
Audiēs pp̄ls iſrl̄ dn̄m iratū eſſe ꝓpt̄
murmuracōes eorū fleuerunt nimis et
plꝰ facē voluit q̄ꝫ dn̄s p̄cepͭ Nū. xiiij.
Ad vocem angeli increpantis popu-
lo peccanti beneficia dei eleuauerēt oēs
voces ſuas et fleuerunt Judicū. ij.
Dixerūt filij iſrl̄ ad dn̄m peccauimus
tu redde quicq̄d tibi placeat et ſequit̄
doluit dn̄s ſuꝑ miſerijs eorū Judi. x.
Cito penituit dauͦ qn̄ nathan ꝓpheta
ip̄m de adulterio rep̄hendit. ij. Re. xij.
Achab rex iſrl̄ ſceleratiſſimꝰ coope-
ruit carnē ſuā cilicio ieiunauit et dor-
miuͭ i ſacco et ābulauͭ dimiſſo capite
et iō mutata ē pena ſua ⁊c̄. iij. Re. xxj.

Manaſſes rex iuda vinctus cathe-
nis in babilonem ductus egit peni-
tiam valde coram domino et reduxit
eum dominus in iheruſalē in regnū
ſuum · ij · paralipominon · xxxiij ·
Lamētātē eſdra ꝓ peccatis populi
dictū eſt ei ſi eſt penitentia in iſrahel
percuciamꝰ fedus cū domino deo no
ſtro · Eſdre decimo
Audita terribili potētia holofernis
ſacerdotes induerunt ſe cilicijs et ex
toto corde omnes orabant dominū
vt viſitaret populū ſuū · judith · iiij
Ipſa iudit habens ſuper lūbos ſu-
os cilicium ieiunauit omnibꝫ diebꝫ
ſuis p̄ter ſabatha et neomenies et fe
ſta domus iſrahel Judit octauo
Job quamuis eſſet iuſtus et timēs
deum ac recedens a malo tamen dice
bat Ego ago penitētiam i fauilla et
cinere · Job · xiij ·
Niniuite ad p̄dicationem ione in-
duerunt ſaccos a minore uſqꝫ ad ma
iorem et p̄dicauerunt ieiuniū et ege-
runt penitentiam Jonate iij
Appinquāte exercitu thimothei ma
chabeus et qui cum illo erant dep̄-
cabantur dominum terra capud a-
ſpergentes lumboſqꝫ cilicijs p̄cinc-
ti ad pedem altaris ꝓuoluti vt ſi-
bi eſſet ꝓpicius et inimicis eorum i
imicus · ij · Machabeorum · x ·
Johānes baptiſta ſanctificatꝰ anq̄
natꝰ auſterā vitā duxit vn̄ d' eo dixit
criſtꝰ ipe venit nō māducās neqꝫ bi
bens Mathei · xj · Luce · vij ·
Criſtꝰ p̄dicationē ſuā a penitētia le
gitur incepiſſe · Mathei · iiij ·
Exemplum penitētie de magdalena
Luce ſeptimo ·
Itē d' petro criſtū negāti Ma · xxvj
Itē de oue perdita i deſerto de drag-
ma perdita in domo Luce · xv ·
Item de filio prodigo ibidem ·
Caute volentes penitentiam agere
Exemplum poſuit de hijs ſuper quos
cecidit turris et occidit eos ſubdens
ſi non penitentiam ageritis omnes
peribitis Luce · xiij ·
Querentibus iudeis quoſdam corde
conpunctis quid faciemus viri fra-
tres ait ei petrus penitentiam agite
et baptiſetur vnuſquiſqꝫ veſtrum ·
Actuum · ſecundo ·
Auditis rationibꝫ petri q̄re mitti ē
ad cornelium vt eum baptizaret ta-
cuerunt fratres et glorificauerunt d'
um dicentes ideo et gentibꝫ penitē-
tiam deus ad vitam dedit Actuum ·
viij · Tota vita criſti pn̄ia fuit

De perſeuerantia et conſtantia

Joſeph qꝫ domina ſua ſingul'
diebꝫ moleſtatꝰ fuit pſeuerā-
ter reſiſtit operi nephādo Ge · xxxix
Moyſes nunquam vici poterat vt
vel in egipto remaneret vel vt par-
uulos et iumēta pharaoni relinque
ret Exodi · x ·
Dauid reprehenſus a fratre ſuo et
etiam a ſaul diſſuaſus nō deſiſtit ab
incepto ſed viriliter pugnauit et vi
cit · i · Regum · xvij ·
Perſeueranter egit ioab in obſidi-
one rabath donec capta eſſet ciui-
tas · ij · Regum · xij ·
Item cont abſolon · ij · Regū · xviii ·
Item contra ſibam fratrem botri i
obſidione ciuitatis abela · ij · regū xx
Quamuis neemias i edificādo mul
ta paſſus fuerat īpedimenta non ta
men ab opere ceſſauit donec murus
tōtaliter eſſet conſtructus Neemie
quarto et quinto

Thobias licet plaga cecitatis eſſet
percuſſus in timore tamen domini
continue permanſit. Thobie.ij.
Helijachim ſacerdos magnus allo-
cutus eſt omni iſrahel dicens ſcitote
quoniā dominus exaudiuit oratio
nes veſtras ſi permanſeritis in ora-
tionibꝰ et ieiunijs in conſpectu dei.
Judicum.iij
Mardocheus conſtanter ſe abſtinu
it ne amā ſuperbum adoraret. He-
ſter.iij.
Socij danielis cōſtanter regi dixe
runt notum ſit tibi rex quod ſtatuā
tuam non adoramus nec tuos deos
colimus. Daniel.iij.
Daniel non dimiſit ꝓpter regem de
cretum quin deum ter in die adora-
ret. Danielis.vj.
Suſanna conſtanter reſiſtit duobꝰ
ſenibꝰ nec eis conſentire voluit. Da
nielis.xiij.
Eleaſar multa tormenta et mortem
perſeueranter ſuſtinuit qꝛ noluit cō
tra legem ſuam carnes porcinas co
medere.ij.Machabeorum.vj.
Item de perſeuerantia matris et ſep
tem filiorum.ij.Machabeorū.vij.
Diſcipuli xp̄i cum matre iheſu et a
lijs mulieribꝰ poſt aſcentionem do-
mini perſeueranter permanſerunt in
oratione. Actuum.j.
Principes iudeorum videntes petri
conſtantiam et iohannis admirabā
tur. Actuū.x.
Paulus in confeſſione nominis cri
ſti i multis tribulatōibꝰ perſeuera
bat. Actuum.xx.
Alij etiam ſancti omnes i xp̄i cōfeſſi
one legūt vſqꝫ ad mortē ꝑſeueraſſe

¶ De permiſſione

Boni permittunt mala fieri
ꝓpter diuerſas cauſas ſicut
iacob permiſit abduci beni
amin tenere dilectum ꝓpter neceſſi-
tatē victualium ad inſtantiā filiorū
Gen.xxxxiij.
Moyſes permiſit dari libellū repu
dij odioſis vxoribꝰ qꝛ timebat i eis
vxoricidiū. Deutrono.xxiiij.
Dauid volēs cum populo ſuo exirē
ad prelium dixit ꝓpls melius ē nobis
vt in vrbe maneas ad quos rex ait
qd vobis videt̄ rectū h̄ faciā.ij. Re
gum.xviij.
Cognouit ſimō qꝙ triphō cū dolo pe
tebat duos filios ionathe et cētū ta
lēta argēti iuſſit tū argētum et pue
ros dare ne inimicitias populi ad v̄
ſū ſe cōcitaret.j. Machabeorum.xiij

¶ De preceptis

Preceptū leue ad iplēdum
breue ad recipiēdū facile ad
retinēdū dedit dn̄s primo pa
reti dicēs ex omni ligno paradiſi co
medetis. Geneſis.ij.
Ipe aūt male cuſtodiuit et penam
magnā i currit. Gen.iij.
Fecit noe q̄ precepit dn̄s ideo i diluui
o ſaluatus eſt. Geneſis.vij
Balaā ariolus dixit balach regi mo
ab nōne dixi tibi qꝙ quicquid ipera
ret dn̄s h̄ facerem. Numeri.xxiij.
Ecce q̄ntā reuerētiā habebat hō ma
lus ad iperiū dei ſpecialē mētionē fe
cit dn̄s ioſue de meditatione et ob-
ſeruatione legis qn̄ conſtituit eum
populi ducem. Joſue.j.
Ipe aūt nō pteriuit d' mādatis dn̄i
vniūſis nec vnū q̄dē verbū qd dn̄s
iuſſerat moyſi. Joſue.xj.
Saul tā ſignātez electꝰ ꝓpter tranſ
greſſionē pcepti piectꝰ ē.j.regū.xv

Rex dauid inſtruens filium ſuum
ſalomonem ait tunc proficere po:
teris cum cuſtodieris precepta que
precepit dominus moyſi ·j· Parali:
pominon ·xxij·
Ordinate ioia de ſummo pontifici du:
xerunt filium regis in iheruſalem et
impoſuerunt ei dyadema dederuntq
in manu eius tenandam legem et cō
ſtituerunt eum regem ·ij· para ·xxiij·
Conquerendo dixit dn̄s ·iere ·xxv·
Preualuerunt ſermones ionadab
filij rechab quos precepit eis vt nō
biberent vinum qui obedierunt p̄:
cepto patris ſui·
Ego autē locutus ſū vobis et vos
me non audiſtis Suſanna melius iu
dicauit incidere in manus hominū
quam derelinquere legem dei Da:
nielis ·xiij·
Multi ſub anthiocho maluerunt
crucidari quam legem dei infringe:
re ·j· Machabeorum ·j·
Due mulieres que natos ſecundū
legem et preceptum domini circum
ciderunt quarum infantibus ad vbe:
ra ſuſpenſis precipitate ſunt ·ij· ma:
chabeorum ·vj·
Item nota dē eleaſar qualem mor:
tem ſuſtinuit qui nolui carnes in le:
ge prohibitas comedere ·ij· Mach:
abeorum ·vj·
Item nota de matre cum ſeptem fili
is ·ij· Machabeorum vij
parentes iohannis baptiſte erant in
tendētes in omnibus mādatis et iuſti
ficationibus domini luce ·j
Adoleſcenti querenti a criſto quid
fatiam vt vitam eternā poſſideā re:
ſponſum eſt ei Si vis vitam ingre:
di ſerua mādata et vēde omnia ma
thei ·xviiij

Ad ſeruādum precepta domini nos
inducunt alie creature que ſine dif
ficultate obediunt ei. De bonis an:
gelis non eſt dubium quin ſint mi
niſtri eius et faciunt voluntatē eius
Pſalmo. C. ij·
Vnde Para. xxj imparauit dominus
angelo percucienti
Itē d̄ malis ſpiritibus. luce ·iiij·
Precepit dominus ſpiritui immun:
do vt exiret ab homine et exiuit
Item precepit ſoli vt non occideret
Joſue ·ix·
Item precepit coruis vt paſcerēt he
liam et fecerunt ·iij· Regū ·xvij·
Preceptum poſuit et non preteribit
Pſalmo. C ·lviij·

De bonis prelatis et principibus

Bonus prelatus fuit moyſes
populo iſrahel qui pro eius libe
ratione tociens ad pharaonē
acceſſit. Exodi ·vj·
Populum timentē confortauit di:
cens nolite timere dominus pugna
bit pro nobis. Exodi ·xiiij·
Clamabat ad dominū pro populo
qn̄ populus contra eum murmura:
bat. Exodi ·xvj·
Cum pugnaret contra amalech ip
ſe adorandū ſe conuertit et populū
multum iuuit. Exodi ·xvij·
Receſſurus appoſtolus et in montē
iturus bonos vicarios ſcilicet aarō
hur eis reliquit· Exodi ·xxiiij·
Videbatur dominus populum vel:
le delere et moyſen in gentē magnā:
exaltare ſed moyſes pro populo i:
ceſſanter orabat nec dignitatem al:
ciorem cupiebat. Exodi ·xxxij·
Deſiderabat etiam quod omnes de
populo prophetarēt licet honor ſuus

eo quod nimium videret minoratus fu-
iſſe. Numeri. xi.
Etiã ipe moriturus dñm ſolicite ro
gauit vt dominus populo de duce
ydoneo prouideret Nume. xxvij.
Seruiuit iſrahel dño omnibꝫ diebꝫ
ioſue ꝓpter qđ bonus prelatus mul
tum iuuat ad bonitatẽ populi. Jo-
ſue. xxiiij.
Samuel iudicabat iſrahel et circui-
bat bethel et galgala et maſphat
vt qui indigebant eo facilius poſſet
ad eum hꝛe acceſſum. j. Regum. vij
Dixit etiam ad populum abſit a me
hoc peccatum vt ceſſem orare ꝓ vobis
et docebo vos viam rectam et bonã
j. Regum. xij.
Videns dauid angelum populum
percutientem pro ſe et pro eis ora-
uit. ij. Regum. xxiiij
Salomon rectum dedit iudiciũ vn-
de omnes timuerunt eum videntes
dei ſapientiam eſſe in illo. iij. Re. iij
Signum eſt dilectionis dei quando
principem ac prelatum bonum po-
pulo concedit Vnde dixit ſaba regi-
na ſalomoni qꝛ dilexit te deus iſra-
hel ideo te poſuit regem ſuper eũ vt
facias iudiciũ et iuſticiã. iij. Regũ
x. et. ij. Paralipominon. ix
Quam diu vixit ioiada ſummus pon
tifex ioas rex iuda bonus fuit ſed
ipſo mortuo ad multa mala ſe con-
uertit. iiij. Regum. xij.
Joſaphat rex iuda conſtituit iudi-
ces ſuper populum et diligenter eos
inſtruxit. ij. Paralipominon. xix.
Bonus dux fuit machabeus et fra
tres eiꝰ poſt eũ. Mach. ꝑ totũ librũ
Cauſa pacis et boni ſtatus ciuita-
tis dicitur fuiſſe prudentia et pietas
Oniẽ ſacerdotis et bonitas ſubdito

rum ij. Machabe. ij.
Saluator noſter bonus paſtor ani-
mam ſuam pro nobis poſuit. Johã
nis decimo
Petrus paſtor eccleſie videns iude-
os male de diſcipulis ſentientes con
fidenter eos excuſauit et iudeos ſupe
rauit. Actuum. ij.
Bonus prelatus debet eſſe ſapiens
et diſcretus Sapientie. vj.
Diligite lumen ſapientie qui pre-
eſtis populo aliter enim non poteſt
mundum ab inmũdo ſpiritu diſcer
nere nec populum ſibi comiſſum fi-
deliter regere aut iuſte iudicare.
Bonus prelatus debet inter ſubdi
tos officia diſponere ſicut fecit mo-
yſes qui de conſilio ietro ſoceri ſui
conſtituit in populo decuriones qui
quenarios et decanos Exodi. xviij
Item debet puſillanimos et timi
dos animare ſicut fecit moyſes po-
pulo paueſcenti dicit noli timere.
Exodi. xiiij.
Item debet oppreſſos defendere ſi-
cut onias qui reſtitit helyodoro va-
lide templum domini volenti ſpoli-
are. ij. Machabeorum. iij.
Item debet pigros excitare ſicut fe-
cit iacob filios ſuos audiens quod
alimenta in egipto venderentur di-
cens quare negligitis. Geneſis. xlij
Item indigentibus propoſſe ſuo ne
ceſſaria miniſtrare ſicut fecit heli-
zeus quando panes diſtribuit inter
filios ꝓphetarum. iiij. Regũ. iiij.
Item debet ſuperbos refrenare et
increpare vt fecit moyſes dicens
multum erigimini filij leui. Nu-
meri. xvj.
Samuel etiam dixit ſaul quare nõ
audiſti vocem dñi. j. Regũ. xv.

Item debet diſtantes viſitare et ꝑſe
pue ad eum ire non valentes ſicut
fecit ſamuel circuendo et iudicando
.j. Regum. vij.
Item debet delinquentes punire ſi:
cut fecit moyſes qñ vitulum aure:
um adorauerunt. Exodi. xxxij.
Item debet cotumaces et peſtiferos
de grege expellere et extirpare ſicut
fecit moyſes de thore et illis qui eis
adheſerunt. Numeri. xvj.
Item debet pro omnibꝫ aſſidue ora
ſicut fecit moyſes et ſamuel ꝛc

¶ De prelatis malis

Recepit dominꝰ moyſi di:
cens. Numeri. xxv.
Tolle omnes principes po
puli et ſuſpende eos contra ſolē qꝛ
mali erāt dixᵗ moyſes ad aaron qñ
fecit populo vitulum quid tibi fecᵗ
populus hic vt induceres ſuper eũ
peccatum hoc maximum. Quã mul:
tum peccat p̄latus in ſubditos quã
do eorum praue condeſcendit volũ:
tati. Exodi. xxxiij.
Totum pondus p̄lij verſũ eſt i ſaul
et occiſus eſt. j. Regum. xxxj.
Malus fuit et deo non placuit ro:
boam quia populum nimis grauare
voluit magnam eius partem perdi:
dit. iij. Regum. xij.
Ipſe quoqꝫ ieroboã populum ydo
la fecit adorare. iij. Regum. xij.
Rex ſyrie precepit principibꝫ et pó
pulis ſuis dicens non pugnabis cõ
tra maiorem et minorem quempiam
ſed contra regem iſrahel ſolum qui
fuit achab nequiſſimus licet habi:
tum mutaſſet tamen occiſus eſt. iij.
Regum. xxij.

Manaſſes rex ſeduxit iudam et ha
bitatores iheruſalem vt faceret ma:
lum. ij. Paralipominon. xxxiij.
De nabuchodonoſor dicit Yſa. xiiij.
Item terra tua diſperdiſti populũ
et occidiſti. Sedechias dixit princi:
pibꝫ ieremiam occidi petentibꝫ ecce
in manibꝫ veſtris ē. Jeremie. xxxviij.
De malis principibꝫ et prelatis di:
citur. Ezechielis. xxxiiij.
Ve paſtoribꝫ iſrahel qui paſcebant
ſemetipſos. Et nota ibidem multa
conſequenter mali fuerunt preſpite
ri qui ſuſanam ad mortem condem:
nabant. Danielis. xiij.
Rex demetrius conſtituit alchimie
proditorem et impium in ſacerdocĩ
et mãdauit vt i filios iſrahel faceret
vltionem. j. Macha. vij.
Bachides elegit viros ipios et con
ſtituit eos dominos regionis expũ:
nabat amicos iude. j. Machabe. ix.
Proprietatem malorum p̄latorum
tangit dominus. Mathei. xxiij.
Super cathedrã moyſi ſederũt ſcri:
be et phariſei ꝛc dicũt et nõ faciũt
et ſequitur Clauditis regnum celo
rum ante homines et vos non intra
bitis. Item iohannis. x. Mercenari
us et qui non eſt paſtor videt lupũ
venientē dimittit oues et fugit Pila
tus ſciens quod iudei criſtum per in
uidiam ſibi tradidiſſent tamen ꝓp:
ter fauorem populi tradidit eum vo
luntati eorum. Mathei. xxvij.
Principes ſacerdotum et qui cũ illꝰ
erant iecerunt manus i appoſtolos
et poſuerunt eos in publica cuſtodi
a. Actuum. iiij.
Itē nota quod princeps ſacerdotũ
paulum percuti fecit. Ac. xxiij.

¶ De proditione

Saul ꝓmiſis dauid ſe datu
rum filiã ſuã vt per hanc oc
caſionem poſſit a philiſte-
is occidi·j. Regum·xviij·
Saluauit dauid habitatores ceijle
ab exercitu philiſtinorum et tamen
voluerunt eum tradere ſaul ipſum ꝑ
ſequenti·j. Regum·xxiij·
Poſtquam ſaul fleuerat dolens de
perſecutione dauid et eidem iura-
uit poſtea perſecutus eſt eũ ita ne-
quiter ſicut prius·j. Regum·xxiij·
Vrias litteras tulit a dauid ad io-
ab de morte propria·ij·Regum·xj·
Cum ſalutaret ioab amaſam quaſi
vellet eum oſculari percuſſit eum et
effudit inteſtina eius ·ſecudo ·Re-
gum·viceſimo
Zari dux medie partis equitum oc-
cidit hela dominum ſuum et regna-
uit poſt eum ſeptem diebus tantũ
obſeſſus enim et circundatus ab ho
ſtibus in ciuitate ſeipſum cum pala
tio ſuccendit·iij. Regum·xvj·
Duo filij ſenacharib ipſum domi-
num ſuum in templo occiderũt neu-
ter tamen poſt eum regnauit ·iiij·
Regum.xix·
Duo ianitores aſſueri in ipſum in-
ſurgere volebant et eum occidere·he
ſter ſecundo·
Yſmahel filius nathanie et multi a
lij cum eo venerũt ad godoliã et pꝰ
prandium ipſũ occiderunt. Jeremie
quadrageſimo primo
Anthiochus miſit tribunum in ci-
uitates iuda qui venit in iherusalem
et loquebatur illis verba pacifica
in dolo et ipſi crediderunt ei et poſt
ea repente irruit ſuper ciuitatem et
percuſſit eam plaga magna ·j·Ma-
habeorum·j·
Anthiochus qui cum non poſſet
cape ciuitatem iheruſalem miſit ad
illos qui in ea erant pacem facere et
illi receperunt eam et iurauit eis rex
ſed cito rupit iuramentum et deſtru
ere fecit murum in giro primo Ma
chabeorum·vj·
Cum ambularet triphon cum rege
anthiocho domino ſuo adoleſcente
dolo occidit eum et regnauit poſt e-
um·j·Machabeorum·xiij·
Tholomeus filius abiada gener ſũ
mi ſacerdotis fecit conuiuium ſimo-
ni et duobus filijs eius et cum in e
ſent occidit eos·j·Machabe·xvj·
Appolonius veniens in iheruſalem
pacem ſimulans quieuit vſque ad
diem ſabati tunc iudeis feriantibus
ingentem multitudinem peremit·ij·
Machabeorum·v·
Judas machabeus illos qui pecu-
niam acceperant et amicos ſuos ab
ire permiſerant tanquam prodito-
res occidit et confeſtim turres occu-
pauit ſecundo. Machabeorum·x·
De proditione iude quomodo cri-
ſtum tradidit. Mathei·xxvj·
Jtem quomodo paulus fuit tradi-
tus. Actuum·xx·iij·

¶ De prouidentia dei

Fratres ioſeph ipſum ex-
tinguere crediderunt ſed ta
men deus aliter ordinauit.
Geneſis ·triceſimo ſeptimo
Laban mercedem iacob frequenter
mutauit vt lucrum ei ſubtraheret
ſed tamen dei prouidentia aliter di-
ſpoſuit. Geneſis·xxx·

Poſtq̄ꝫ percuſſerat moyſes egiptiū
et per hoc corripiēdo hebreum offē
deret eum et fugeret de egipto mul
tis annis quaſi nunquam reuerſus
de ꝓuidentia dei tamē remiſſus et e=
dux͛ filios iſrahel Exodi·ij·
Quamuis deus multoties premit=
teret filijs iſrahel introducere in ter
ram melle et lacte manantē duo ta=
men tantum ex illis qui exierunt de
egipto ſcilicet ioſue et caleph terrā
illam ingreſſi ſunt reliqui vero nō
ſed paruuli tantum. Nume·xiiij·
filios iſrahel deus ſua prouidentia q̄
draginta annis pauit in deſerto et e
orum feſtimenta a conſumtione ſer
uaui. Deutronomij·xxix·
Samſon de ſterili matre angelo nū
tiante natus eſt et poſt multa mira=
bilia ruina dom⁹ oppreſſ⁹ Judi·xvj
Filij iſrahel contra fratres ſuos fi=
lios beniamin de conſilio et volun=
tate domini p̄liātes bis debellati ſūt
ſed illos poſtea penitus deleuerunt
Judicum·xx·
Deus archam ab infidelibꝫ capi p=
miſit et p eam multa miracula fecit
et cum reduceretur ſeptuaginta ma
gnos viros ꝑcuſſit et alios multos
ſcilicet quinquāginta milia de plebe
qui eam viderunt·j·Regū·vj·
Dauid minimus erat inter fratres
ſuos et quaſi nullius reputationis
quem tamen deus de ſui prouiden=
tia in regem exaltauit·j·Regū·xvj
Salomoni dedit deus ſapientiā di=
uicias proſperitatem et pacem ita
quod non erat ſathan neqꝫ occur=
ſus malus in regno ſuo et tamen i
fine permiſit eum in fatuari et pecca
ta comitere ꝓpter quod inimicos et
aduerſarios ſibi ſuſcitauit·iij·reg·xj

Precepto domini ierobeam ſuper
decem tribus ꝑfectus eſt qui tamen
populum ad ydolatriam malicioſe
induxit·iij·Regum·xij·
Duos principes quinquagenarios
dominus ad orationem helie igne
conſumpſit·iiij·Regum·j·
Rex iſrahel manaſſes multa faci=
nora perpetrauit et poſtea cathenis
vinctus ductus eſt in babilonem et
ibi penitentiam egit et ex auditus ē
et reduct⁹·ij·paralipominon·xxxiij·
Joſias rex iuda cum ſanctiſſimam
vitam duxiſſet tandem perrexit vt
dimicaret contra nechao regen e=
gipti dicentem ſibi deſine ad verſ⁹
deum facere qui mecum eſt ne inter
ficiat te et non acquieuit yoſias et i
deo male ſucceſſit ei·ij·Pa·xxxv·
Precepit dominus ione vt predica=
ret adhuc quadraginta dies et nini
ue ſubuertetur licet tamen ſciret e=
os penitentiam acturos. Jone·iij
Deus redemtionem noſtram in fili=
o ſuo mirabiliter ꝓuidit vt patet in
ewangelio
Petr⁹ criſtū ter negauit mathe·xxv
Thomas d͛ reſurrectione domini du
bitauit. Johannis·xx·
Sed ꝓuidit deus quod petrus ex h͛
micior fuit erga peccatores thomas
exemplum fidei ad futuros fideles a
poſtoli qui a iudeis fuerunt incarce=
rati diuina prouidentia ſunt educti
Actuum·v·
Facta eſt diſſenſio inter paulum et
barnabam de iohanne marco ita q͛
ab inuicem diſcedebant ſed h͛ ex di
uina ꝓuidentia eſt factū et hodie ꝓp
ter hoc vt vbū dei pluribꝫ nunciaret
Actuum·xv·

De proſperitate mundana

Proſperitas et habundan:
tia rerum temporalium fre:
quenter occaſio eſt multo:
rum peccatorum patet in ſodomitis
qui habitabant in regione que ir:
rigabatur ſicut paradiſus domini
Geneſis·xix·

Gedeon cum eſſet angelus domini
cum eo et in area frumentum excute
ret fuit bonus et eum angelus do:
mini viſitabat poſt victoriam male
ſe habuit. Judicum·viij·

Saul antequam rex eſſet humilis
et bonus fuit ſed poſtquam regni
gubernacula ſuſcepit intumuit et mã
datũ domini pretериuit primo. Re
gum·xv·

Poſt multas guerras et victorias
de inimicis obtẽtas remãſit dauid q̃
etus in iheruſalem et tunc adulteri:
um comiſit et humicidium ſecundo
Regum·xj·

Occaſione multitudinis ſubditorũ
fecit dauid populum numerare qd
peccatum dominus grauiter punivit
ij·Regum·xxiiij·

Salomoni plus nocuit rerum ha:
bundantia quam profuit ſua ſapien
tia quia d' reb9 tẽporalib9 aras ydolo:
rũ cõcubinis ſuis conſtruxit iij Re
gum vndecimo

Amaſias rex iuda debellauit edom
et inde eleuatum eſt cor eius et volu
it cõt ionas regẽ iſrael bellare et ma
lẽ ſucceſſit ei·iiij·Regum·xviij·

Cum roboratum fuiſſet regnũ ro:
boam et confortatum dereliquit le:
gem domini et omnis iſrahel cum e:
o·ij·Paralipomi·xij·

Comederunt et ſaturati ſũt et ipin:
guati ſũt et habũdauerunt deli:
cijs et ſequitur te autem magis ad:
iracundiã prouocauerũt·Neemie·ix·

Mũdana proſperitas amicos mul
plicat quos ad verſitas fugat vnde
quam diu iob plagatus fuit vene:
runt ad eum amici ſui ſed nichil ei
dederunt ſed anxioſe conſolabantur
poſtquam aũt dominus omnia que
fuerunt ⁊c iob addidit duplicia vene:
runt ad eũ omnes fratres ſui et cũc
ti qui nouerunt eum conſolati ſunt
eũ et portauerũt ei munera iob·xlij

Thobias cecitate ſanatus venerũt
conſobrini eius et conſolabantur
eum. Thobie·xj·

Et nõ legit feciſſe qñ pauper erat
et vxor ei9 opus textrinũ exercebat
Thobie·ij·

Aman diues inuidebat mardocheo
nichil reputãs ſe hr̃e q̃ diu illũ vi:
dit i porta regis manere. Heſter·v

Adoleſcens ille q̃ poſtq̃ queſiuit a
dño quõ poſſet vitã eternã habere
poſtq̃ autẽ xp̃s dedit ei cõſiliũ pfec:
cõis vt venderet oia ⁊c abijt triſtis ha
bens multas paſſiones. Mathei·xix
et Luce·xviij·

Nota de diuite epulõe. Luce·xvj

Emptores ville et boũ et q̃ vxorem
duxit ad cenã dñi venire nõ pote:
rant Luce·xiiij·

Vidẽs ihe9 ciuitatẽ ihrl'm pace et
quiete fruẽtẽ et vẽturas ſibi miſeras
ignorãtẽ fleuit dicẽs ſi cognouiſſes
et tu ſuple fleres. Luce·xix·

De prouidẽtia et diſcrecõe humana

Abrahã itrãs egiptũ prudẽt ce
lau't ſarã eſſe vxorẽ ſuã gñ·xij
Jtẽ prudẽt celauit ſe a loth
nepote ſuo ne paſtores ad inuicẽ li:
tigarẽt Geneſis·xiij·

Item diſcrete ante mortem diuiſit
filijs ſuis portões ſuas ne pꝰca ad
inuicem concertarent. Geneſis·xxi·
Rebecca prudenter ordinauit quod
iacob patris benedictionem obtine-
ret et poſtea eum recedere fecit do-
nec quieſceret furor fratris ſui Ge-
neſis·xxvij·
Prudenter egit iacob quando ſer-
uiuit laban vt mercedem dignam ꝓ
ſeruitio reciperet· Geneſis·xxxj·
Item quando debuit frater obuiare
irato munera ꝓmiſit vt eũ placaret
et res ſuas et familiam dimiſit ne
irruente fratre totum ſimul perde-
ret· Geneſis·xxxij·
Prudẽter ſe habuit ioſeph ĩ domo
pharaonis ſompnia exponendo et
famen p̄dicẽdo et omnia diſcrete or-
dinando. Geneſis·xxxxj·
Moyſes antequam terram ꝓmiſſio-
nis inuaderet prudenter miſit explo-
ratores vt eius conſiderarent condici
ones. Numeri·xiij·
Exploratores ioſue prudenter late-
bãt donec querentes eos ad propri
a rediſſent. Joſue·ij·
Phynees et alij nũcij miſſi ad fili-
os ruben diſcrete locuti ſunt et illi e
os verbis prudentiſſimis placuerũt
Joſue·xxij
Magna prudentia uſꝰ eſt ioſue po-
nendo inſidias iuxta ciuitatem hay
et fugam poſtea ſectãdo Joſue·viij
prudẽter fecerunt pacem gabaonite
cum ioſue et ille eos diſcrete in ſer-
uitutem redegit. Joſue·ix·
Filij iſrahel pugnantes contra fili-
os beniamin fugam arte ſimulaue-
rũt et ſic eos a ciuitate extractos pe
nitus debellarunt. Judicum·xx·
Dauid in omnibꝫ factis ſuis prudẽ-
ter agebat·j·Regum·xviij·
Ipſe enim coram achis quaſi fatu-
um ſe ſimulauit et quaſi furentẽ vt
ſic ab eo fugere poſſet·j·Regũ·xxj
Abigail prudenter dauid placauit
iratum contra virum ſuum nabal·j·
Regũ·xxv·
Nathan propheta prudenter a para
bola ipſum dauid corripere cepit et
arguere·ij.Regum·xij·
Prudenter egit ioab ad hoc quod
per mulierem theucuitem faceret ab-
ſolon reuocari·ij·Regum·xiiij·
Audiens berſabee quod adonias re
gnare vellet prudenter locuta eſt ad
dauid ꝓ ſe et filio ſalomone·iij·Re
gum·j·
Salomon prudẽter inter duas mu-
lieres iudicauit·iij·Regum·iij·
Studioſe fecit iheu figẽs ſe ĩ ꝓphe-
tis baal ip̄m baal adorare et poſtea
ipſos occidit et altare baal d'ſtruxit
iiij·Regum·x
Prudenter ꝓhibuit ezechias rex iu
di ne populus nuntijs Regis aſſi
riorum plaſphemantibꝫ reſpõderet
non enĩ expedit populum reſponde-
re aut cõtra infideles diſputare ·iiij
Regum·xviij
Ezechias inteligens regem aſſyrorũ
cõt irꝫm vẽturũ prudẽtẽ capita fõtiũ
ext̃ ciuitatẽ obturauͭ muros repauͭ
et bellatores optimis ſermonibꝫ con
fortauit et poſtea ad adorandũ do-
minum ſe conuertit ·ij. Paralipo-
minon·xxxij·
Neemias cum magna ſolicitudine
et prudẽtia muros iheruſalem edif-
ficauit . Neemie·ij·
Prudẽter egit iudith ad liberationẽ
populi ſui. Judith·viij·
Prudenter egerunt mardocheus et

7.

heſter pro liberatione iudeorũ· Heſter quarto

Daniel duos pſpiteros contra ſuſã nam venientes cõuicit. Danielis·xiij·

Itẽ viſiones nabuchodonoſor prudenter expoſuit. Danielis·ij et iiij·

Judas machabeus prudenter ſe ſubtraxit quando nychanor eũ dolo capere voluit·j·. Machabe·vij·

Conſtituta fuit dies ĩ qua iudas cũ nichanore loq̃bat̃ ipſe autem iudas pcepit armatos eſſe ĩ locis oportunis ſi forte aliquid mali operaretur ij. Machabeorum·xiiij

Cum iuſſiſſet tribunus paulum cedi flagellis reſpondit paulus prudẽter centurioni ſibi aſtanti ſi licet vobis hominem romanum indẽpnem flagellare et diſcedebant qui eũ torturierant. Actuum·xxij·

Cum vellet paulus a grecia in ſiriã nauigare vt intelligeret ſibi a iudeis paratas inſidias prudenter declinauit et venit p macedoniã. Actuũ·xx·

Itẽ nota de eiꝰ prudẽtia. Actu·xxiij

Cum ſciret ꝙ iudei iurauerant cibũ ſe nõ guſtaturos donec eũ occiderẽt ipſe fecit hoc prudenter tribuno nũtiari qui eum de nocte ad felicem pſidem cum armatis tranſmiſit et plura alia. Nota ibidem cum feſtus pſes vellet paulum econtra in iheruſalem reducere ſciẽs paulus eorum malitiam diſcrete et prudenter ad ceſarem appellauit. Actuũ·xxv·

De pueris bone indolis

Yſaac nec cõtdixiſſe nec murmuraſſe legitur quando pater voluit eũ ymolare. Geneſis ·viceſimo ſecundo

Joſeph fratres ſuos apud patrem ſuum de crimine peſſimo accuſauit per quod patet quod mundus erat et peccatum eorum deteſtabatur patri vero volenti eum ad fratres mittere ait preſto ſũ. Geneſis·triceſimo ſeptimo·

Samuel puer bonus miniſtrabat in conſpectu dei·j. Regum·iij·

Dauid puer peritꝰ et humilis erat quando in regem vnctus eſt primo Regũ·xvj·

Joas filius ioram regis iuda puer ſeptem annorum quando regnare cepit fecit quod bonum erat cunctis diebꝰ ioiade ſacerdotis quarto. Regum duodecimo

Poſt mortem autem ioiade conuertit ſe ad malum octo annorum erat ioſias cum regnare cepiſſet fecitq; quod placitum erat coram domino iiij. Regũ·xxij·

Thobias cum eſſet iunior omnibꝰ in tribu neptali nichil tamen puerile ieſſit in opere. Thobie·j·

Preterea cum filium genuiſſet eum timere deum docuit ab infantia ab omni peccato. Thobie·iiij·

Daniel et ſocij eius ſine magiſtro et doctore legem dei ſeruantes ſobrie pie et iuſte inter brauos gentiles vixerunt. Danielis·j·

Septem filij matris ad mirabilem ſapientiam in reſponſionibus mundiciam in moribus paciẽtiam in aduerſitatibus habuerũt ſecũdo. Machabeorum·vj·

Johannes baptiſta puer creſcebat et confortabatur ſpiritu ſancto et ſancte et mũde ſemper vixit. Luce ſecundo·

Puer ihesus humilis et ſapiens ſubditus parentibus erat. Luce·ij

¶ De puſillanimitate

CUm angeli dixiſſēt ad loth in monte ſaluum te fac non poſſum inquit ille in monte me ſaluare ne forte apprehendat me malum. Geñ. xix.

Et tunc peius accidit ſibi Vidētes filij iſrahel egiptios poſt ſe venientes timuerunt valde licet deus eis p̄ius multa bona oſtēdiſſet Exodi xiiij

Item timuerunt dominum loquentem moyſi et dixerūt non loquatur nobis deus ne forte moriamur. Exodi. xxx.

Reuelatione facta de conditionibꝰ terre promiſſionis ꝙ habebat cultores fortiſſimos et vrbes g̃ues atꝫ muratas dixerunt vtinam mortui eſſemꝰ in egipto. Numeri. xiij. et xiiij

Et dixerunt nuncy terruerunt nos Deutronomy. j.

Poſtquā archam tulerat de annathemathe iericho fugauerunt filij hay filios iſrahel et corruerūt ex eis multi pertimuitqꝫ cor populi et ad iſtar aque liquefactum eſt. ioſue. vij

Gabaonite audientes que fecerat ioſue iericho et hay timuerunt et fecerunt pactum ſecundum voluntatem eius. Joſue. ix.

Cum haberet iedeon in exercitu ſuo tringinta duo milia hominum clamatum eſt qui formidoloſus aut timidus eſt reuertatur et reuerſi ſunt vigiti duo milia hōm. iudicū. vij.

Saul et omnes de iſrahel audientes ſermones philiſtei metuebāt nimis j. Regum. xvij.

Veniens ſaul ingelboe et videns caſtra philiſtei timuit et expauit cor eius. j. Regum. xxviij.

Cum audiſſet exercitus aſſiriorum holofernem eſſe decollatum fugitmens ab eis et conſilium et ſolo tremore et metu agitati fuge preſidium ſumunt Judicum. xv.

Petrus ſuper mare ambulans vidᵗ ventum validum et timuit licet dm̄ preſentem habuit. Mathei. xiiij.

Videntes diſcipuli dominū capi omnes fugierunt petrus a longe ſeq̄batur Mathei. xxvj.

Per ꝙ patet ꝙ omnes puſillanimes et timidi fuerunt Arguebat dominus puſilanimitatem diſcipulorum qui eo preſente cōmotionē maris timebant dicens quid timidi eſtis modice fidei Mathei. viij.

Nimis puſilāimis fuᵗ Petrꝰ qñ ad vocē ācille dñm negauᵗ. math. xxvj

¶ De ſabati obſeruantia

SAbati obſeruatio ex hoc originem habuit quod dñs diei ſeptimo bñdixit et i ipſo ab omni opere ceſſauit. Geñ. ij.

Sexta die filij iſrahel māna duplici quantitate colligebant vt die ſabati omnino vacarent. Exodi. xvj.

Die ſabbati duo agni et due decime ſimile oleo cōſperſe offerebantᵗ alijs diebꝰ tantū vnus niſi in ſollēnitatibꝰ et kalendis ad deſignandū ꝙ in ſabbato habundancius deum laudare debemus Nūi. xxviij.

Homo qui in ſabbato ligna collegit a toto populo fuit lapidatus Numeri. xv.

Videns neemias homines torcularia calcantes et onera portantes et venalia ementes obiurgauit eos tā quam diem ſabbati prophanantes Neemie. xiij.

Gentiles ex parte ipſius anthiochi
prelia conſtituerunt in die ſabato-
rum aduerſus mathatiam et q̄s fu-
gauerunt de iudea at illi non miſe-
runt lapidem contra eos ſed dixe-
runt omnes moriamur in ſimplici-
tate noſtra .i. Machabeorū .ij
Poſtea vero ſaniori conſilio dixe-
runt omnis homo quicunqȝ venerit
ad nos die ſabati pugnemus con-
tra eum nō enim videtur eſſe opus
ſeruile pro ſalute et vita et lege dei
pugnare cum inimicis vbi ſupra
Judas machabeus et ſocij eius pu
gnantes contra nichanorem interfe-
cerunt de exercitu eius nouem milia
hominum ceteros autem fugientes
non inſequebantur eo quod ante ſa
batum erat ſecundo. Macha .viij.
Nichanor cogitauit cum omni im-
petu die ſabati bellū committere ſed
iudei qui neceſſitate eum inſequebā
tur dixerunt ei ne ita ferociter ac bar
bare feceris ſed honorē tribue diei
ſanctificationi ſecundo. Macha .xv
Saluator noſter multa miracula le
gitur in ſabato feciſſe cuius cauſa tri
plex eſt vna eſt vt ſe dominum oſten
deret. Machabeorū .xij.
Dominus eſt enim filius hominis
etiam ſabati Alia vt verā intelligen
tiam illius precepti daret quod ſcili
cet non eſt ab omni opere ſimplici-
ter ceſſandum. Mathei .xij. quia licȝ
in ſabatis infirmis benefacere
Tercia plures homines audientes
eū et vidētes edificarētur . Luce .xiij.
De muliere curua quam coram tur
bam ſanauit
Sabatum eſt conueniens ad audi-
endum legem dei et doctrinam ſanc-
torum vnde. Actuū .xviij.

Voces ꝓphetarum que per omnem
ſabatum leguntur
De ſeductione et aſtūtia
Prima ſeductio per ſerpen
tem que dyabolus ē facta ē
Geneſis .iij.
Multociens voluit laban iacob de-
cipere ſcilicet in vxore et mercede ſȝ
dominus aliter diſpoſuit . Geneſis
triceſimo et viceſimo nono
Rachel patrem ydola querentem
pulchre deluſit. Geneſis .xxxj.
Filij iacob ſeuientes ob ſtuprū dine
ſororis eorū taliter ſuaſerūt vt ſichē
qui eam oppreſſerat et ciuitas cum
eo preſcinderētur quo facto irruerūt
ſuper eos et occiderunt eos. Gene-
ſis triceſimo quarto
Filij iacob ipſum patrem deceperūt
cum tunica ioſeph in ſanguine tinc-
ta ei monſtrabatur . Geneſis .xxxvij
Gabaonite callide fecerunt pactū
cum joſue fingentes ſe d' longinquo
veniſſe. Joſue .ix.
Cauebant philiſtini ne faber ferra-
rius inueniretur in omni terra iſra-
hel ne forte hebrei facerent gladium
et lanceam .j. Regū .xviij.
Saul ꝓmiſit filiā ſuā callide dauid
vt pugnans cum philiſteis interiret
.j. Regum .xviij.
Amon ſe callide languidum ſimu-
lauit et ſic ſororem ſuam oppreſſit
.ij. Regum .xiij.
Abſolon caute amon ad conuiuium
inuitauit et ibidem occidi fecit ſecū-
do. Regum .xiij.
Ambiens abſolon regnum patris
cepit caute populo adulari et pa-
tris facta vituperare et ſe bene iudi
caturum iſrahel iactare ſecūdo . Re
gum decimo quinto

Dixit ieroboam in corde ſuo nūc re
uertetur regnum ad domum dauid
ſi aſcenderit populus vt faciat ſacri
ficium in domo dominni Et ideo fe
cit eis vitulum ad adorandum·iij·
Regum·xij·
Caute colorauᵗ v̄ba ſua teſi dicēs ad
Naaman i nomine heliſei modo ve
neruntt ad me duo de filijs prophe
tarum de monte ephrim ꝛc·iiij·Re
gum·v·
Jeſabel magna eſt aſtutia vſa vt na
both falſo teſtimonio occideret vt vi
neam eius achab congregaret·iij·
Regum·xxj·
Athalia mater ochozie regis iuda
ipſo mortuo occidit omne ſemen re
gium et ſic regnauit ſex annis·iiij·
Regum·xj·
Aman caute et malicioſe mortem iu
deorum apud regem aſſuerum pro-
curauit. Heſter·iij·
Satrape regni perſarum procura-
uerunt vt darius rex decretum ſta-
tueret cōtra quod credebant dani
elem omnino facere vt ſic eum poſ-
ſent occidere. Danielis·vj·
Duo ſenes magna cautela vſi ſunt
contra ſuſannam. Danielis·xiij·
Jaſon miſit menolaum portantem
peccuniam anthiocho regi q̄ i ſemet
ipſum retorſit ſummum ſacerdotium
ii. Machabe·iiii·
Herodes caute magos vocauit et
dixit cum inueneris puerum renun-
tiate michi. Mathei·ij·
Phariſei volentes ihesum capere in
ſermone miſerunt ad eum diſcipu-
los ſuos cum herodianis dicentes
magiſter ſcimus quia verax es·Ma
thei·xxij·
Videntes iudei quod verbū dei per
paulum et barnabam diſſeminaba-
tur concitauerunt religioſas mulie-
res et primos ciuitatis āthiochie et
excitauerunt perſecutionem i eos et
eiecerunt eos de finibꝰ ſuis. Ac·xiii
Item cogitauerūt petere a tribuno
vt palam in medio produceret qua
ſi aliquid ab eo certius cogniturꝰ et
ſic eum interficere poſſent ad quod
voto ſe obligauerant Actuum·xxiii

¶ De ſeueritate

GRauiter puniuit deus pec-
catum primorum parentum
Geneſis·iii·
Item poſtea fere omnes in diluuio
deleuit Geneſis·vii·
Item quinque ciuitates ꝑpter pecca
tum contra naturam conſumſit Ge
neſis·xix·
Propter vitulum quem adorauerūt
filij iſrahel ceciderunt die vna·xxij·
milia hominum. Exodi·xxxij·
Ligna colligens in ſabato ſunt lapi-
datus. Numeri·xv·
Item nota ibidem de ignitis ſerpen
tibꝰ. Nume·xxj·
Pro peccato in vxorem leuite con-
miſſo tota tribꝰ beniamin fere dele-
ta eſt Judicum·xx·
Helij cum filys quos ſuper pecca-
ta lente corripuit grauiter punitus ē
i. Regum·iiij·
Saul ſuper peccata ſua grauiter
punitus eſt et domus eius poſt mor-
tem ipſius·ii Regum·ii·
Oza quia tetigit archam quam non
debuit a domino percuſſus interyt
ii. Regum·vj·
Septuaginta milia hominum a do-
mino occiſi ſunt propter elationem
dauid qn̄ fecit populum numerari

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ij. Regum. xxiiij.
Quadraginta pueri ab vrſis ſunt lacerati quia helizeum deriſerunt. iiij Regum. ij.
Grauiter punitus fuit yezi q̄r munera a naaman fraudulēter accepit. iiij Regum. ij.
Ozias rex iuda quia voluit incenſū cum turribulo adolere quod ad eum non pertinebat ſtatim lepra percuſſus eſt. ij. Paralipominon. xxvj
Populum iſrahel propter pecca ſua tradidit eos dn̄s i manus nabuchodonoſor quia totam gentem crudeliter captiuauit templum deſtruxit captiuos cōbuſſit. iiij. Regū. xxiiij.
Anthiochus rex fuit tam grauiter percuſſus vt vermes de ſuo corpore ſcaturirent. ij. Machabeorum. ix.
de ſeruo nequā nota. Mathei. xviij
De ſeruo inutili. Mathei. xxij.
Fraus anane d̄ precio agri et i vxore ſua ſaphira grauiter punita eſt. Actuum. v.
Herodes veſte regali veſtitus ſedēs pro tribunali voces populo dei et n̄ hominum accumulante percuſſit eū angelus domini eo quod non dediſſet honorem deo et a vermibus conſumptus expirauit. Actuum. xij.

¶ De ſilentio et taciturnitate

Poſtquam dominus locut⁹ fuerat ad moyſen impeditioris lingue fuit. Exod. vj
Ex q̄ innuitur quod viri dei qui multum cum deo loquuntur tardi eſſe debent ad multam vel ad nimiam loquelam cum alijs indiſcretis
Samſon vxori perabulam male reuelauit. Iudicum. xv.
Itē daſida fortitudinē ſuā reuelau⁹ plus em̄ tacuiſſe ſibi profuiſſet. Iudicum ſedecimo
Anna dominum corde depcabatur labia enim eius mouebātur ſed vox eius penitus non audiebatur et exaudita eſt. j. Regum. j.
Samuel viſionem ſibi a deo factam hely non oſtēdit quouſq̧ ab illo adiuratus fuit. j. Regum. iij.
Cum filij belial dicerent de ſaul vn̄ d̄ ſaluare nos poterat ille audire diſſimulabat et nichil reſpondit. j. Regum decimo
Abigail poſtquam dauid contra virum ſuum nabal placauerat non indicauit viro ſuo verbum paruū aūt grande vſq̧ ad mane dum vinū q̄d bibit digeſſiſſet. j. Regū. xxv.
Thobias iniurioſis verbis vxoris nichil reſpondit. Thobie. v.
Cum ancilla ſare filia raguelis ſibi verba amara et imperatoria dixit ſara nichil reſpondit ſed intrauit cubiculum et orauit deum vt ab illo improperio liberaret eam. Thobie tercio
Diu tacuit heſter antequam petitionem ſuam regi reuelaret. Heſter. iij
Vxor iob ipo percuſſo ſtulte ſibi loquebatur. Job. ij.
Item iob magis de loquela quam de aliquo alio ſeipſum reprehendit dicens. xxxix. qui leuiter locutus ſū reſpondere quid poſſū vnū locut⁹ ſū q̄d vtinam non dixiſſē et q̄r dicit q̄r nō peccauit labijs ſuis nec q̄d ſtultum contra deū locut⁹ eſt
Mādauit ezechiel rex iuda ne pp̄l's aliquid rapſacen reſpōderet et ſiluerūt et nō reſpōderūt ei verbū. Yſa. xxxvj
Jeremias i vtero ſanctificatus et ꝓpheta electus ſe loq̄ neſcire dixit q̄r puer erat. Jheremie. j.

Suſanna contra falſum teſtimoni-
um duorum ſenum nichil legitur
reſpondiſſe. Danielis·xiij·
Maria mater criſti locuta eſt cum
angelo et elizabet Luce·i·
Item cum filio et miniſtris nuptia-
rum. Johannis·ij·
Alias non legitur alicui multū lo-
cuta fuiſſe. Magdalena veniēs ad
pedes criſti nichil legitur dixiſſe ſed
lacrimis pedes rigauit. Luce·vij·
Item ſorori d' ipa cōquerēti nichil
reſpondit. Luce·x·
Itē diſcipulis in ipſam frementibus
nichil reſpondit. Marci·xiiij·
Quia igitur bene ſiluit xps pea re-
ſpondit in locis pſcriptis
Mulier in adulterio deprehenſa et
coram xpo accuſata non reſpōdit cri-
ſtus autem pro ea verbum aſſumſi
et eam miſericorditer a peccato ab-
ſoluit Johannis·viij·
Locutus in ſinagoga paulus primo
ſilentium manu indixit. Actuū·xiij·

De ſimulatione et ypocri

Amō lāguorē diſſimulabat
vt ſororē ſuā thamar oppri-
mere poſſet·ii. Regū·xiij·
Vxor ieroboam mutato habitu ve-
nit ad abiam pphetā qui videre nō
poterat qui dixit illi quare aliā te ſi-
mulas ·iii· Regū·xiiij·
Yeſi ſimilauit dominum ſuum indi-
gere duplici veſte p duob' filijs pro-
phetarum·iiij. Regum·v·
Appolonius veniens iheruſolimam
pacem ſimulans quieuit vſqꝫ ad di-
em ſabati et tunc feriatis iudeis ar-
ma capere ſuis pcepit et multitudi-
nem peremit ·ii. Macha·v·
Ypocritis xps dixit. Mathei·xxiii·
Ve vobis ypocrite
Phariſeis volentib' criſtum capere
in ſermone reſpondit quid me temp-
tatis ypocrite. Mathei·xxii·
Magnam ypocriſim ananias et vx-
or eius ſimulauerunt partem de pci-
o agri ad vſū ppium retinētes. Ac-
tuum·v·

De ſocietate bona

Conſiderandum eſt valde quā-
tū valet bona ſocietas ſi enī
i quiqꝫ ciuitatib' ſodomorū
fuiſſent decē iuſti ppter illos peper-
ciſſet de' omnib' alys. Gene·xviij·
Dixit iacob ad laban modicum ha-
buiſti antēq venirem ad te et nunc
diues effectus es benedixitqꝫ domin-
us tibi ad introitum meum Ge·xxx·
Itē benedixit dominus egiptijs pp-
ter ioſeph et multiplicauit eis fuc-
tus. Geneſis·xxxxj·
Omnib' dieb' ioſue et ſeniorum ſer-
uiuit iſrahel dño. Joſue·xxiiij·
Filij dan ceperunt lachis et omnes
occiderunt qꝛ cum nullo hominū ha-
bebāt quitq̄ ſocietatis. Judi·xviij·
Thobias volebat omnes timentes
deum ſecum habere in conuiuio et ſ'
ipm docuit filiū ſuū. Tho·iiii·et·ij·
Itē diligēter ſcire volebat thobias
cum q̄ eſſet iturus filius ſu' tho·v·
ppter honorem ioſaphat regis iuda
deum colentis heliſeus impetrauit a-
q̄s exercitui in quo etiām duo alij re-
ges mali fuerunt·iiij·Regum·iij·
Audito crudeli mādato regis q̄ cūc-
ti ſapientes babilonis occidi deberēt
qꝛ ſopnium eius exponere neſcirent
daniel et ſocij eius petebant miſeri-
cordiam domini et illa nocte reuela-
ta eſt viſio danieli cuius occaſione

omnes alij ſaluati ſunt. Danielis·ij·
Nota de bona ſocietate ſeptem fra-
trum cum matre eorū·ij. Mach·vij·
Venit iudas machabeus ad capi-
endam ſicopolim ciuitatem ſed qui
a ipſi ſicopoli erant iudeis q̄ ibi ha-
bitabant benigni nichil mali eis fa-
ciebat ymo gracias agens hortat⁹
eſt eos erga genus ſuum eſſe beni-
gnos.ij·Machabe·xij·
Quamdiu petrus erat cum diſcipu-
lis firmus fuit et ſecurus ſed quan
do erat in atrio ſūmi ſacerdotis do-
minum negauit Mathei·xxvj·
Cum eſſet diſcipuli ſimul in oratio
ne ſpiritū ſāctū acceperunt. Ac·ij·
De fidelibus qui erant in ecclesia
dei. Actuum·ij·
Omnes qui credebant erant pari-
ter et habebant omnia comunia et
ſequitur ſumebant cibum cum exul
tatione et ſimplicitate cordis laudā
tes deū et habētes gr̄ā ad oēz plebē
Poſt conuerſionem pauli paulus
veniebat ieruſolimam volebat ſe iū-
gere diſcipulis ſed ipſi timebant eū
non credentes quod eſſet diſcipul⁹
barnabas autem duxit eum ad diſci
pulos. Actuū·ix·
Homines qui erant in naui cū pau
lo tēpore grauiſſime tempeſtatis et
periculi ipſius occaſione ſaluati ſūt
Actuum·xxvij·

¶ De ſocietate mala

Societas malorum multum
nocet vnde abraham quam
diu erat inter caldeos non
legitur a domino viſitatus ſed p⁹-
quam egreſſus eſt dominus pluries
apparuit ei. Geneſis·xij·
Fugiente iacob malum fratrem do-
minus eum multiplicitr conforta-
uit Geneſis·xxviij·
Ipſe autem rediens noluit cum fra
tre malo ambulare licet muneribus
placaſſet eum. Geneſis·xxxiij·
Dix᷑ moyſes ad filios iſrahel recedi
te a tabernaculis hominum impiorū
et nolite tangere que ad eos perti-
nent ne inuoluamini in peccatis eo-
rum. Numeri·xvj·
Dixit dn̄s moyſi precipe filijs iſra-
hel itrantes terrā chanaā diſperdite
cūctos habitatores eius ſi autē nolu
eritis erūt vobis q̄ſi claui in occulis
et q̄ſi lācee ilateribꝫ. Nume·xxxiij·
Propter q̄ſdam filios belial q̄ vxorē
leuite oppſſerant omnes filij benia-
min fere trucidati ſūt. Iudicū·xx·
Noluerunt filij iſrahel habitatores
terre delere ſicut p̄cepit dn̄s ſed per
cuſſerunt fed⁹ cum eiſ ideo male ſuc
ceſſit eis. Iudicum·ij·
Amicicia quā habuit amō cū iona-
dab dedit ei viā opprimēdi ſororem
ſuā·ij. Regum·xiij
Abſolon malos habuit ſocios ad
expugnādū patrē d̄ regno·ij. reg·xv·
Rex iude ioſaphat fu᷑ fere occiſ⁹ va
dēs cū miq̄ rege achab·iij·Re·xxij·
Et poſt rephēſ⁹ fuit p pphetā dicētē
ipio p̄bēs auxiliū et hijs q̄ oderūt de
ū aſtutia iūgeris et idcirco iram dei
merebaris·ij. Paralipominō·xix·
Eliezer ppheta dix᷑ ioſaphat regi iū
da q2 habuiſti fed⁹ cū othoſia pauſ
ſit dn̄s opera tua·ij. Paralipo·xx·
Filijs iuda tēplū edifficātibꝫ hoſtes
eorū volebāt cum eis i fraude edifi
care ſ; illi vſi cōſilio bono renuerūt
Eſdre·iij·
Cū iret oēs ad vitulos aureos tho-
bias fugiebat cōſortia oim. Tho·j·

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Item noli cum peccatoribus man-
ducare Thobie·iiij·
Item dicebat vxor iunioris thobie
Nūquaz cū ludentibus me miſcui
neqʒ cū hijs qui in leuitate ambu-
lant participē me pbui Thobie·iij·
Job de ſeipo dixit frater fui draco-
num et ſocius ſtrucionū Job·xxx·
Yſaias dixit vir pollutꝰ labijs ego
ſum et cauſam ſubdit qꝛ ego in me-
dio populi polluta labia habentis
ego habito Yſaie·vj·
Dictum eſt ezechieli et increduli et
ſubuerſores ſunt et cum ſcorpionı-
bus habitas·
Cū iudas machabeus conſtituit cū
romanis amiciciā et ſocietatem ci-
to ſuperatus eſt qui priꝰs alios ſu-
perabat Machabeorū·ix·
Petrus exiſtens cū miniſtris ſumi
ſacerdotis xpm negauit Mathei·xxvj·
Plures mali frequenter cōueniunt
vt bonis inferāt nocumēta·Joſue·x·
Vbi adoniſedech rex iheruſalem cū
alijs q̄tuor regibꝰ cōuenerūt contra
gabaonitas qꝛ fecerāt pacē cū joſue·
Item iabin rex ador et alij reges cō-
uenerunt contra joſue et filios iſra
hel Joſue·xj·
Item quinqʒ ſatrape philiſtinorum
chananei ſydonij Judicū·iij·
Item madian et amalech et cetere
naciones orientaliū Judicū·vj·
Pylatus et herodes amici facti ſunt
in paſſione dn̄i Luce·xxiij·
Paulus philipenſes cōmendat di-
cens in medio nacionis peruerſe et
praue inter quos lucetis ſicut lucer
na et luminaria in mūdo Philip·ij·
Petrus quibuſdā iudeis verbū dei
audientibꝰ Actuum·ij· Dixit ſaluā-
mini a generacione praua iſta.

Mali contra apoſtolos ſepe cōuene
runt romanos ſanctos vt patet in vi
ta eorum de beato ſtephano Actuū
vij· de paulo et barnaba·

De ſtrage·

Strageʒ hoīm terribilis fuit
quando tp̄e diluuij omnes
pter octo perierūt Gen̄·vij·
Quāti hoīes in egipto et in mari ru
bro perierūt Exo·xij·et·xiiij p totū·
De ſexcentis milibꝰ pugnatorū nul
lus intrauit terram pmiſſionis niſi
duo joſue et caleph ſed omnes in de
ſerto varijs modis interierunt Deu
tronomij·j·et Numeri·ij·
Magnam cedem fecerūt filij iſrl̄ ex
pcepto moyſi de madianitis qd̄ ex h̄
apparet quia ipſi triginta duo milia
virginū in predā ceperunt oēs alios
viros et mlīeres occiderūt Nūi·xxxj
Propter vxorem leuite occiſi ſūt·xxv
milia et centum viri bellatorū pter
mulieres et paruulos Judicū·xx·
In diebꝰ hely quādo capta fuit ar-
cha dn̄i ceciderunt de iſrahel trigin
ta milia hoīm·j·Regum·iiij·
Item per omnes libros regum·
Abia rex iuda et exercitus eius vul
nerauit vna die de exercitu jeroboa
l·milia virorū·ij·Parali·xiij·
Aza rex juda habuit in exercitu ſuo
quingenta octuaginta milia·
Ethiopes aūt fuerūt decies centena
milia et ruerūt ethiopes vſqʒ ad in-
teruccionem·ij·Paralipo·xiiij·
Rex iſrahel occidit de iuda centum
viginti milia virorū bellatorum die
vna eo qꝫ dereliquiſſent dominū·ij·
Paralipomenon·xxviij·
Occaſione ſuperbi amon qui ppter
ſolū mardocheū volebat oēs iudeos

iugulare occiderũt iudei in regno aſ-
ſueri·lxxv·milia hoim quos inimicos
ſuos putabant Heſter·ix·
Jonathas miſit demetrio apud an-
thiochiã tria milia virorũ in auxiliũ
cõtra illos de ciuitate qui volebãt de
metriũ occidere et occiſi ſunt de ipis
anthiochenis vno die vigınticentũ
milia virorũ·j·Machabeorũ·xj·
Tanta cedes hoim fuit in iherũſalẽ
qñ cepit eam anthiochus ꝙ ibi fue-
rũt·lxxx·milia hoim interfecti·xl·mi
lia vincti non minus autẽ venũdati
ij·Machabeorũ·v·
Adũſus galathas in babilonia ſex
milia hoim tantũ peremerũt centũ
viginti milia hoim ꝓpter auxilium
eis de celo datũ·ij·Macha·viij·
Judas machabe⁹ legit̃ multos ha
buiſſe conflictos vt patet in libro
Machabeorũ per totum·
Vnde occidit nouẽ milia qui erant
cũ nichanore·ij·Macha·viij·
Viginti milia in duobꝫ municioni-
bꝫ·ij·Machabeorũ·x·
Viginti quinqꝫ milia cũ thimotheo
¶ De ſtrennuitate·

Audiens abraham captum
loth nepotem ſuũ aſſũptis
vernaculis et alijs ſocijs ir-
ruit nocte ſup q̃tuor reges q̃ ceperãt
illũ et percuſſis hoſtibꝫ reduxit loth
cũ tota ſubſtancia Geneſis·xiiij·
Poſtq̃ iacob cum angelo luctabat̃
dixit ei angelus ſi cõtra deum fortis
fuiſti quãto magis contra homines
ꝓualebis Geneſis·xxxij·
Caleph et ioſue viriliẽ ppłm cõfor-
tauerũt dicentes aſcendam⁹ et poſſi-
deam⁹ terrã qm poterimus obtinere
eam Nũi·xij·
Et iterũ ne timeatis populum terre
qꝛ ſicut panem poſſum⁹ eos deuora-
re Numeri·xiiij·
Phinees cũ·xij·milibꝫ hoim pugna
torum madianitas debellauit ita ꝙ
xxxij·milia virginũ in predam duxit
Numeri·xxxj·
Joſue pergens ad bellũ cõtra hay
erat in fronte exercitus ſui vallatus
auxilio pugnatorũ Joſue·viij·
Captis quinqꝫ regibꝫ dixit ioſue ad
principes exercitus q̃ cũ eo erãt ite
ponite pedes vr̃os ſuper colla regũ
iſtorum nolite timere nec paueatis
Joſue·x·
Dixit caleph ad ioſue·lxxxv·ãnorũ
ſũ hodie ſic valẽs vt eo valebã tpe
qñ ad explorandũ miſſus ſum illius
in me temporis fortitudo in me per-
ſeuerat Joſue·xiiij·
Aioth iudex et princeps exercitus
iſrł̃ in fronte gradiẽs dix̃ ſequimini
me tradidit em dñs inimicos vr̃os
in man⁹ vr̃as Judicum·iij·
Ex pcepto dñi dixit gedeon exercitui
ſuo q̃ ſecũ erãt q̃ formidoloſus aut
timid⁹ eſt reuertat̃ Judicũ·vij·
De fortitudine et ſtrennuitate ſam
pſonis nota Judicũ·xiiij·et·xv·
Dauid in puericia ſua leonẽ atꝫ vr-
ſam et goliã fortes occid̃·j·Reg·x·
Jtẽ cũ vno milite venit i caſtra ſaul
et intrauit tentoriũ eius et tulit ha-
ſtam et cyphũ eius·j·Regum·xxvj·
Deſiderante dauid aquã de ciſterna
bethleem tres milites irruperãt ca-
ſtra philiſtinorum attulerũtqꝫ ſibi
aquã·ij·Regũ·xxiij·
Strenue fecit yheu percuciens duos
reges et fr̃es ochozie et filios achab
et ꝓphetas baal in multitudine in-
numeroſa·iiij·Regum·x·
Joiada ſtrenue eripuit regnũ iuda
de manu athalie et ioas paruulũ de
ſeĩe dau° regẽ coronau̇·iiij·Re·xj·

Filij trāſmigracōis edificantes mu
rū ihrl̄m vna manu facientes opus
et altera gladiū tenebāt. neemie. iiij.

Miram ſtrennuitatem et fortitudi-
nem habuit iudith que holofernem
occidit Judith. xiij.

Mirā ſtrēnuitatē habuerūt matha
tias et filij eius q̄ tociens p̄ualuerūt
contra regē anthiochū. j. Macha. ij.

Eleazar audacter cucurrit ad elephā
tem et ſupponens ſe occidit eum. j.
Machabeorum. vj.

Dixit eleazar tortoribꝫ fortiter vitā
excedendo ſenectute dignus appare
bo adoleſcentibꝫ autē exemplū forte
relinquam. ij. Machabeorū. vj.

Machabeꝰ et qui cū illo erant ibāt
p̄mpti ad bellum contra lyſiam ha-
bentes auxiliū de celo et p̄ſtrauerūt
de hoſtibꝫ. xj. milia peditū et equitū
mille ſexcentos. ij. Macha. xj.

De ſuperbia.

Qua ꝓpter appetitum excellē
cie dicēte dyabolo eritis dij
de ligno vetito comedit Ge
neſis. iij.

Et ideo ad ſubiectionē eſt deducta.

Superbia volenciū turrim edifica-
re vſqꝫ ad celū p cōfuſionē linguarū
humiliata et deſtructa eſt Geñ. xj.

Agar ꝓpter cōceptū filiū cōtemnēs
dn̄az ſuā iuſſu dn̄i ſbiecta ē Ge. xvj.

Superbus pharao in mari rubro
ſubmerſus fuit Exodi. xij.

Sup̄bia thore et aliorū cōtra moy-
ſen grauiť punita fuit Nūi. xvj.

Sup̄bia holofernis mirabiliter fuit
deſtructa Judicum. xiij.

Superbia aman mirabiliť fuit hu-
miliata Heſter. vj.

De ſuperbia nabuchodonoſor ha-
betur Judicum. ij. De quo etiā yſai
as dicit in corde me oſtendam.

De ſup̄bia moab dicit. xvj.

Audimꝰ ſuperbiā moab ſuperbꝰ eſt
valde ſup̄bia et arrogancia eiꝰ indi
gnacio eius pluſq̄ fortitudo eius.

Qm̄ eleuatū fuit cor nabuchodono
ſor regis babilonis et ſpiritus illiꝰ
obfirmatus eſt ad ſuperbiā depoſitꝰ
eſt de ſolio et gloria eius ablata eſt.
Danielis. iiij.

Balthazar filius nabuchodonoſor
rex babilonis non humiliauit cor
ſuū ſꝫ aduerſus dn̄atorem celi eleua
tus eſt ideo interfectus eſt Daniel. v.

Anthiochus aſcendēs iheroſolimam
in multitudine grādi et intuit in ſan
ctificacōem cū ſup̄bia. j. Macha. j.

Anthiochus rex in ſuperbia exiſti-
mabat terrā nauigaturꝰ. j. Mach. v.

Anthiochus dixit ſe ſuperbe ventu-
rū iheroſolimā et cōgeriez ſepulchri
eū facturū ſꝫ in ip̄o itinere percuſſus
ē inſanabili plaga. ij. Macha. ix.

Nichanor dicentibus ſibi iudeis q̄
eſſet potēs in celo qui iuſſit agi diē
ſeptimum inquit et ego ſum potens
ſuper terram qui impero ſumi arma
et negocia regis impleri et cito poſt
victus eſt. ij. Machabeorū. xv.

Superbia phariſei ſeip̄m cōmendā
tis reprobata ē humilitas publica-
ni cōmendata eſt Luce. xviij.

Herodes veſte regali indutus ſedit
ꝓ tribunali et cōcinnabať ad pp̄lm
populus autē clamabat voces dei et
nō hoim et cōfeſtim percuſſit eū an-
gelus dn̄i eo q̄ non dediſſet honorē
deo et cōſumptus a vermibꝫ expira-
uit Actuum. xij.

De ſepultura.

CVm magnā diligēcia abra
hā agrū emit in quo mortuā
vxorē ſepeliret Geñ·xxiij·
Noluit iacob cū malis homib9 ſe:
peliri ſʒ adiurauit ioſeph vt eū mor:
tuum ad patrum ſepulchra deferret
Geneſis·xlvij·
Hoc ipm poſt benedictionē filiorū
recepit et ioſeph diligent adimple:
uit Geneſis·xlix·
Exiens moyſes de egipto tulit inde
ſecum oſſa ioſeph ſicut ipe ordina:
uerat Exodi·xiij·
Cōmendauit dau9 viros iabes gala
ad eo ꝙ cadauera ſaul et filiorū ei9
reuerent ſepeliſſent·ij·Regū·ij·
Yheu rex iſrl qui fecerat occidi ieſa:
bel fecit eam ſepeliri q2 erat filia re:
gis·iiij·Regum·ix·
Thobias ſe periculo vite exhibuit
corpora rapiens occiſorū et ea ſol:
licite ſepeliuit Thobie·j·
Prima annūciacio quā fecit thobi:
as filio ſuo ante mortē fuit de ſua et
matris ſepultura Thobie·iiij·
Poſt preliū cōtra gorgiā cōmiſſum
venit iudas machabeus vt corpora
pſtratorū tolleret et cū ſuis parenti
b9 ſepeliret·ij·Macha·xij·
Diſcipuli iohānis baptiſte audien:
tes eū fore decollatū tulerunt corp9
eius et ſepelierunt Mathei·xx·
Apparet dñm ihesū de ſua ſepultu:
ra ſollicitū qū dixit de vngēto ſinite
vt in die ſepulture mee fuet Jo·xij
Joſeph et nichodem9 dñm ſepeliert
in ſepulchro nouo Mathei·xxvij·

¶ De ſpe.

Multis ānis expectau9 abrahā
antequā de ſara filiū haberet
q2 iā centenari9 erat qū nat9
eſt ei yſaac Geneſis·xxj·
A pmiſſione primo abrahe facta de
terra pmiſſionis ſcʒ ꝙ ſemen ei9 eā
poſſideret et fluxerūt anni qdringen
ti quadraginta anteꝗ filij iſrahel ter
ram illam intrauerunt.
Dauid bonā ſpē habuit philiſteū in
noie dñi pſternere·j·Regū·xvij·
Job afflict9 corpore orbat9 filijs de
riſus ab amicis et reb9 ſpoliat9 dixit
ſi occiderit me i ipo ſperabo Job·xiij
Thobias parentib9 ipm irridentib9
et dicentib9 vbi eſt ſpes tua p q̄ ele:
moſinas et ſepulturas faciebas icre
pās illos dixit nolite ſic loqui qm
filij ſanctorū ſum9 et vitā illā expe:
ctam9 quā de9 datur9 ē hijs q̄ vitā
ſuā nūquā mutāt ab eo Thobie·ij·
Suſanna ad mortem condempnata
adhuc cor et fiduciam poſuit in deo
Danielis·xiij·
De ſpe matris cum ſeptem filijs no
ta·ij·Machabeorū·vij·
Judas machabe9 miſit iheroſolimā
xij·milia dragmas argēti·ij·Ma·xij
Symeon iuſt9 et timorat9 in ihrlm
expectabat cōſolacōez in iſrl Luce·ij·
Aſcenſurus xps in celū pcepit diſci:
pul ne diſcederēt de ihrlm ſʒ expecta
rent pmiſſionē patris Actuum·j·
Monet aplus ipm thimotheū vt p
cipiat diuitib9 nō alta ſapere nec ſpe
rare in incerto ſed in deo viuo·j. ad
Thimotheum·vj·
Dau9 bonā ſpē habuit vt i pſalmis

¶ De ſuſpicione.

COgitauit abraham et ſuſpi
cabat ꝙ egipcij vellēt eum
pro vxore ſua inficere Ge:
neſis·xij·
Simile de yſaac Geneſis·xxvj·

Suſpicatus eſt laban q iacob ſibi deos ſuos abſtuliſſet Geneſis.xxxi.
Videns iacob tunicā filij ſui ioſeph cruentatam putabat eū a beſtia deuoratum Geneſis.xxxvij.
Rubenite et gaadamite eūtes ad poſſeſſiones ſuas edificauerunt altare iuxta iordanem vnde turbati ſūt filij putātes q ipe ſe vellent ab eorū lege ſeparare Joſue.xxij.
Cū iuiſſet ſampſon ad domū patris ſui ſocer eius putabat q odio haberet vxorem ſuā ideo eam alteri dedit Judicum.xv.
Hely videns annā labia mouere et nullū verbū extra pferre eā temulētam eſtimabat.j.Regum.j.
Cū eſſet dauid cū achis rege geth quaſi cuſtos capitis ſui ſatrape dixerunt ad achis vt recederet dauid et nō iret cum eis ad prelium ne forte tranſfugeret contra eos ad ſaul.primo Regum.xxix.
Miſit dauid nūcios ad regē amon vt cōſolaretur eū ſup patrū interitu principes aūt illi9 putauerūt q venisset ad explorandū ciuitatē.ij.re.x
Poſtq̄ aſſuerus turbatus contra aman ortū itraſſet aman cecidit ſup lectū heſter vt rogaret eā p aīa ſua intrans aūt rex et vidēs eū ſuper lectū regine ſuſpicabatur q eā vellet opprimere Heſter.vij.
Nūciante ieremia voluntatē dn̄i populo terre q̄ remāſit poſt deſtructionem iheruſalem dixerūt en loqueris mendaciū non te miſit dn̄s ſ; baruth filius nerie incitat te aduerſus nos vt tradat nos in manus caldeorum Jeremie.xliij.
Vidētes diſcipuli dn̄m ſuper mare ambulantem putantes fantaſma eſſe Mathei.xxiiij.
Vidētes iudei diſcipulos xp̄i varijs linguis loquētes putauerūt eos eſſe muſto plenos Actuū.ij.
Omnes diſcipuli xp̄i timebant paulum poſt cōuerſionem putantes eū nō eſſe diſcipulum Actuū.ix.
Videntes barbari viperam in manu pauli vementē putabant eū homicidam eſſe Actuū.xxviij.
Tribunus lyſias vidēs paulū a iudeis male tractatū dixit nōne tu es egipcius qui ante hos dies tumultū excitaſti et eduxiſti in deſertū decem milia hoīm Actuū.xxi.

¶ De templo dei.

Ordinauit deus per moyſen q aaron et filij eius man9 et pedes lauarent qn̄ taberna culū erant ingreſſuri Exodi.xxix.
Non licebat niſi paucis tabernaculum intrare nec etiā ipius vaſa tangere Numeri.iiij.
Diligencior fuit ſalomon ad edificandū templū dn̄i q domū ppriā in xiij. annis que tamen multo minor erat.iij.Regū.vij.
Magnā etiā fecit in ipi9 templi dedicacione ſolemnitatē.iij.Regū.ix.
Joiada pontifex precepit vt athalia extra templū duceretur et nō occideretur in templo.iiij.Regū.xi
Magnā curā videbat dn̄s de tēplo habere qn̄ pcepit tyro regi vt edificaret ei domū in ihrl'm Eſdre.j.
Darius rex pcepit vt edificaret̄ domus dn̄i in iheruſalē et darent̄ ſumptus de archa regis ne opus impediretur Eſdre.vj.
Judei reuerſi de captiuitate babilonie prius ceperunt edificare templū

dn̄i q̄p muros ciuitatis cū tamen in magno periculo eſſent die ac nocte ne meurrerent hoſtes Eſdre·iij·

Cōmendat thobias qꝛ iuit ad templū dn̄i in iheruſalē et ibi dn̄m adorauit Thobie·j·

Judas qn̄ obtinuit victoriā de inimicis qui templū dn̄i cōtaminauerāt dixit ad fres ei⁹ antequā faceret mencionem de ꝓprijs ecce contriti ſunt inimici noſtri aſcendam⁹ nūc mūdare templū·j·Machabeorū·iiij·

Rex demetrius ſtatuit vt quicūqꝫ fugerent ad templū qd̓ eſt in iheroſolimis et in omnibꝫ finibꝫ eius obnoxius regi in omni negocio dimittatur·j·Machabeorū·x·

Xpus quadrageſimo die p̄ſentatus eſt ad templū Luce·ij·

Item anno·xij·in templo diſputans eſt inuentus Luce·ij·

Item de templo ementes et vendentes eiecit Mathei·xxj·

Item in templo frequent̄ docuit et miracula fecit Mathei·xxj·

Arguebat dn̄s phariſeos qui dicebant aurū templi ſanctius templo· Mathei·xxiij·

Petrus et iohannes aſcendebāt in templū ad horam oracionis nonam et tunc factū eſt primū miraculū ſanitatis Actuum·iij·

Angelus dn̄i in nocte iannā carceris aperiens et ap̄los inde educens dicit ite ſtātes loq̄mini in tēplo plebi oīa verba vite hui⁹ Actuū·v·

Judei paulū pſequentes nolebāt cū in tēplo occidere ſʒ traxerunt eū extra vt foris interficeretur Actuū·xxj·

¶ De temptacione dei contra homines·

Temptauit deus abrahā p̄periens vt filiū ſuum ymmolaret Geneſis·xxij·

Dixit dn̄s ad moyſen ecce pluā vobis māna de celo egrediat̄ pplus et colligāt q̄ ſufficiūt p ſingulos dies vt tēptem eū ſi ambulet in lege mea an nō Exodi·xvj·

Loquente dn̄o cū moyſe audiebat pplus vocem et ſonitū buccine viderunt qꝫ montē fumigantē et perterriti ſūt ac pauore cōcuſſi et dixit moyſes nolite timere vt eīn ꝓbaret vos venit deus Exodi·xx·

Dereliquit dn̄s ezechiam vt temptaret eū et nō fierent omnia q̄ erāt in corde ei⁹ qn̄ ſcʒ venerūt ad eū nūcij regis babilonis·ij·Paralipo·xxxij·

Poſtq̄ thobias excecatus fuerat dicit̄ de eo q̄ deus hanc tēptacōem permiſit fieri vt poſteris daretur exemplū paciencie·Thobie·ij·

Dixit iudith filijs iſrahel quos holofernes deſtruere cogitabat memores eſſe debetis qꝛ tēptati ſūt patres veſtri vt ꝓbarent̄ ſi vere deum colerent Judith·viij·

Propt̄ grauiſſimas tribulacōes q̄s iob paſſus ē dicebat ꝓbauit me q̄ſi aurū qd̓ p ignē tranſit Job·xxiij·

Petebat dauid in p̄s·ꝓba me deus et tempta me·p̄s·xxv·

Volens deus petrū tēptare iuſſit eū venire ad aq̄s in quibꝫ eū aliqualit̄ mergi permiſit Mathei·xxiiij·

Dixit etiā philippus vn̄ emem⁹ panes Johannis·vi·

Accede vt probem vtrum ſis filius meus eſau Geneſis·xxvij·

¶ De temptacione que fuit facta deo ab hominibus·

Filij iſrahel multociens tem:
ptauerūt deū in deſto Nūi
xiiij. ergo ſp male accidit eis
Superati in bello a philiſteis dixe:
runt quare percuſſit nos dn̄s coram
philiſtym .j. Regum .iiij.
Et alia vice duxerunt philiſtim ar:
chaz dn̄i ſecū captā et plaga magna
percuſſi ſunt .j. Regū .iiij.
Sciebāt dauid ſe unctū eſſe in re
gē et ꝙ deberet poſt ſaul regnare nec
tamen voluit temptare deū et pone
re in diſcrimine ſ; prudent̄ in omibꝫ
agebat ſed ſeipm vt debuit cuſtodie
bat .j. Regum .xxij.
Ozias ſtatuit vt tranſactis quinq;
diebꝫ ſi nō veniret adiutoriū trade:
ret ſe et populū holoferni dixit autē
iudith preſbiteris ciuitatis qui erāt
de illo cōſilio qui eſtis vos qui tēpta
tis dn̄m Judith .viij.
Criſtus dixit dyabolo qn̄ poſuit eū
ſuper pinnaculū templi nō temptab̄
dn̄m deū tuum Mathei .iiij.
Jtē dixit phariſeis querentibꝫ vtrū
liceret tributū dare ceſari volentes
eum capere in ſermone Quid me tē
ptatis ypocrite Mathei .xxij.
Dure corripuit petrus ananiā et ſa:
phirā eius vxorē dicens q̄d cōuenit
vobis tēptare ſpiritū dn̄i Actuū .v.

De temptacione dyaboli.

Dyabolus in ſerpente pmos
parētes in parente debiliori
tēptare cepit ſc; in muliere.
Jtem a longe explorare incepit nec
ſtatim comedere perſuaſit.
Jtem penam ſecuturam negauit et
magna bona pmiſit.
Jtē nō temptauit de peccato ad qđ
nullā haberent inclinacōem ſ; de fru
ctus ſuauitate et odore ac ſapore atq;
excellenti dignitate et hoc totum per
mendacium Gen̄ .iij.
Dyabolus oſtendit xp̄o oia regna
mundi qn̄ eū temptare voluit dicēs
oia iſta tradita ſūt michi et cui volo
dabo illa Luce .iiij. et Mathei .iiij.
Petiuit dyabol⁹ a deo vt tangeret
iob in rebꝫ in liberis et in pprio cor:
pore in quo nō potuit eius callidi:
tas et malignitas Job .j.
Nō expedit temptacōem ſuā alteri
reuelare qui de eodē malo eſt tempta
tus ſic em̄ cicius cadūt Exemplū de
duobꝫ preſbiteris qui cōcupiſcenciā
ſuā ſibi inuicē indicabāt Dan̄ .xiij.
Temptacio dn̄i nos inſtruit ad vi:
tandū omne genus tēptacionū. fuit
em̄ de tribꝫ temptatus ad q̄ oia tēpta
m̄ta mūdi pōſſūt reduci Mathei .iiij.
Ait dn̄s petro ecce ſathan expetiuit
vos vt vos cribraret ſicut triticum
ego autē rogaui p te vt non deficiat
fides tua Luce .xxij.
Dyabol⁹ ſuaſit iude vt traderet do:
minū ſuū in manibꝫ iudeorū Jo .xiij.
Dixit petrus ananie cur temptauit
ſathanas cor tuū ꝙ mentiris ſpiri:
tui ſancto Actuum .v.

De timore dei.

Defectus timoris dei frequen
ter ē cauſa peccati. ideo dixit
abraham ad abymalech cō:
gitaui mecum dicens forſitan nō eſt
timor dei in loco iſto et interficient
me Geneſis .xx.
Timuerunt obſtetrices deum et ſer
uabāt mares et ideo edificauit illis
domos Exodi .j.
Volens deus filijs iſrahel timorem
ſuū multum incutere cū tonitruis et

igne et ſignis alijs terribilibꝰ legem eis dedit Exodi·xx·

Poſt tranſitum maris rubri et ſubmerſionem pharaonis timuit pplus dn̄m Exodi·xiiij·

Abdias diſpenſator achab timebat dn̄m valde nā inficiente ieſabel prophetas dn̄i tulit ille c· pphetas et abſcondit eos·iij·Regū·xviij·

Hoīes quos miſit rex babilonis ad inhabitandū ſamariā nō timuerunt dn̄m et immiſit eis dn̄s leones q̄ interficiebāt eos·iiij·Regūm·xvij·

Cōſtituit ioſaphat iudices in cūctis ciuitatibꝰ iuda et int̄ cetera precepit eis dicēs ſit timor dn̄i vobiſcū et cū diligencia cūcta facite·ij·Para·xix·

Thobias ſenior filiū ſuū ab infancia deū timere docuit Thobie·j·

Item timentes deū ad cōuiuiū vocari iuſſit Thobie·ij·

Item plus timens deū q̄ regem rapiebat cadauera occiſorū et ſepeliebat ea Thobie·ij·

Filia raguelis in oracione ſua dicebat virū cū timore tuo nō ex libidine cōſenſi ſuſcipere Thobie·iij·

Angelus dixit ad raguelē noli timē filiā tuā dare thobie qm̄ huic timēti deū debet̄ cōiunx filia tua Tho·vij·

Thobias et raguel cum amicis ſuis in timore dn̄i nuptiarū cōuiuiū exercebant Thobie·ix·

Judith erat vidua in omibꝰ famoſa qm̄ timebat deū valde nec erat q̄ de illa verbū malū loq̄ret̄ Judith·viij·

Int̄ alia q̄bꝰ iob cōmendat̄ ſignāter dr̄ et noīatur timor dn̄i Job·j·

Unde ipe dixit·xxxj·q̄ſi timentes ſup me fluctus timui deū. Mulier fortis ac timens deum ipa laudabitur puerbiorū·xxxj·

Cū plagis multis perimeretur eleazar ait tu ſcis dn̄e qꝛ cū a morte poſſem liberari duros corporis ſuſtineo dolores ſm animā ꝓpter timorē tuū libent̄ hec pacior·ij·Macha·vj·

Cōmota tempeſtate naute ionam miſerūt in mare et ſtetit mare a feruore ſuo et timuerunt viri timore magno dn̄m et hoſtias ymmolauerunt et vota vouerunt Jone·j·

Timendus eſt deus qꝛ poteſt multa bona cōferre. Unde thobie habebis multa bona ſi timueris deū·

Item poteſt mala inferre Vn̄ Mathei·x· Timete eū q̄ poteſt corpus et animā mittere in iehennam.

Grauiter punitus eſt ſeruus qui talentū acceptū ꝓpter timorem dn̄i ſui nō multiplicauit Mathei·xxv·

Occaſione cornelij timentis deū ait petrus in omni gente qui timet deum et operatur iuſticiam acceptus eſt illi Actuū·x·

¶ De timore hominum.

Timens abraham abymalech dixit ei deus tecum eſt in vniuerſis que agis iura ergo michi ne noceas michi Geneſis viceſimo primo.

Egipcij perſequentes filios iſrahel qui ibant per medium maris rubri dixerunt fugiamus iſrahelem deus enim pugnat ꝑ eis Exodi·xiiij·

Videns ſaul qꝛ dominus eſſet cum dauid cepit timere eum·primo·Regum·xviij·

Princeps quinquagenariꝰ tercius miſſus ad helyam timuit eum et humiliauit ſe ill̄ et ideo non eſt ſicut priores ab igne cōſumptus·quarto·Regum·j·

Cum cōpletus eſſet murus in ihe=
ruſalem timuerunt vniuerſe gentes
que erāt in circuitu ei⁹ Neemie·vj·
Cecidit timor iude ac fratrū ſup oēs
in circuitu eorū·j·Machabeorū·iij·
Audientes aduerſarij ꝙ iudas eſſet
paratus cū ſuis in bello timuerunt
ac formidauerunt in corde ſuo·ſecū
do·Machabeorū·xiij·
Herodes timebat iohannē ſciēs eū
virū iuſtū et ſanctū Marci·vj·
Poſt terribilez mortē ananie et vxo
ris ei⁹ erāt oēs diſcipuli in porticu
ſalomonis ceterorū autē nemo aude
bat ſe iūgere illis Actuum·v·
Cū factus eſſet terre motus in car=
cere vbi erat paulus et ſylas poſiti
cuſtos carceris tremefactus ꝓcidit
paulo et ſyle ad pedes dicens dn̄e
quid me oportet facere vt ſaluus fi=
am Actuum·xvj·

¶ De tyrannis·

Varias adinuenit malicias
pharao vt filios iſrahel poſ=
ſet extinguē Exodi·vij·et·v
Primo enim fecit eos diris operi=
bus affligi Exodi·j·
Deinde maſculos natos in flumine
proici nec eos voluit dimittere niſi
plagis magnis vt deo ſuo ſanctifica
rent Exodi·viij·
Adonibeſeth amputauit ſumitates
manuū ac pedū·lxx·regū Judicū·j·
Abymalech filius gedeonis vſurpa
tus ſuper pplm̄·lxx·frēs ſuos occidᵉ
ſup lapidem vnū Judicū·ix·
Saul queſiuit dauid ād mortem et
occidit·lxxxv·viros portantes ephot
ex hᵒ occaſione ipius·j·Regū·xxij·
Jeſabel fecit queri helyam ad mor=
tem quia ipſe fecit ꝓphetas baal occi
di·iij·Regum·xix·
Ipa etiā fecit lapidari naboth p fal=
ſū teſtimoniū·iij·Regū·xxj·
Achab fecit poni micheā ꝓphetā in
carcere et pane tribulacōis et aqua
anguſtie ſuſtentari·iij·Regū·xxij·
Cū factū eſſet verbū dn̄i in manu
yheu contra baaſan regem iſrahel et
domū eius occidit baaſa ꝓphetā pdi
ctum·iij·Regū·xvj·
Manaſſes rex ſanguinē innoxiū ef=
fudit et impleuit iheruſalem cruore
innocenciū·iiij·Regū·xxj·
Nabuchodonoſor dixit holoferni ꝙ
non parceret oculus eius vlli regno
Judith·j·
De holoferne dicit̄ ꝙ tantus metus
cūctis ꝓuincijs illis incubuit vt vni
uerſarū vrbium habitatores princi
pes et honorati ſimul cū pplis exi=
rent obuiā venienti ſuſcipientes eū
cum coronis et lampadib⁹ ducentes
choros in tybijs et tympanis et tū
iſta facientes nō poterant ferocitatē
eius mitigare Judith·iij·
De nequicia aman q̄ volebat omēs
iudeos occidere habet̄ Heſter·iij·
Rex babilonis occidit filios regis
ſedechie in oculis ei⁹ oculos q̄z ipi⁹
eruit et vinxit eū pedib⁹ vt adduce=
ret eū in babilonē Jeremie·xxxix·et
iiij·Regum·xxv·
Nabuchodonoſor ꝑcepit vt omēs
prudentes occiderentur q̄r neſcierūt
ſompniū ſuū exponere Danielis·ij·
Item tres pueros in fornacem arden
tem miſit Danielis·iij·
Ipm danielem miſit in lacum leo=
num Danielis·vj·
Anthioch⁹ aſcendit iheroſolimam
et fecit cedem hoim horribilē et poſt
effudit ſanguinē inocentē p circuitū

ſanctificacionis ·j· Machabeorũ ·j·
Triphon captũ ionathã et tenes pe
cijt p eius liberacõe centũ talenta ar
genti et duos filios q̃s cũ cepiſſet pa
trẽ cũ filijs occidit ·j· Macha ·xiij·
Andronicus rogatus a menelao et
p munera ei⁹ corruptus occidit oniã
ſũmum ſacerdotẽ ·ij· Macha ·iiij·
Anthiochus menelaum ſacrilegum
de multis ſceleribꝫ accuſatum abſol
uit et accuſaciones eius dampnauit
ij· Machabeorũ ·iiij·
De crudelitate facta in eleazarũ ·ij·
Machabeorũ ·vj·
De ſeptem filijs cum matre ſecun-
do Machabeorũ ·vij·
Herodes multos innocentes occidit
volens xp̄m occidere Mathei ·ij·
Herodes tetrarcha iohannẽ bapti-
ſtam ad peticionẽ mulierum decol-
lauit Mathei ·xiiij·
Pylatus non inueniens cauſam in
xp̄o ip̄m enĩ crudeliter flagellauit et
occidit Mathei ·xxvij·
Herodes agrippa miſit man⁹ vt af
fligeret quoſdam de eccleſia occidit
autẽ iacobũ fratrẽ iohannis gladio
videns q̄ placeret iudeis voluit app̄
hendere petrũ et apprehenſũ miſit in
carcerem Actuũ ·xij·
De crudelitate tyrannorũ ſatis p3
in paſſionibꝫ ſanctorũ·
De crudelitate facta in paulo nota
Actuum ·xvj·

¶ De tribulacionibus·

Ilius creuit ioſeph in capti-
uitate q̄ creuiſſet inter fres
ſuos Geneſis ·xlj·
Fratres ioſeph dixerunt merito hec
patimur quia peccauim⁹ in fratrem
noſtrũ idcirco venit ſuper nos tribu
lacio Geneſis ·xlij·
Filij iſrahel creuerũt ex oppreſſioni
bus et afflictionibꝫ egipciorũ et quã
to magis opprimebant̃ tãto magis
multiplicabant̃ Exodi ·j·
Filij iſrl̃ afflicti ſerpentibus ignitis
dixerũt moyſi locuti ſum⁹ cõtra deũ
et cõtra te et p̄us nõ dixerũt ·nũi· xxj
Fugiens dauid a facie abſolon ſuo
ſuo maledicenti ſibi nõ reſpondit ſꝫ
pacient̃ ſuſtinuit ·ij· Regũ ·xvj·
Obtenta aũt victoria ſuperbiuit et
pplm̃ nũare fecit ·ij· Regũ ·xxiiij·
Et poſtea videns dnm populũ cedẽ-
tem peccatũ recognouit·
Helyam fugientem ieſabel angelus
confortauit ·iij· Regũ ·xviij·
Pane tribulacionis et aqua angu
ſtie iuſſus eſt micheas ſuſtentari q2
noluit regi achab reſpondere iuxta
velle ſuum ·iij· Regũ ·xxij·
Voluit deus vt viri iude a rege egi-
pciorũ affligerent̃ vt ſcirent diſtã-
ciã ſeruitutis diuine et ſeruitutis re
gni terrarũ ·ij· Parali ·xij·
Poſtq̄ manaſſes vinct⁹ fuit et du
ctus in babilonem egit penitenciam
valde corã domino et exaudiuit do-
minus oracionem ſuam ·ij· Parali-
pominon ·xxxiij·
In tp̄e tribulacionis ſue clamaue-
runt ad te et tu de celo exaudiſti eos
ſm̃ miſeraciones tuas magnas dedi
ſti ſaluatores Neemie ·ix·
Poſtq̄ thobias excecatus eſt et ab
inimicis ſuis deriſus a dño multipli
citer eſt cõſolatus Thobie ·ij·
Judith de populo ſuo ait memores
eſſe debetis quomodo pater veſter
abraham temptatus eſt et per mul-
tas tribulacões effectus eſt amicus
dei Judith ·viij·

Job tribulaciones mltas ſuſtinuit
in amiſſione rerū et liberorū ſuorū
in graui corporis infirmitate in cō-
tumelia vxoris et aliorum amicorū
Job per totum.
Jeremias ꝑ veritate quā pplo p̄di-
cabat q̄nq3 ꝑcuſſus fuit Jere. xxxv.
Paulꝰ incarceratus tandē lapidatꝰ
Bene apparet dn̄m eſſe cū tribula-
tis ꝑ tres pueros in fornace cū qui-
bꝫ nabuchodonoſor vidit xp̄m ſimi-
lem filio dei Daniel. iij.
Ezechiel in caldea in medio capti-
uorū vidit dei mirabiles reuelacio-
nes Ezechiel. j.
Nabuchodonoſor in ꝓſperitate ar-
rogans fuit et ſuperbꝫ qn̄ aūt eiectꝰ
eſt ab hominibꝫ et in beſtiā mutatꝰ
ſenſū recepit quē in ꝓſperitate per-
didit et deū laudauit qd̄ prius vitu-
perauit Danielis. iiij.
De tribulacione danielis habetur.
Danielis. vj.
Item de ſuſanna Danielis. xiij.
Poſt obitū machabei emerſerūt inij
qui et facta eſt fames valida et con-
ſtituit bachides impios dn̄os regio-
nis et facta eſt tribulacio magna in
iſrahel. j. Machabeorū. ix.
Decretū exijt contra iudeos ꝙ omēs
trucidarent̄ qui ſacrificare nolebāt
et paternas dei leges relinquere. ij.
Machabeo. vj. Ibi nota de eleazar
Itē de mr̄e et. vij. filijs. ij. Mach. vij
Anthiochus ſanꝰ ſuperbꝫ et fuit ela-
tus a deo autē percuſſus humilita-
tis verba ꝓtulit. ij. Macha. ix.
Item xp̄s natus preſſurā mūdi per
totā vitam ſuā hic perpeſſus eſt vt
patet in euangelio.
Apoſtoli flagellati ibant gaudētes
a cōſpectu conſilij qm̄ digni habiti
ſunt ꝓ nomine ihesu contumeliā pa-
ti Actuum. vj.
Paulus etiā multas tribulaciones
ſuſtinuit Actuū. ix.
Item ipſe et fratres hortabantur vt
permanerent in fide qm̄ per multas
tribulaciones oportet nos intrare in
regnū dei Actuū. xiiij.

De veritate.

Balaach rex moab doluit ꝙ
baalam dixit bona de filijs
iſrahel licet vera eſſent et eū
honorauit ſicut feciſſet ſi ſm̄ volun-
tatē ſuā locutus fuiſſet Nūi. xxiij.
Joathas filius ieroboal fugit a fa-
cie abymalech cum dixiſſet verum
de eo et de illis qui eum male elege-
rūt Judicum. ix.
Iratus eſt ſaul cōtra ionatham filiū
ſuum qui dauid virū innocentem ex-
cuſauit. j. Regū. xx.
Cū increpaſſet anam ꝓpheta azā re-
gē miſit eū in neruū. ij. Parali. xvj.
Ad imperiū regis ioas lapidatus ē
zacharias filius ioiade qui reges et
principes arguebat eo ꝙ dn̄m dere-
liquiſſent. ij. Paralipomenon. xxiiij.
Cū dixiſſet achior magnalia q̄ fecit
deus ꝓ filijs iſrahel et magnā eius
potenciam irati ſunt omnes magna-
tes holofernis et cogitabāt interfice-
re eum et holofernes etiam indigna-
tus eſt Judith. vj.
Cū legiſſet baruch verba que ſcri-
pſit ex ore iheremie coram ioachim
rege iuda fecit rex volumen ꝓici in
ignē eo ꝙ diceba t̄ ibi veritas de ciui-
tate iſrahel Jeremie. xxxvj.
Poſtea ꝙ ꝓphetizauit ieremias ca-
ptiuitatē ciuitatis miſſus fuerat in
lacū vbi nō fuerat aq̄ Jere. xxxviij.

Daniel qꝛ ꝓbauit beel et draconem nõ eſſe deos miſſus fuit in lacũ leonum Danielis·vij·

Ex bonis et veris ſermonibꝫ eleazar magis ſeuiebant in eum tyranni·ij· Machabeorum·vij·

Herodes iohannem baptiſtã in carcere incluſit et poſtea decollauit qꝛ veritatẽ dixit Mathei·xviij·

Phariſei cecũ a dño illuminatũ extra ſinagogam ꝓiecerunt qꝛ veritatem aſſeruit Johannis·ix·

Principes ſacerdotũ audientes verba apl'orum de doctrina xpi cogitabant eos interficere et ceſis ipſis p̄ceperũt ne ampliꝰ loquerent̃ in nomine dñi iheſu xpi Actuũ·v·

Stephanus aũt ꝓpter veritatẽ quã p̄dicabat lapidatꝰ fuit Actuũ·vij·

Paulus multa ꝓ veritate ſuſtinuit Actuum·ix·

Unde ad galathas·iiij·inimicus factus ſum vobis verũ dicens.

¶ De viſione diuina.

Poſtq̄ exiuit abrahã de vrbe caldeorũ apparuit ei dñs multis viſionibꝫ et reuelacionibꝫ cõfortauit eũ Geneſis·xij·xv·xvij xviij·xxj·

Apparuit ei dñs ĩ valle mambre ſedenti in oſtio tabernaculi in ipſo feruore diei Geneſis·xviij·

Yſaac relicta in domo familia egreſſus in agrũ ad meditandum Geneſis·xxiiij·

Factus ẽ eſaũ vir magnꝰ venãdi et hõ agricola iacob autẽ vir ſimplex habitabat in tabernaculis Geñ·xxv

Egreſſus iacob de terra ſua cũ ſuper lapides dormiuit vidit ſcalam celũ tangentẽ angelos q̄ꝫ dei aſcendentes et deſcendentes Geñ·xxviij·

Cũ iacob rediſſet et ꝑtranſiuiſſet oĩa ſua per vadũ iaboth et remanſit ibi ſolus et ecce vir luctabatur cũ eo. Geneſis·xxxij·

Moyſes cũ minaſſet gregẽ ad interiora deſerti vidit in rubo q̄ ignis arderet et nõ cõbureretur Exodi·iij·

Vocauit dñs moyſen vt montẽ aſcenderet et ibi legem et p̄cepta ei tradidit Exodi·xix·

Jethro vidẽs moyſen occupatũ adiudicãdo ppl'm ait ſtulto labore cõſumeris et tu et ppl's iſte q̄ tecũ eſt ec̃ eſto ppl'o tu in hijs q̄ ad deũ pertinent Exodi·xviij·

Deus moyſi facie ad faciem locutꝰ eſt Exodi·xxxiij·

Moyſes fuit cũ dño·xl·diebꝫ et·xl· noctibꝫ aquã nõ bibit nec panẽ comedit Exodi·xxxiiij·

Ait dñs aſcende ad montẽ iſtũ abarim cõtemplare in terrã quã daturus ſũ filijs iſrahel Nũi·xxvij·

Samueli in templo dormienti locutus eſt dñs·j·Regum·iij·

Helye fugiẽti ieſabel oſtenſũ eſt q̄ dñs nõ erat in ſpiritu grandi nec in cõmocione nec in igne ſed in ſibulo aure tenuis·iij·Regũ·xix·

Poſt tribulaciones q̄s ſuſtinuit dauid ait pſalmo·liiij· q̄s dabit michi pẽnas ſicut colũbe et volabo et req̄eſcam. Et ſubdit q̃uo ille pẽne debẽt acquiri dicẽs ecce elongaui fugiẽs.

Ezechiel in medio caldeorũ captiuꝰ vidit viſiones dei Ezechiel·j·

Danieli oranti per noctẽ in domo reuelatũ eſt miſteriũ viſionis ipſius regis babilonis Danielis·ij·

Super cuſtodiã mea inquit abacuc ſtabo et figam pedem meum ſuper

municionem et cōtemplacōem vt vi-
deam quid dicam aut quid reſpon-
deā ad arguentē me Abacuc·ij·
Saluatoꝛ noſter aſcendit in montē
ſolꝰ oꝛare vbi cōtemplatores tumu-
lātes turbas fugē docet·mathei·xiiij·
Ingreſſus zacharias in templū dn̄i
vt incenſū poneret vidᵗ angelū ſibi
filiū naſciturū nūciantem Luce·j·
Diſcipuli dn̄i oꝛacione et cōtempla-
cione vacantes ſpiritū ſanctū rece-
perunt Actuum·ij·
Saulus ſeuiens in xp̄ianos cecidit
et excecatus ē deinde per triduū ieiu-
nans et oꝛās viſū recepit Actuū·ix·
Ac poſtea raptus vſq3 ad terciū ce-
lum vidit que non licet homini lo-
qui·ij·ad Choꝛin·xij·
Cū hoſpitaretur petrus in domo ſy-
meonis coꝛiarij aſcendit in ſuperio-
ra domꝰ vt oꝛaret et familiā inferiꝰ
exiſtente et ibi reuelatum eſt ſibi ꝙ
gentiles nō eſſent a p̄dicacione ex-
pellendi Actuū·x·
Sanctus iohannes a tumultu et cō-
ſoꝛcio mū di ſequeſtratus cū in path-
mos inſula exulauit reuelauᵗ ſibi do-
minus ſecreta celeſtia Apocalipſ·

De vnitate et concoꝛdia·

Ex hoīe vno oēs homines de-
us pduxit Geneſis·ij·
Vt in eis vnitas cōtinua ſer-
uaretur ꝙdiu vnꝰ fuit peccatū non
cōmiſit ſed multiplicatus cito deli-
quit Geneſis·iij·
Populus iſrahel vnanimis fuit ad
recipiendā legem Exodi·xix·
Inuaſit timoꝛ dn̄i populū et egreſſi
ſunt quaſi vir vnus ad ſuccurrendū
fratribꝫ ſuis in iabes galaad obſeſ-
ſis·ij·Regum·xj·
Conuenit ad ſalomonem vniuerſus
iſrahel et tunc fuerūt archa et vaſa
ſanctuarij in templū delata et ipſius
templi dedicacio ſollempniter celebra-
ta·iij·Regū·viij·
Cōgregatus eſt populus quaſi vir
vnꝰ in iheruſalem ad reedificandū
templū qđ a rege babilonis fuit de-
ſtructum Eſdꝛe·ij·
Et cōgregatus eſt ppl̄s q̄ſi vir vnꝰ
et dixerūt eſdꝛe vt afferret librū le-
gis Neemie·viij·
Cū expoſuiſſet achioꝛ omnia q̄ dixiſ-
ſet holoferni omnis ppl̄s cōmuni la-
mentacione et fletu vnanimes p̄ces
dn̄o effuderūt Judith·vj·
Poſt aſcenſionem dn̄i diſcipuli erāt
perſeuerantes vnanimiter in oꝛacio-
ne Actuū·j·
Et venit ſuper eos ſp̄us Actuū·ij·
Omnes qui credebāt erant ſimul et
omnia habebant cōmunia vnanimiē
perſeuerantes in templo Actuū·ij·
Punitis anania et ſaphira vxoꝛe eiꝰ
factus eſt timoꝛ magnus in vniuerſa
eccleſia et erāt omnes vnanimiter in
poꝛticu ſalomonis Actuū·v·

De voto·

Iacob pergens ad auūculū
ſuū labam votū vouit dicēs
ſi fuerit dn̄s mecū·ge·xxviij
Rex arad pugnauit cōtra iſrl̄ et vi-
ctoꝛiā obtinuit ac iſrl̄ voto ſe obli-
gauit dn̄o et pꝰea vicit eū Nūi·xxj·
Jepte pugnaturus cōtra filios amon
votū vouit dn̄o dicēs Si tradideris
filios amon in manꝰ meas Judi·xj·
Oꝛauit anna dn̄m flens largiter et
votū vouit dicēs dn̄e exercituū ſi de-
deris michi ſexū virilē·j·Regū·j·
Abſolon volēs patri rebellare dixit

vouens vouit ſeruꝰ tuus cũ eſſet in geſſur ſi reduxerit me dñs in ihrl̃m ſacrificabo dño·ij·Regũ·xv·
Aza rex iuda ea q̃ vouerat paẗ ſuus obtulit in domũ dñi Parali·xv·
Letatus eſt ppls cũ vota ſponte ꝓmitteret q2 totꝰ corde offerebant ea dño Paralipo·xxi·
Rex artarxerſis p̃cepit eſdre et populo vt ferrent in ihrl̃m vniũſa que vouerãt dño deo iſrl̃ Eſdre·viij·
Omnis pplus venit poſt victoriã in ihrl̃m adorare dñm et obtulerũt oẽs holocauſta et vota et ꝓmiſſiones ſuas Judith·xvi·
Viri qui erant in naui vbi erat jonas ꝓpheta ꝓpter tempeſtatẽ factam timuerũt et ymmolauerunt hoſtias dño et vota vouerũt Jone·i·
Eliodorus volens de tẽplo depoſita auferre fuit diuina virtute grauiter flagellatus deinde per orõem oĩe ſanatus et hoſtia deo oblata et votis magnis ꝓmiſſis repedauit ad regẽ ij·Machabeorũ·iij·
Crudele votũ et impiũ fecerũt iudei vouẽtes ſe nichil guſtaturus donec paulũ occiderent Actuum·xxiij·

¶ De zelo bono·

Seuiebãt filij iacob in ſichen ꝓpter ſtuprum dyne ſororis ſue Geneſis·xxxiiij·
Audiens moyſes voces cantanciũ videnſq3 vitulũ ꝓiecit tabulas iratus et fregit eas et poſtea pplm grauiter puniuit Exodi·xxxij·
Multũ placuit deo zelus phinees filij eleazar qñ perfodit virũ cũ muliere coeuntem Nũi·xxv·
Precepit ioſue achor lapidari et totã eius ſuppellectilẽ cõburi q2 tulerat de anathemate iericho Joſue·vij
Cõgregati ſunt omnes filij iſrl̃ q̃ſi vir vnus ad vindicandum ſcelus in vxorẽ leuite cõmiſſũ Judicũ·xix·
Helias arguit pplm errantẽ et ꝓphetas baal occidit Regum·x·
Quãuis iheu rex iſrl̃ ſimpliciẗ eſſet malus cõmendaẗ tñ eo ꝙ ſemen domꝰ achab deleuit et ꝓphetas baal occidit et aras eiꝰ deſtruxit Regũ·xix·
Zacharias filiꝰ ioiade dixit regi et pplo ſculptilibꝰ ſeruientibꝰ q̃re trãſgredimini p̃ceptũ dñi et vobis non ꝓderit Paralipo·xxiiij·
Videns neemias iudeos ducẽtes alienas vxores obiurgabat eos et maledixit aliq̃s vberauit Neemie·xiij·
Surrexit mathatias et dixit ve michi vt q̃d videre natus ſũ cõtricõem ppl̃i mei et ſequiẗ poſtea de zelo eiꝰ feruentiſſimo qñ trucidauit hominẽ ydolis ymmolantẽ·ij·Macha·ij
Ad̃ omias ſũmꝰ pontifex viriliẗ reſtitiẗ ſymoni qñ volebat in viciũ aliq̃d in ciuitate moliri·ij·Macha·ij·
Miro zelo feruebat iohãnes baptiſta dicens ꝓgenies vipperarũ quis demonſtrauit vobis facere a ventura ira Mathei·iij·
Itẽ herodem arguens Mathei·xiiij
Xp̃us zelo magno cõtra phariſeos et ſcribas vouebat qñ tociens dixit eis ve vobis q̃ eſtis ex patre dyabolo. Itẽ ementes de templo expulit.
Ardẽti zelo feruebat petrus in ananiã et ſaphirã eiꝰ vxorẽ Actuũ·ij·
Stephanꝰ zelo magno dixit iudeis Actuum·vij·
Dure ceruicis et incircũciſi corde et auribꝰ vos ſemꝑ ſpiritui ſancto reſiſtitis· De zelo pauli cõtra iudeos patet Actuũ·ix·in epiſtolis ſuis·

De zelo indiſcreto.

Videns ioſue duos viros ꝓ-
phetantes dixit dñe mi moy
ſes ꝓhibe eos et ille inquit
quid emularis ꝓ illis Nũi·v·
Abyſa filius ſaruie voluit amputa-
re caput ſemei maledicentis dauid
ſed dauid nõ ꝑmiſit·ij· Regũ·xvj·
Filij ꝓphetarũ coegerũt helizeum vt
mitteret ad querendũ dñm ſuum ne
forte ſpiritus dñi eũ in vnũ monciũ
ꝓiecisset·iiij·Regum·ij·
Jonas doluit ꝙ nõ ruebat ciuitas
niniue iuxta illud ꝙ ipſe predixerat
Jone·iiij·
Multum zelabant iudei de obſerua
cione ſabbati qñ xp̄m illo die vide-
bant infirmos ſanantẽ Mathei·xij·
Item qñ videbant diſcipulos eius
ſpicas euellentes Mathei·xxij·
Scribe et phariſei magis zelabant
ꝓ tradicionib⁹ ſuis q̃ ꝓ mandatis
dñi Mathei·xv·
Item ꝓ auro templi plus q̃ pro ipſo
templo ꝓ dono altari plus q̃ ꝓ alta
ri Mathei·xxiij·
Oblatis xp̄o duob⁹ paruul' vt ma-
nus eis imponeret diſcipuli dñi in-
crepabant eos iheſus autẽ ait ſinite
paruulos Mathei·xiiij·
Johannes ap̄ls ꝓhibuit quendam
eicientẽ demonia in nomine iheſu eo
ꝙ nõ ſequebatur xp̄m et ait iheſus
nolite eũ ꝓhibere qui nõ eſt aduer-
ſũ nos nobiſcum eſt Luce·ix·
Diſcipuli indigne ferebant ꝙ muli
er vngentũ ſuper caput dñi effudit
et iõ dñs eos corripuit Mathei·xiiij
Audientes iacob⁹ et iohannes ꝙ ſa-
maritani nõ receperent nũcios dñi
dixerũt dñe ſi vis dicimus vt ignis
deſcendat de celo et cõſumat illos et
increpauit eos dñs dicens Neſci-
tis cui⁹ ſpiritus eſtis Luce·ix·
Arguit dñs petrum q2 amputauit
auriculã ſerui principis ſacerdotum
Mathei·xxvj·
Apparet diſcipulos iohãnis bapti
ſte contra zelaſſe qñ dixerũt iohãni
Rabi qui erat tecũ tranſiordanem
hic baptizat et omnes veniũt ad eũ
Et nota ibi reſponſionẽ Johã·iij·
Cũ curarent̃ diuerſi infirmi a petro
exurgens princeps ſacerdotũ et oẽs
illi qui cum eo erant repleti ſũt ze-
lo Actuum·v·
Emulator erat paulus paternarum
tradicionũ trahẽs viros et mulieres
xp̄ianos vinctos in ihr'lm Actuũ·vj
Videntes iudei ꝙ pene vniuerſa ihe-
ruſalem conuenirent ad audiendum
verbũ dei qd̕ paulus et barnabas
p̄dicabant repleti ſunt zelo et cõtra
dicebant hijs que a paulo diceban
tur Actuum·xiij·c̃·

Expliciunt auctoritates
vtriuſq3 teſtamenti·

Ite p[ro] registro sermonu[m] 1 p[ar]s b[e]ati gregorii 6 et glo[ss]a x Em[endatio] 1a p[ar]s

Abstinencia
Acceptio munerum
Avaricia
Affectio carnalis
Angeli boni et mali
Audiencia verbi
Adoracio
Adulacio — assencia[?] et sedicio
Ambicio
Amicicia
Appetitus

Bellum
Benedictio dei
Benedictio hominum
Benedictio prelati
Bonitas
Blasphemia

Confessio — gracia dei
Conscientia — gratiarum actiones[?]
Compassio — gracia et crimen
Consilium bonum
Consilium malum
Consolacio
Correctio

Derisio
Detractio — discretio et prudentia
Dilectio dei
Dilectio proximi
Discordia
Divicie terrene

Ebrietas
Electio
Exemplum
Fidei
Fletus

Gracia actio
Gratitudo
Gula

Honor
Hospitalitas
Humilitas

Informacio filiorum
Infidelitas
Ingratitudo
Invidia
Ira dei
Ira bonorum
Ira mala
Ydolatria — ypocrisis et terminus
Iactancia
Iudicium bonum et malum
Iurandum
Iusticia

Luxuria
Maledictio

Malus — mansuetudo[?] et sponsa
Magister
Mendacium
Mors libera
Mortalis
Mors bonorum
Mors malorum
Mulier fidelis
Mulier propria
Mulier devota
Mulier fidelis
Mors[?] iniusta
Mors falsa
Mors...
Mulier obstinata
Misericordia
Murmur
Mors ...

Negligencia
Necessitas
Obediencia et devota
Odium
Opus bonum
Opus ...
Opus ... mala
Oppressio bonorum
Oratio

Pax gracia
Passio
Penitentia
Peccatum hominum
Paupertas
Pietas
Pena
Persecutio
Permissio
Perceptio
Prelatus bonus
Predicatio
Prelatus malus
Prodicio
Providencia dei
Prosperitas
Prudentia ...
Puer ... docilis
Pusillanimitas

Sabbatum observandum
Seductio
Senectus
Silencium
Simulacio
Sanitas bona et mala
Stragis
Sterilitas
Superbia
Sepultura
Spes

Superbia
Temptatio
Temptacio
Timor dei et hominum
Tyrannus
Tribulacio

Veritas
Visio
Unitas — votum
Zelus boni
Zelus indiscretus

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg